

PLAN URZĄDZENIA LASU

NADLEŚNICTWA BYTÓW

Sporządzony na okres od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2034 roku na podstawie stanu lasu na dzień 1 stycznia 2025 roku

WYKONAŁO:



Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Szczecinku

ul. Koszalińska 91B, 78-400 Szczecinek

Szczecinek 2024 r.

Wykonawca

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku
ul. Koszalińska 91B, 78-400 Szczecinek
tel. (94) 37 408 05, faks (94) 37 408 05
e-mail: sekretariat@szczecinek.buligl.pl

Opracowanie

Kierownik pracowni u.l. Daniel Świątek

Kontrola końcowa

Inspektor urządzania Józef Sawicki

Spis treści

Spis treści.....	3
1. DANE INWETARYZACYJNE	6
1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym	6
1.2. Stan posiadania	11
1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych	17
1.3.1 Przynależność do krain przyrodniczo-leśnych i mezoregionów	17
1.3.2 Położenie geograficzne i wysokościowe.....	17
1.3.3 Rzeźba terenu.....	19
1.3.4 Warunki glebowe, klimatyczne i wodne	19
1.3.4.1 Warunki glebowe.....	19
1.3.4.2 Warunki klimatyczne.....	20
1.3.4.3 Warunki wodne.....	20
1.3.5 Typy siedliskowe lasu	21
1.3.6 Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych.....	24
1.3.7 Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanów (TD)	25
1.3.8 Walory genetyczne lasu.....	30
1.3.9 Stan środowiska przyrodniczego.....	42
1.3.9.1 Opis walorów przyrodniczych Nadleśnictwa.....	43
1.3.9.2 Dominujące funkcje lasu	43
1.3.9.3 Zagrożenia środowiska przyrodniczego	48
1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej.....	49
1.4.1 Syntetyczna ocena warunków ekonomicznych	49
1.4.1.1 Ocena ekonomiczna regionu	50
1.4.1.2 Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportowymi	51
1.4.2 Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej.....	52
1.4.3 Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych	53
1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych.....	54
1.5.1 Ocena możliwości produkcyjnych lasu.....	55
1.5.1.1 Przeciętne bonitacje gatunków panujących.....	55
1.5.1.2 Udział powierzchniowy i miąższościowy klas i podklas wieku.....	56
1.5.1.3 Udział powierzchniowy i miąższościowy gatunków panujących	59
1.5.1.4 Udział powierzchniowy i miąższościowy gatunków „rzeczywistych”	61
1.5.1.5 Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości.....	63

1.5.2 Ocena stanu uszkodzeń drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z typami drzewostanów.....	65
1.5.2.1 Stan uszkodzeń drzewostanów.....	65
1.5.2.2 Zgodność składu gatunkowego drzewostanów z typami drzewostanów (TD)	65
1.5.3 Jakość hodowlana i techniczna drzewostanów	67
1.5.3.1 Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych	67
1.5.3.2 Odnowienia podokapowe oraz uprawy i młodniki po rębniach złożonych.....	67
1.5.3.3 Młodniki i młodsze drzewostany.....	68
1.5.3.4 Jakość techniczna drzew w drzewostanach	68
1.5.4 Charakterystyka gruntów leśnych niezalesionych	69
2. DANE PLANISTYCZNO-PROGNOSTYCZNE	69
2.1. Podział na gospodarstwa.....	69
2.2. Przyjęte wieki rębności	71
2.3. Podział na ostępy	72
2.4. Przyjęte etaty użytkowania rębego	72
2.5. Przyjęty rozmiar użytkowania przedrębego.....	76
2.6. Orientacyjny rozmiar zadań hodowlanych	78
2.7. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu	80
2.7.1 Ochrona lasu	80
2.7.2 Ochrona przeciwpożarowa	81
2.8. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu.....	83
2.9. Określenie potrzeb z zakresu infrastruktury technicznej.....	84
2.9.1 Budowa i remonty dróg.....	84
2.9.2 Budownictwo ogólne.....	85
2.9.3 Melioracje wodne.....	85
2.9.4 Mała retencja	86
2.10 Turystyka i rekreacja.....	86
2.11 Program ochrony przyrody – po weryfikacji i aktualizacji.....	88
3 PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOPODARCZEGO	88
3.1 Przewidywany stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego	88
3.2 Rzeczywisty i pożądaný stan zasobów drzewnych.....	89
3.2.1 Rzeczywisty, a pożądaný skład gatunkowy	89
3.2.2 Rzeczywista, a pożądana budowa pionowa oraz struktura wiekowa	89
3.2.3 Rzeczywisty, a pożądaný stan zdrowotny i sanitarny	90
3.2.4 Rzeczywista, a pożądana wielkość zasobów drzewnych.....	90

3.2.5	Rzeczywista, a pożądana podaż surowca drzewnego	90
4	PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH.....	91
4.1	Prace przygotowawcze	91
4.1.1	Prace geodezyjne.....	91
4.1.2	Prace siedliskowe	91
4.2	Prace urządzeniowe.....	91

1. DANE INWETARYZACYJNE

1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym

Nadleśnictwo Bytów jest Nadleśnictwem jednoobróbowym. Pod względem organizacyjnym podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku. Obszar Nadleśnictwa graniczy z następującymi jednostkami LP: od północy z Nadleśnictwem Łupawa, od wschodu z Nadleśnictwem Lipusz (RDLP Gdańsk), od południa z Nadleśnictwem Osusznica, od zachodu z Nadleśnictwami Trzebielino i Leśny Dwór.



Położenie Nadleśnictwa Bytów w RDLP Szczecinek

Aktualny zasięg terytorialny Nadleśnictwa Bytów ustalony został Zarządzeniem Nr 87 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r., ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem Nr 16 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 marca 2016 r. o zmianie niektórych zarządzeń określających zasięgi terytorialne nadleśnictw i Zarządzeniem Nr 65 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 września 2018 r. w sprawie zmiany Zarządzenia nr 87 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.

Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w terytorialnym zasięgu działania Nadleśnictwa

Województwo Powiat Gmina	Powierzchnia ogólna w km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa				Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa			Ogółem (7+10)	Lesistość (11 : 2)	
		w zarządzie LP		pozostałe		własność osób fizycznych	pozostałe	razem			
		urządzone n-ctwo	sąsiednie n-ctwa	parki narodowe	Inne (KOWR)						razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
powiat bytowski (01)	434,57	21306,52				21306,52	1381,97	85,91	1467,88	22774,40	52,4
gm. Borzytuchom (12)	104,20	5438,30				5438,30	220,84	2,74	223,58	5661,88	54,3
Miasto Bytów (24)	8,71	13,21				13,21	6,05	44,00	50,05	63,26	7,3
gm. Bytów (25)	112,26	4036,70				4036,70	186,83	25,40	212,23	4248,93	37,8
gm. Czarna Dąbrówka (32)	52,28	3654,36				3654,36	8,07		8,07	3662,43	70,1
gm. Kołczygłowy (42)	22,87	1666,04				1666,04	16,41	0,44	16,85	1682,89	73,6
gm. Parchowo (72)	25,10	565,33				565,33	86,04	0,89	86,93	652,26	26,0
gm. Studzienice (82)	90,13	5495,89				5495,89	857,73	12,44	870,17	6366,06	70,6
gm. Tuchomie (102)	19,02	436,69				436,69				436,69	23,0
powiat słupski (12)	34,04	1373,65				1373,65	18,07		18,07	1391,72	40,9
gm. Dębница Kaszubska (32)	34,04	1373,65				1373,65	18,07		18,07	1391,72	40,9
Razem	468,61	22680,17				22680,17	1400,04	85,91	1485,95	24166,12	51,6

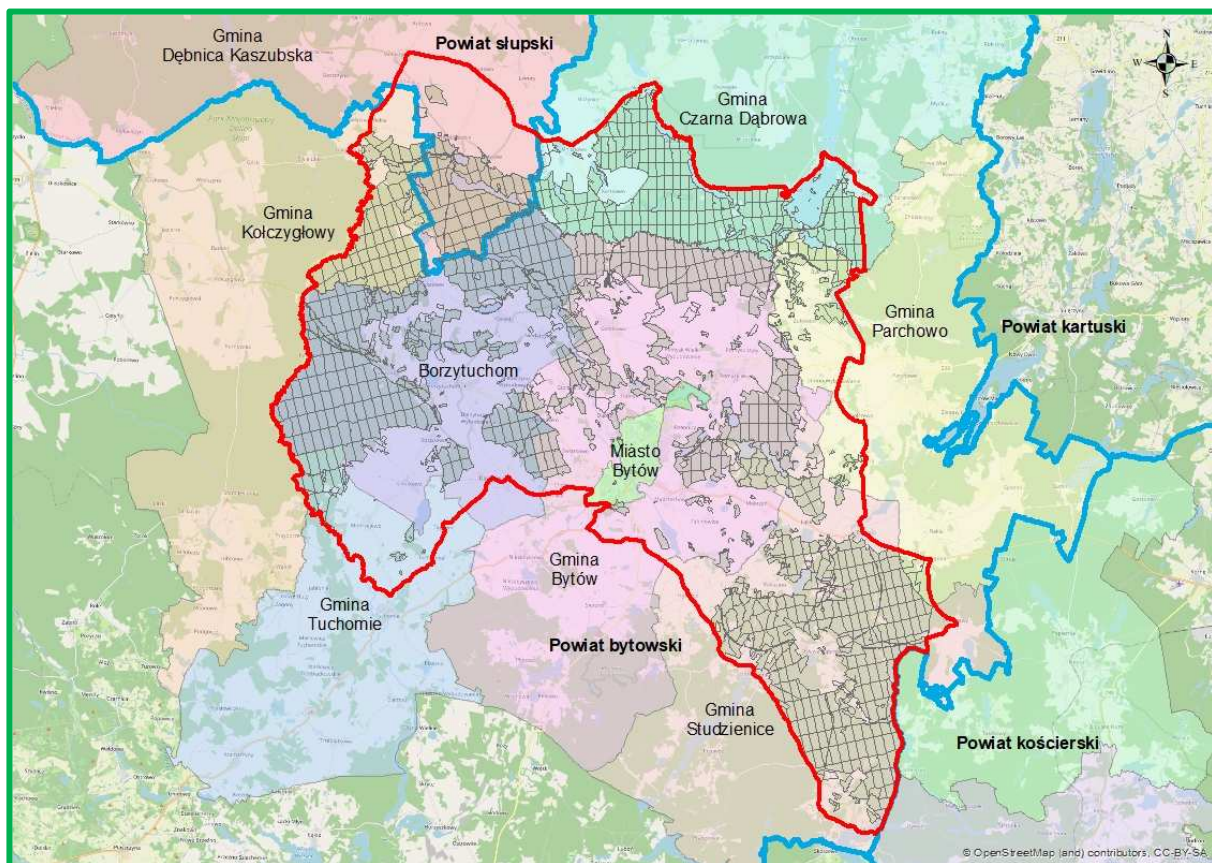
Zasięg terytorialny Nadleśnictwa, to obszar o powierzchni 468,61 km² i lesistości 51,6%. Nadleśnictwo położone jest w zachodniej części województwa pomorskiego, w powiatach bytowskim i słupskim.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Bytów znajduje się 1485,95 ha lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, w tym: 1400,04 ha – osób fizycznych, 85,91 ha – osób prawnych.

Nadleśnictwo sprawuje nadzór nad lasami stanowiącymi własność osób fizycznych i prawnych w powiecie bytowskim (1467,88 ha).

Zestawienie powierzchni w zarządzie Nadleśnictwa wg jednostek podziału administracyjnego kraju

Gmina Powiat	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zalesiona	Leśna niezalesiona	Związana z gospodarką leśną	Lasy razem	Nieleśna	
	powierzchnia (ha)					
1	2	3	4	5	6	7
gm. Borzytuchom (12)	5166,0033	128,0218	144,3076	5438,3327	248,1091	5686,4418
Miasto Bytów (24) współwłasność	12,8131		0,3986	13,2117	0,5290 0,1135	13,7407 0,1135
gm. Bytów (25)	3848,6879	94,5606	93,4830	4036,7315	260,6803	4297,4118
gm. Czarna Dąbrówka (32)	3464,1471	81,6294	108,5804	3654,3569	226,3644	3880,7213
gm. Kołczygłowy (42)	1570,4931	36,3054	59,2315	1666,0300	73,1859	1739,2159
gm. Parchowo (72)	536,7896	16,2379	12,3026	565,3301	34,9550	600,2851
gm. Studzienice (82)	5294,1189	52,7568	149,0092	5495,8849	262,9621	5758,8470
gm. Tuchomie (102)	424,0882	2,8365	9,7853	436,7100	30,8126	467,5226
powiat bytowski (01) (współwłasność)	20317,1412	412,3484	577,0982	21306,5878	1137,5984 0,1135	22444,1862 0,1135
gm. Dębica Kaszubska (32)	1311,9207	26,1672	35,5625	1373,6504	39,1440	1412,7944
powiat słupski (12)	1311,9207	26,1672	35,5625	1373,6504	39,1440	1412,7944
Ogółem Nadleśnictwo współwłasność	21629,0619	438,5156	612,6607	22680,2382	1176,7424 0,1135	23856,9806 0,1135



Położenie Nadleśnictwa na tle jednostek podziału administracyjnego kraju

Siedziba Nadleśnictwa znajduje się w miejscowości Bytów, w oddziale 638j na terenie leśnictwa Świerkówko.



Siedziba Nadleśnictwa (fot. Nadleśnictwo)

Charakterystyka leśnictw

Nadleśnictwo zostało podzielone na 15 leśnictw, zgodnie z Zarządzeniem nr 50/2023 Nadleśniczego Nadleśnictwa Bytów z dnia 10 listopada 2023 r. Przeciętna powierzchnia leśnictwa wynosi 1590,47 ha.

Podział na leśnictwa

Numer leśnictwa	Nazwa leśnictwa (siedziba - oddz./wieś)	Numery oddziałów	Powierzchnia (ha)			
			Grunty leśne		grunty nieleśne	razem
			zal. i niezal.	związ. z gosp. leśną		
1	2	3	4	5	6	7
1.	GAŁĘZOWO 57i	32, 33, 56-62, 65, 73-83, 95-102, 105-109, 120-122, 130-137, 145, 146, 184-189, 199, 238, 239, 266-270.	1409,75	41,05	102,75	1553,55
2.	GAŁĘŻNIA 84f	1, 2, 34-43, 63, 64, 66, 84-86, 110-115, 123-129, 147-157, 200-210, 283-289, 336-340.	1498,82	52,93	55,69	1607,44
3.	NIEDARZYNO 493c	190-193, 271-279, 322-329, 359-365, 415-420, 457-462, 491-493, 590-593, 596, 606-608, 611-613.	1410,18	34,81	87,70	1532,69
4.	ŚWIERKÓWKO 621o	494-498, 594, 595, 597-599, 609, 610, 614-649, 652-658, 722, 723.	1281,47	28,97	94,14	1404,58
5.	JUTRZENKA 527i	292, 293, 381-384, 430-436, 466-472, 504-539.	1502,55	49,89	39,09	1591,53
6.	MODRZEWO 540i	540-589, 650, 651.	1497,39	41,44	56,74	1595,57
7.	OSIEKI 638j	103, 104, 116-119, 138-144, 194-198, 280-282, 290, 291, 330-335, 366-380, 421-429, 463-465, 499-503.	1498,09	32,99	73,26	1604,34
8.	JABŁOŃCZ 719s	672-721, 724-729.	1363,67	31,51	60,59	1455,77
9.	CZARNA DĄBROWA 750g	730-739, 741-765, 771-782, 794-802, 816-823, 839-845, 854-859.	1565,66	47,30	96,39	1709,35
10.	ZIELONY DWÓR 791k	740, 766-770, 783-793, 803-815, 824-838, 846-853, 866-872, 875-883.	1617,71	40,57	73,60	1731,88
11.	KOŹLICE 823f	860-865, 873, 874, 884-951.	1742,28	52,75	68,48	1863,51
12.	UNICHOWO 55n	3-31, 44-55, 67-72, 87-94, 170-183, 223-229.	1465,64	38,53	89,01	1593,18
13.	OBROWO 245h	158-169, 211-222, 240-253, 294-306, 385-394, 437-441, 473.	1385,72	50,40	92,13	1528,25
14.	CZAPLE 600i	308, 341-345, 395-403, 442-452, 474-486, 600-605, 659-671.	1351,96	26,31	105,33	1483,60
15.	MIEDZIERZA 315g	230-237, 254-265, 307, 309-321, 346-358, 404-414, 453-456, 487-490.	1476,43	43,40	82,01	1601,84
Razem			22067,32	612,85	1176,91	23857,08



Schematyczna mapa podziału na leśnictwa w Nadleśnictwie Bytów

1.2. Stan posiadania

Szczegółowe zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa zostanie zamieszczone w tabeli I w załącznikach do elaboratu.

Zestawienie gruntów Nadleśnictwa stanowiących współwłasność z osobami fizycznymi

Lokalizacja: oddział pododdz.	Nr działki	Gmina Obręb ewidencyjny	Udział Nadleśnictwa we współwłasności	Powierzchnia całkowita współwłasności (ha)
1	2	3	4	5
638l	60/5	Bytów Miasto Bytów 104	788/1000	0,0403
638m	60/9	Bytów Miasto Bytów 104	744/1000	0,0732
Razem				0,1135

Ogólna powierzchnia ewidencyjna gruntów Nadleśnictwa Bytów bez współwłasności wynosi 23856,9806 ha, a z gruntami stanowiącymi współwłasność – 23857,0941 ha.

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Powierzchnia (ha)
1	2
1. LASY – razem	22680,2382
1.1. Grunty leśne zalesione – razem	21629,0619
1) drzewostany	21629,0619
2) plantacje drzew – razem w tym:	
- plantacje nasienne	-
- plantacje drzew szybkorosnących	-
1.2. Grunty leśne niezalesione – razem	438,5156
1) produkcji ubocznej – razem	11,0012
w tym:	
- plantacje choinek	3,1362
- plantacje krzewów	-
- poletka łowieckie	7,8650
2) do odnowienia – razem	324,0186
w tym:	
- halizny	-
- zręby	324,0186
- płązowiny	-
3) pozostałe leśne niezalesione – razem	103,4958
w tym:	
- przewidziane do sukcesji naturalnej	83,8801
- objęte szczególnymi formami ochrony	13,2633
- przewidziane do retencji	6,3524
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji	-
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	612,6607
w tym:	
1) budynki i budowle	4,7281
2) urządzenia melioracji wodnych	7,5675
3) linie podziału przestrzennego lasu	170,8120
4) drogi leśne	353,2378

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Powierzchnia (ha)
1	2
5) tereny pod liniami energetycznymi	53,6654
6) szkółki leśne	15,8219
7) miejsca składowania drewna	0,7871
8) parkingi leśne	-
9) urządzenia turystyczne	6,0409
2. GRUNTY ZADRZEWIONE I ZAKRZEWIONE	20,7971
GRUNTY LEŚNE ORAZ ZADRZEWIONE I ZAKRZEWIONE – RAZEM	22701,0353
3. UŻYTKI ROLNE – razem	1089,1510
3.1. Grunty orne – razem	265,0998
w tym:	
1) role	265,0998
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym	-
3) ugory i odłogi	-
4) działki rodzinne na gruntach ornym	-
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą	-
3.2. Sady – razem	-
3.3. Łąki trwałe	211,2297
3.4. Pastwiska trwałe	147,4854
3.5. Grunty rolne zabudowane	1,6184
3.6. Grunty pod stawami rybnymi	0,7608
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	0,8232
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych	13,7273
3.9. Nieużytki – razem	448,4064
w tym:	
1) bagna	448,4064
2) piaski	-
3) utwory fizjograficzne	-
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji	-

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Powierzchnia (ha)
1	2
5) wody nienadające się do produkcji rybnej	-
4. GRUNTY POD WODAMI – razem	52,3483
w tym:	
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	2,0983
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	50,2500
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi	-
5. UŻYTKI EKOLOGICZNE	-
6. TERENY RÓŻNE – razem	1,5400
w tym:	
1) Grunty przeznaczone do rekultywacji i niezagospodarowane grunty zrekultywowane	-
2) Wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego	-
3) Grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	1,5400
4) Różne inne	-
7. GRUNTY ZABUDOWANE I ZURBANIZOWANE - razem	12,9060
w tym:	
7.1. Tereny mieszkaniowe	0,5441
7.2. Tereny przemysłowe	0,0640
7.3. Tereny zabudowane inne	3,3097
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane	0,0709
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem	1,9700
w tym:	
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne	1,5700
2) tereny zabytkowe	0,4000
3) tereny sportowe	-
4) ogrody zoologiczne i botaniczne	-
5) tereny zieleni nieurządzonej	-
6) rodzinne ogrody działkowe	-
7.6. Użytki kopalne	1,9300
7.7. Tereny komunikacyjne – razem	5,0173

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Powierzchnia (ha)
1	2
w tym:	
1) drogi	5,0173
2) tereny kolejowe	-
3) grunty pod budowę dróg publicznych	-
4) inne tereny komunikacyjne	-
RAZEM (2-7) GRUNTY NIEZALICZONE DO LASÓW	1176,7424
w tym:	
- grunty przeznaczone do zalesienia	21,0491
OGÓŁEM (1-7)	23856,9806
w tym:	
- grunty sporne	0,1654
poza tym:	
- grunty stanowiące współwłasność Nadleśnictwa i osób fizycznych	0,1135
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	23857,0941

W opisach taksacyjnych powierzchnia pododdziałów zaokrąglona jest do 0,01 ha, w związku z tym suma poszczególnych kategorii gruntów może nieznacznie różnić się od ich powierzchni ewidencyjnej podanej z dokładnością do 0,0001 ha w tabeli nr I.

Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa wg grup użytków gruntowych z opisów taksacyjnych

Grupa użytków gruntowych	Powierzchnia wg opisów taksacyjnych (ha)
1	2
Grunty leśne zalesione	21628,86
Grunty leśne niezalesione	438,46
Grunty związane z gospodarką leśną	612,85
Lasy (razem)	22680,17
Grunty nieleśne (razem)	1176,91
w tym: grunty nieleśne we współwłasności	0,11
Razem	23857,08

W stanie posiadania Nadleśnictwa lasy zajmują 95,07% powierzchni, zaś grunty niezaliczone do lasów – 4,93%. W powierzchni lasów grunty zalesione stanowią 95,37%, grunty niezalesione – 1,93%, grunty związane z gospodarką leśną – 2,70%.

Zestawienie gruntów spornych

Lokalizacja: oddział pododdz.	Nr działki	Gmina Obręb ewidencyjny	Powierzchnia wydzielenia (ha)
1	2	3	4
485h	487/4	Bytów obszar wiejski Pomysk Mały	0,1654
Razem			0,1654

Wszystkie grunty Nadleśnictwa mają założone księgi wieczyste. Zalesienia porolne planuje się wykonać na powierzchni 21,04 ha.

Podział powierzchniowy

Podział powierzchniowy Nadleśnictwa jest na ogół podziałem regularnym, sztucznym, opartym na liniach gospodarczych i oddziałowych, miejscami na drogach publicznych i leśnych. Linie gospodarcze przebiegają zasadniczo z północnego wschodu na południowy zachód, z mniejszymi lub większymi odchyleniami w zależności od konfiguracji terenu w poszczególnych kompleksach. Linie oddziałowe przebiegają w zasadzie prostopadle do linii gospodarczych. W związku z połączeniem obrębów leśnych oraz zmianą granic leśnictw w Nadleśnictwie, nastąpiła niewielka korekta w podziale powierzchniowym. Uwzględniono również zmiany spowodowane przejściem gruntów.

Dotychczasowa numeracja oddziałów uległa zmianie. Aktualnie Nadleśnictwo podzielone jest na 951 oddziałów (1-951).

Charakterystyka wybranych elementów podziału powierzchniowego

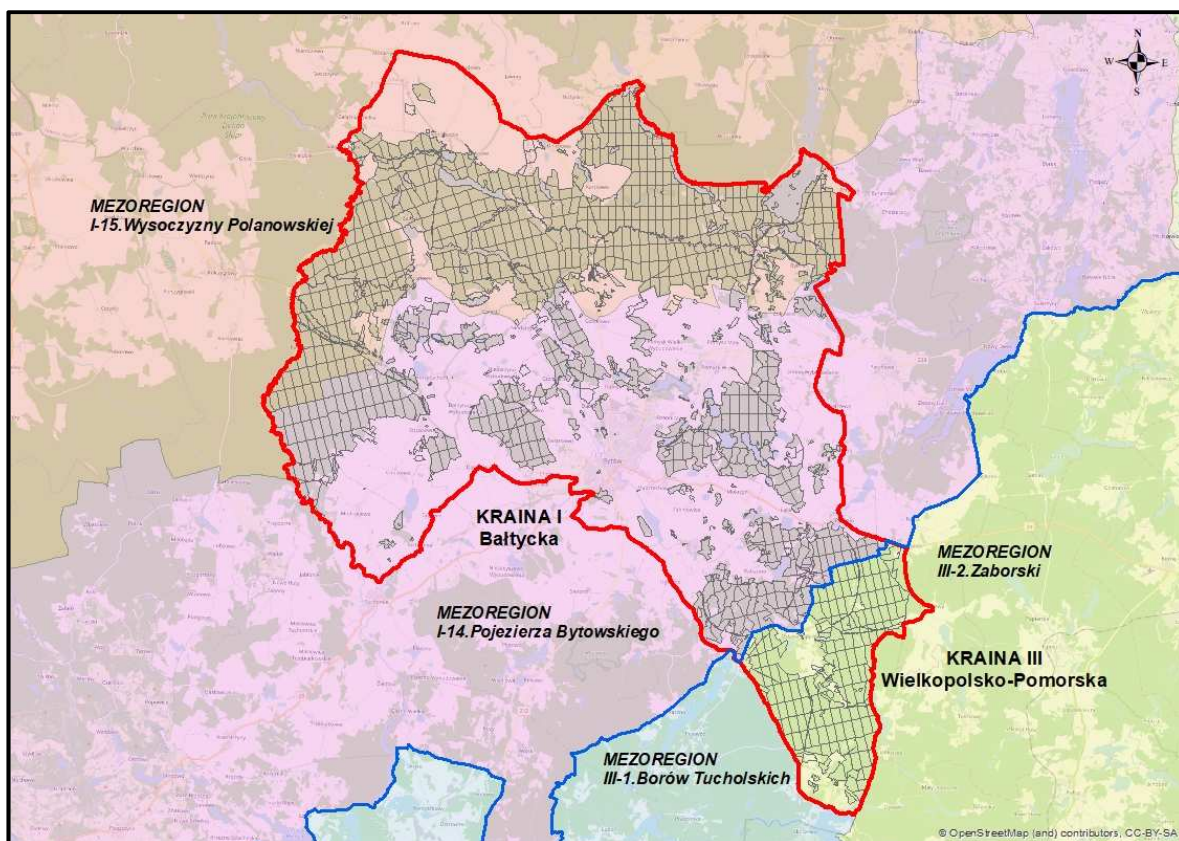
Wyszczególnienie	Cecha	Nadleśnictwo
1	2	3
Powierzchnia objęta taksacją	ha	23857,08
Liczba oddziałów	szt.	951
Średnia powierzchnia oddziału	ha	25,09
Maksymalna powierzchnia oddziału	ha	53,55
Minimalna powierzchnia oddziału	ha	5,23
Liczba pododdziałów literowanych	szt.	7697
Średnia powierzchnia pododdziału literowanego	ha	3,03
Liczba pododdziałów na gruntach leśnych zal. i niezal.	szt.	6451
Średnia powierzchnia pododdziału na gruntach leśnych zal. i niezal.	ha	3,42
Liczba pododdziałów na gruntach nieleśnych i związanych z gosp. leśną	szt.	1246
Średnia powierzchnia pododdziału na gruntach nieleśnych i związanych z gosp. leśną	ha	1,00
Liczba pododdziałów liniowych	szt.	2204

1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych

1.3.1 Przynależność do krain przyrodniczo-leśnych i mezoregionów

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polski (2010), lasy Nadleśnictwa Bytów leżą w:

- Krainie I Bałtyckiej, mezoregionach:
 - Pojezierza Bytowskiego (I-14),
 - Wysoczyzny Polanowskiej (I-15).
- Krainie III Wielkopolsko-Pomorskiej, mezoregionie:
 - Zaborskim (III-2).



Mezoregiony przyrodniczo-leśne w zasięgu Nadleśnictwa Bytów

1.3.2 Położenie geograficzne i wysokościowe

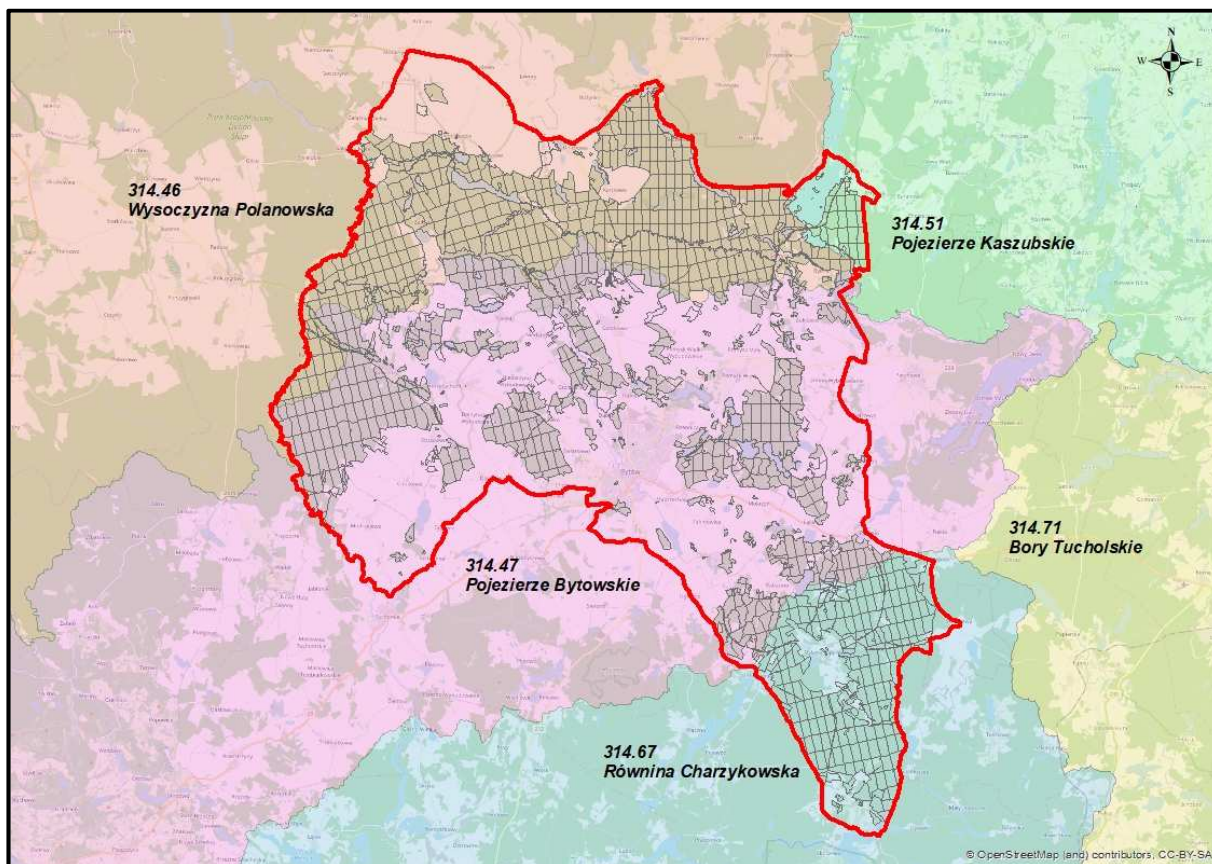
Zasięg granic terytorialnego działania Nadleśnictwa Bytów w odniesieniu do ogólnej sieci geograficznej położony jest pomiędzy:

- 54°02'02" a 54°19'36" szerokości geograficznej północnej,
- 17°15'23" a 17°42'09" długości geograficznej wschodniej.

Według fizyczno-geograficznego podziału Polski, zmodyfikowanego w 2018 roku, obszar Nadleśnictwa zaliczony został do:

Jednostki fizyczno-geograficzne w zasięgu Nadleśnictwa

Obszar	Megaregion	Prowincja	Podprowincja	Makroregion	Mezoregion	Nazwa jednostki fizyczno-geograficznej
1	2	3	4	5	6	7
1						Europa Zachodnia
	3					Pozaalpejska Europa Środkowa
		31				Niż Środkowoeuropejski
			314-316			Pojezierza Południowobałtyckie
				314.4		Pojezierze Zachodniopomorskie
					314.46	Wysoczyzna Polanowska
					314.47	Pojezierze Bytowskie
				314.5		Pojezierze Wschodniopomorskie
					314.51	Pojezierze Kaszubskie
				314.6-7		Pojezierze Południowopomorskie
					314.67	Równina Charzykowska



Mezoregiony fizyczno-geograficzne w zasięgu Nadleśnictwa Bytów

Najniższy położony punkt na terenie Nadleśnictwa Bytów, o wysokości bezwzględnej 99,6 m n.p.m., znajduje się w oddziale 435. Najwyższy punkt o wysokości bezwzględnej 234,7 m n.p.m., znajduje się w oddziale 737. Różnica pomiędzy punktami wynosi 135 m.

1.3.3 Rzeźba terenu

Utwory pokrywające obszar Nadleśnictwa pochodzą w większości z okresu ostatniego zlodowacenia bałtyckiego, stadiału pomorskiego. Przeważającą część Nadleśnictwa zajmują utwory czołowolodowcowe z charakterystycznymi formami morenowymi oraz utwory wodnolodowcowe. Po wycofaniu się lądolodu powstały utwory hydrogeniczne i organiczne wypełniające dna dolin rzecznych i zarośnięte niecki jeziorne. Obecne, powolne zmiany w naturalnym krajobrazie są między innymi wynikiem akumulacji i erozji powodowanej przez wody płynące, a także akumulacji jeziorne prowadzącej do wypłykania i stopniowego zaniku zbiorników naturalnych. W Nadleśnictwie przeważa teren silnie falisty i pagórkowaty, nachylony ku południowemu zachodowi. Niewielkie tylko powierzchnie charakteryzują się równym ukształtowaniem. Obszar Nadleśnictwa położony jest w strefie moreny czołowej. Zagłębienia terenu mają często strome zbocza, a na dnie występują jeziora rynnowe lub bagna.

1.3.4 Warunki glebowe, klimatyczne i wodne

1.3.4.1 Warunki glebowe

Zestawienie powierzchni typów gleb w Nadleśnictwie

Lp.	Typ gleby	Powierzchnia (ha)	%
1	2	3	4
1.	Arenosole	47,46	0,21
2.	Pararendziny	12,51	0,06
3.	Czarne ziemie	3,84	0,02
4.	Gleby brunatne	3300,97	14,96
5.	Gleby płowe	79,29	0,36
6.	Gleby rdzawe	17327,93	78,52
7.	Gleby bielcowe	620,24	2,81
8.	Gleby gruntowoglejowe	44,78	0,20
9.	Gleby opadowoglejowe	1,73	0,01
10.	Gleby mułowe	0,99	0,00
11.	Gleby torfowe	391,12	1,77
12.	Gleby murszowe	182,89	0,83
13.	Gleby murszowate	47,96	0,22
14.	Gleby deluwialne	5,61	0,03
Razem		22067,32	100,00

Dwa typy gleb wywierają decydujący wpływ na układ siedlisk. Są to gleby rdzawe zajmujące powierzchnię 17327,93 ha (78,52%) oraz gleby brunatne zajmujące powierzchnię 3300,97 ha (14,96%). Pewne znaczenie gospodarcze mają jeszcze gleby bielcowe (2,81%) oraz gleby torfowe (1,77%). Pozostałe gleby występują sporadycznie na niewielkich powierzchniach.

Gleby porolne wyodrębniono na 6822,95 ha, tj. na 30,92% powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych Nadleśnictwa.

1.3.4.2 Warunki klimatyczne

Według regionalizacji ekoklimatycznej obszar Nadleśnictwa położony jest na granicy dwóch stref: A – Bałtyckiej, makroregionu A.3 – Pojezierza Pomorsko Północnego, B – Środkowoeuropejskiej, makroregionu B.1 – Pojezierza Pomorskiego Południowego.

Występuje tu klimat umiarkowany, na przejściu między łagodnym klimatem bałtyckim ze stosunkowo wyższymi opadami, a surowszym, z mniejszymi opadami klimatem pojeziernym. Przeważają wiatry z kierunków zachodnich. Na przedwiośniu i w okresie późnojesiennym mają one często charakter huraganu. Wiatry z północnego zachodu niosą masy powietrza polarno-morskiego, wilgotnego, powodując ocieplenie zimą i ochłodzenie latem.

Wiatry południowo-zachodnie przynoszą powietrze zawierające również dużo wilgoci, ale cieplejsze. W okresie wiosny wieją często wysuszające wiatry wschodnie. Częstym zjawiskiem na omawianym terenie są przymrozki późne-wiosenne, szczególnie dotkliwe w szkółkach i na uprawach oraz mniej szkodliwe – przymrozki wczesne-jesienne. Ogólnie można stwierdzić, że klimat omawianego terenu należy do łagodnych. Amplituda temperatur lata i zimy nie jest wysoka, co stwarza sprzyjające warunki dla rozwoju gatunków drzewiastych.

1.3.4.3 Warunki wodne

Nadleśnictwo Bytów charakteryzuje się bogactwem elementów hydrograficznych. Położone jest w dorzeczu rzek Przymorza oraz w niewielkiej części w dorzeczu Wisły.

Głównymi rzekami są: Boruja, Bytowa, Kamienica, Kamionka, Konitopska, Krępa, Leśnica, Łupawa, Skotawa, Słupia, Struga Gostkowo, Trzebieżnica oraz dopływy z jezior.

Wymienione rzeki charakteryzują się stosunkowo wartkim nurtem, płyną w większości w zagłębieniach terenowych o stromych zboczach. Wszystkie rzeki, z uwagi na liczne, aktywne źródła, jak również z uwagi na dość dużą ilość opadów, są przez większość roku zasobne w wodę. Charakterystyczną cechą tego obszaru jest również obecność wielu fragmentów bezodpływowych.

Jeziora w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Bytów występują bardzo licznie. Są to głównie jeziora przepływowe, rynnowe, ale i niewielkie zbiorniki położone w zagłębieniach bezodpływowych. Do największych zaliczyć można jeziora: Borowe, Cechyńskie Małe, Cechyńskie Wielkie, Chotkowskie, Czarne, Dąbrówno Czarne, Diabelskie, Długie, Dłuzeczko, Duże, Dyk, Dywańskie, Głębocko, Głębokie, Godzierz, Gostkowskie, Gubisz, Gwodne, Herta, Jasień Pd, Jeleń, Karwie, Konitowskie, Krażno, Krosnowskie, Lipieniec, Łąkie, Łubienieckie, Mądrzechowskie, Nakło, Obrowo Duże, Obrowo Małe, Okoniewskie, Opławiec, Osiecko, Pipionko, Pomyskie, Pólczenko, Rzepnica, Skotawsko Małe, Skotawsko Wielkie, Starczno, Stary Staw, Unichowskie, Wiejskie, Witków, Włochów, Ząbinowickie, Żukówko.

Sieć wód powierzchniowych wzbogacają inne mniejsze zbiorniki wodne, najczęściej bez nazwy, małe oczka wytopiskowe powstałe po bryłach „martwego lodu”, niewielkie stawy rozlokowane w obrębie lasów i pól oraz nieduże zbiorniki wypełnione wodą lub też w daleko posuniętym procesie tworzenia się torfowiska. Jednak decydujący wpływ na wilgotność gleb Nadleśnictwa Bytów mają opady atmosferyczne. Dominuje przemysłowy typ gospodarki wodnej.

W stanie posiadania Nadleśnictwa wody (bez rowów i bagien) zajmują łącznie powierzchnię 52,35 ha.

Wykaz gruntów pod wodami w stanie posiadania Nadleśnictwa

Lp.	Oddział, poddz.	Pow. (ha)	Rodzaj powierzchni	
			SILP	ewid. gruntów
1	2	3	4	5
1.	32h	0,14	jezioro przepływowe	Wp
2.	119d	1,27	zbiornik	Ws
3.	143f	1,81	zbiornik	Ws
4.	143i	1,51	zbiornik	Ws
5.	167f	2,31	jezioro	Ws
6.	175g	3,03	jezioro	Ws
7.	178g	11,64	jezioro	Ws
8.	497f	1,00	jezioro	Ws
9.	568j	3,22	zbiornik	Ws
10.	578h	0,94	jezioro	Ws
11.	660c	1,38	jezioro	Ws
12.	678k	2,58	jezioro	Ws
13.	724d	2,39	jezioro	Ws
14.	761i	0,81	jezioro	Ws
15.	780c	1,90	jezioro	Ws
16.	799g	2,26	jezioro	Ws
17.	805g	2,18	jezioro	Ws
18.	806k	0,49	jezioro	Ws
19.	815d	1,96	jezioro przepływowe	Wp
20.	833d	1,14	zbiornik	Ws
21.	835d	0,54	zbiornik	Ws
22.	838c	1,66	zbiornik	Ws
23.	838h	0,91	zbiornik	Ws
24.	845d	3,26	jezioro	Ws
25.	854a	1,14	jezioro	Ws
26.	854d	0,88	jezioro	Ws
RAZEM		52,35		

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa zlokalizowany jest fragment zbiornika międzymorenowego Bytów (GZWP nr 117).

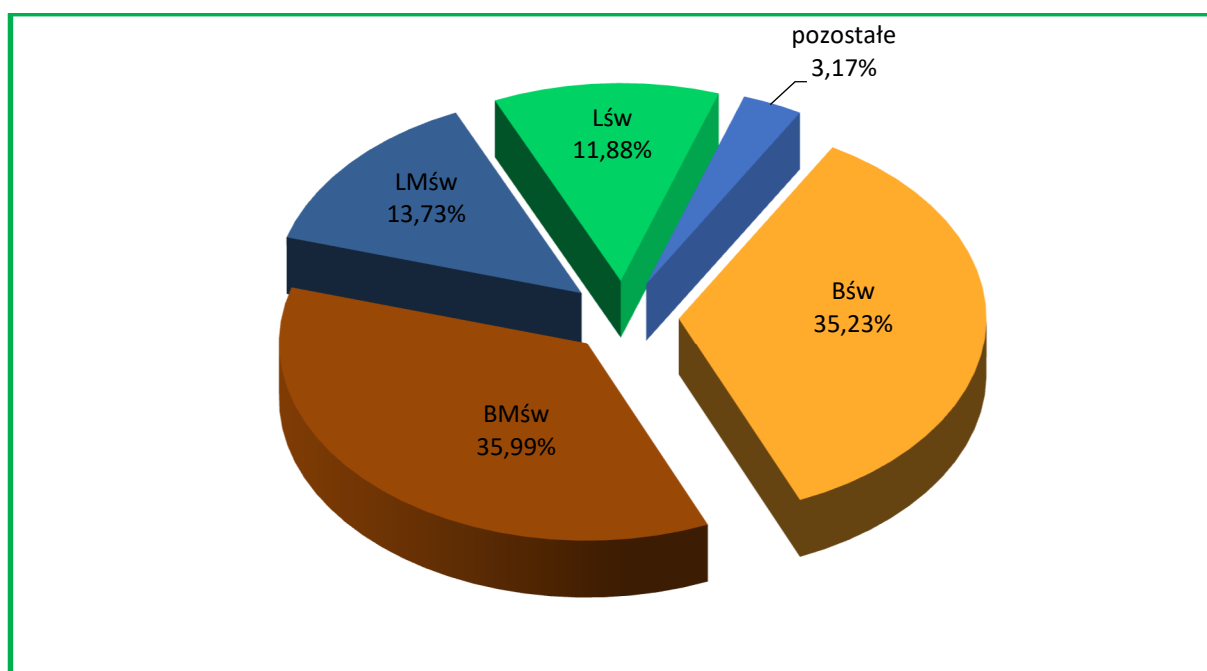
1.3.5 Typy siedliskowe lasu

Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa według typów siedliskowych lasu (grunty zal. i niezal.)

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia (ha)	%
1	2	3
Bśw	7773,34	35,23
Bw	2,00	0,01
Bb	68,60	0,31

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia (ha)	%
1	2	3
BMśw	7942,35	35,99
BMw	49,02	0,22
BMb	313,12	1,42
LMśw	3029,55	13,73
LMw	36,96	0,17
LMb	43,01	0,19
Lśw	2620,59	11,88
Lw	5,24	0,02
OI	183,54	0,83
Razem	22067,32	100,00

W porównaniu do poprzedniej rewizji u.l. wzrosła głównie powierzchnia LMśw – o 159,49 ha i BMśw – o 60,65 ha, a zmalała głównie Bśw – o 150,87 ha. W pozostałych siedliskach zmiany były niewielkie. Różnice w powierzchni siedlisk są głównie wynikiem korekty granic wyłączeń, systemowego wyliczenia powierzchni dla większości pododdziałów leśnych, przeklasyfikowania gruntów nieleśnych, zalesienia gruntów porolnych oraz korekty operatu siedliskowego.



Udział typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Bytów

W Nadleśnictwie Bytów głównymi typami siedliskowymi lasu są: BMśw – 7942,35 ha (35,99%), Bśw – 7773,34 ha (35,23%), LMśw – 3029,55 ha (13,73%) i Lśw – 2620,59 (11,88%). Pozostałe siedliska zajmują w sumie 3,17%, w tym: 1,42% (313,12 ha) – BMb, 0,83% (183,54 ha) – OI. Reszta (Bw, Bb, BMw, LMw, LMb, Lw) nie ma w Nadleśnictwie większego znaczenia gospodarczego.

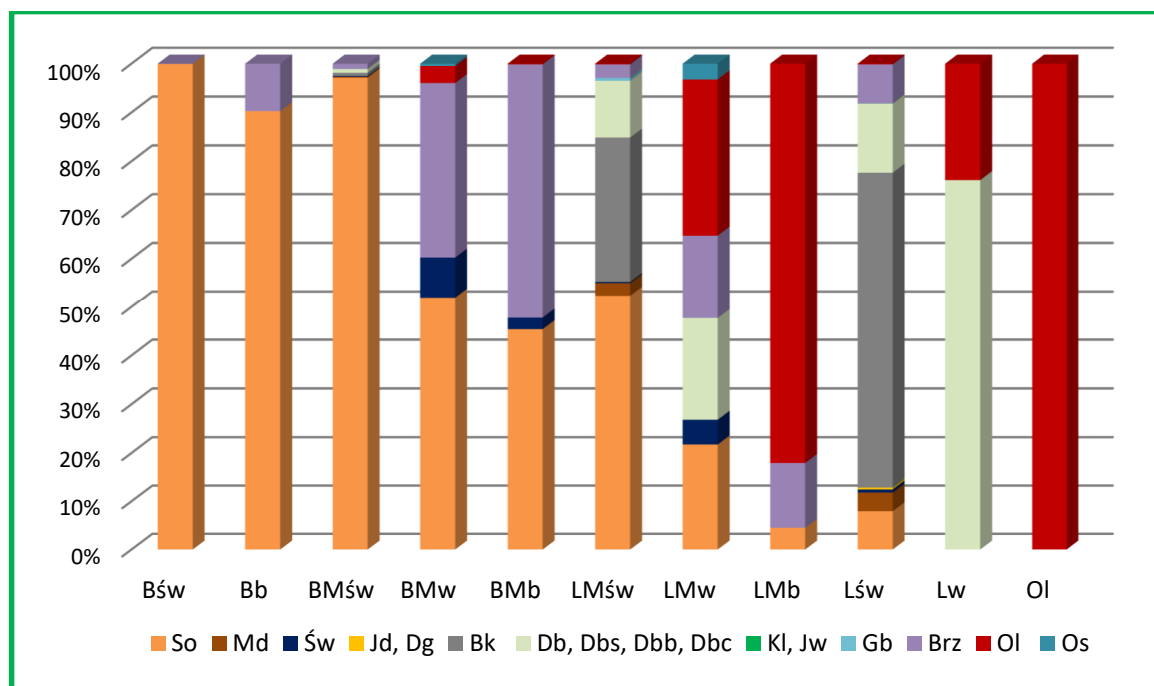
Siedliska borowe występują łącznie na 73,18% powierzchni, a siedliska lasowe na 26,82%. Przyjmując za kryterium różne warunki wilgotnościowe, siedliska zajmują:

- ⇒ świeże – 96,83% powierzchni (21365,83 ha),
- ⇒ wilgotne – 0,42% powierzchni (93,22 ha),
- ⇒ bagienne i zalewowe – 2,75% powierzchni (608,27 ha).

Siedliska naturalne i zbliżone do naturalnych występują na powierzchni 15498,43 ha (71,66% gruntów zalesionych i niezalesionych), a siedliska zniekształcone - na powierzchni 6130,43 ha (28,34%). Głównym powodem zniekształcenia siedlisk jest porolność gleb, którą wśród siedlisk zniekształconych wyróżniono na powierzchni 4979,59 ha. Zalesienia porolne wyodrębniono na 4967,52 ha, to jest na 22,97% powierzchni gruntów zalesionych.

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew (grunty zal.)

TSL	So	Md	Św	Jd, Dg	Bk	Db, Dbs, Dbb, Dbc	Kl, Jw	Gb	Brz	OI	Os	Razem
	powierzchnia (ha)											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Bśw	7559,40								3,07			7562,47
Bb	54,97								5,93			60,90
BMśw	7592,35	14,20	13,13	0,97	50,16	59,92		2,19	83,04			7815,96
BMw	21,17		3,36						14,56	1,43	0,19	40,71
BMb	122,56		6,45						140,56	0,36		269,93
LMśw	1580,04	78,43	8,30	1,44	890,75	350,35	0,12	18,38	83,03	4,39		3015,23
LMw	6,86		1,60			6,59			5,38	10,10	1,02	31,55
LMb	1,69								5,05	30,78		37,52
Lśw	207,44	101,18	16,95	9,95	1693,30	370,37	0,99		208,59	4,16		2612,93
Lw						3,19				1,00		4,19
OI										177,47		177,47
Razem	17146,48	193,81	49,79	12,36	2634,21	790,42	1,11	20,57	549,21	229,69	1,21	21628,86



Udział powierzchniowy panujących gatunków drzew w typach siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Bytów

W Nadleśnictwie Bytów gatunkiem występującym w najszerszym spektrum siedliskowym jest sosna (drzewostany z panującą sosną nie występują jedynie na Lw i Ol) . Dominuje ona na siedliskach borowych (z wyjątkiem BMb) oraz na lesie mieszanym świeżym. Brz panuje na siedlisku BMb, a na siedlisku lasu świeżego panuje Bk. Siedliska lasu mieszanego wilgotnego, lasu mieszanego bagiennego i olsu porośnięte są głównie przez olszę. Na siedlisku lasu wilgotnego przeważają dęby.

Głównymi gatunkami panującymi w dominujących typach siedliskowych lasu są:

- Bśw - So (99,96%);
- BMśw - So (97,14%);
- LMśw - So (52,40%), Bk (29,54%), dęby (11,62%);
- Lśw - Bk (64,80%), dęby (14,17%), Brz (7,98%), So (7,94%).

Zestawienie powierzchni drzewostanów wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

TSL	So, So.b, So.c, So.we	Md	Św	Jd, Dg	Bk	Db, Dbs, Dbb, Dbc	Kl, Jw, Wz	Js	Gb	Brz	Ol, Ol.s	Ak	Os	Lp	Razem N-ctwo
	powierzchnia (ha)														
1	2	3	4		5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Bśw	7112,44	4,70	44,91		13,07	4,58				382,37	0,40				7562,47
Bb	42,79		0,05							17,07	0,99				60,90
BMśw	6367,84	90,23	160,65	4,90	404,30	306,14	1,44		13,36	446,92	19,09		0,28	0,81	7815,96
BMw	16,97	0,12	5,22		0,12	0,32				14,84	2,97		0,15		40,71
BMb	104,84	0,68	15,61		2,22	2,64				136,00	6,67		1,27		269,93
LMśw	1194,27	136,33	61,93	1,91	970,08	416,35	11,73	0,40	22,19	173,25	19,77	0,14	3,48	3,40	3015,23
LMw	3,89		2,54		2,66	3,45	0,11		0,71	7,04	9,91		1,24		31,55
LMb	2,54		1,70			0,25		0,17		12,07	20,79				37,52
Lśw	200,31	106,97	41,34	14,77	1578,06	401,61	2,71		13,75	236,32	14,68		0,89	1,52	2612,93
Lw	0,10					1,27	0,32			0,84	1,66				4,19
Ol	4,03	0,40	2,47		0,52	1,10			1,68	4,06	163,08		0,13		177,47
Razem	15050,02	339,43	336,42	21,58	2971,03	1137,71	16,31	0,57	51,69	1430,78	260,01	0,14	7,44	5,73	21628,86

W porównaniu z tabelą wg gatunków panujących zauważalnie mniejsza jest rzeczywista powierzchnia sosny o 2096,46 ha (na Bśw – o 444,96 ha, BMśw – o 1224,51 ha i LMśw – o 385,77 ha), a większa jest powierzchnia brzozy – o 881,57 ha, dębów – o 347,29 ha i buka – o 336,82 ha.

1.3.6 Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych

W Nadleśnictwie Bytów nie określano stref uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych z uwagi na brak odpowiednich zarządzeń i metodyki wyróżniania tych stref. W związku z tym nie sporządzono tabeli klas wieku według stref uszkodzenia (tabela VII).

1.3.7 Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanów (TD)

Przyjęte typy drzewostanów o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw dla typów siedliskowych lasu

Typ siedl. lasu	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
	gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, biocenotyczne)	
1	3	4	5	6
Bs	So	Brz		So 90, Brz 10
Bśw	So	Brz	Jrz	So 80-90, Brz i in. 10-20
Bw	So	Św, Brz	Ol	So 80, Św i in.20
	ŚwSo	Brz	Ol	So 60, Św 30, Brz i in. 10
	ŚwBrz	So	Ol	Brz 50, Św 30, So i in. 20
	SoŚw	Brz	Ol	Św 40-50, So 40-50, Brz i in. 10
Bb	So	Brz	Ol	So 80-90, Brz i in. 10-20
BMśw	So	Bk, Db, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Jrz, Gb	So 80, Bk i in. 20
	JdSo	Db, Bk, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Jrz, Gb	So 60, Jd 30, Db i in. 10
	BkSo	Db, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 60-70, Bk 20-30, Db i in. 10-20
	BkSo #	Db, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 80-90, Db i in. 10-20
	ŚwSo	Db, Md, Brz	Kl, Lp, Jrz, Gb	So 60, Św 30, Db i in. 10
	DbSo	Bk, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 60-70, Db 20-30, Bk i in. 10-20
BMw	ŚwSo	Db, Brz	Kl, Lp, Ol	So 50, Św 30, Db i in. 20
	SoŚw	Db, Brz	Kl, Lp, Ol	Św 40, So 40, Db i in. 20
	DbSo	Św, Brz	Kl, Lp, Ol	So 60-70, Db 20-30, Św i in. 10-20
	So	Db, Św, Brz	Kl, Lp, Ol	So 70, Db i in. 30
	BrzSo	Db, Św	Kl, Lp, Ol	So 50, Brz 30, Św i in. 20
	ŚwBrz	So, Db	Kl, Lp, Ol	Brz 50, Św 30, So i in. 20
BMb	So	Brz, Św	Ol	So 80, Brz 10, Św 10
	SoŚw	Brz, Db	Ol	Św 50, So 30, Brz i in. 20
	ŚwSo	Brz		So 50, Św 30, Brz i in. 20
	BrzSo	Św	Ol	So 50, Brz 30, Św i in. 20
	SoBrz	Św	Ol	Brz 60, So 30, Św i in. 10
LMśw	Bk	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os	Bk 80, Db i in. 20
	SoBk	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os	Bk 50, So 40, Db i in. 10
	BkSo	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os	So 60, Bk 30, Db i in. 10
	BkSo #	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os	So 90, Db i in. 10
	DbSo	Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os	So 60, Db 30, Bk i in. 10
	SoDb	Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os	Db 50, So 30, Bk i in. 20
	SoJd	Db, Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os	Jd 40, So 30, Db i in. 30
	ŚwDb	So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw	Kl, Gb, Os	Db 50, Św 30, Bk i in. 20
	BkŚw	Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw	Kl, Gb, Os	Św 50, Bk 30, Db i in. 20
	ŚwBk	Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw	Kl, Gb, Os	Bk 50, Św 30, Db i in. 20

Typ siedl. lasu	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
	gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, biocenotyczne)	
1	3	4	5	6
LMw	SoDb	Św, Bk, Brz	Jw, Kl, Lp, Os	Db 50, So 30, Św i in. 20
	DbSo	Św, Brz, Bk	Jw, Kl, Lp, Os	So 50, Db 30, Św i in. 20
	BrzOl	Św	Jw, Kl, Lp, Os	Ol 60, Brz 30, Św i in. 10
	OlBrz	Św	Jw, Kl, Lp, Os	Brz 50, Ol 30, Św i in. 20
	ŚwSo	Db, Bk, Brz	Jw, Kl, Lp, Os	So 40, Św 30, Db 20, Bk i in.10
	SoŚw	Db, Ol	Jw, Kl, Lp, Os	Św 50, So 30, Db i in. 20
	ŚwDb	So, Md, Dg, Brz, Ol, Lp, Jw	Kl, Gb, Os	Db 60, Św 30, So i in. 10
DbŚw	So, Md, Dg, Brz, Ol, Lp, Jw	Kl, Gb, Os	Św 60, Db 30, So i in. 10	
Lmb	Ol	Brz, So, Św		Ol 70-80, Brz i in. 20-30
	BrzOl	Św, So	Wb	Ol 50, Brz 30, Św i in. 20
Lśw	Bk	Db, Md, So, Św, Dg	Jw, Lp, Czur, Jb, Gr	Bk 90, Db i in. 10
	Db	Bk, Md, So, Św, Dg	Jw, Lp, Czur, Jb, Gr	Db 80, Bk i in. 20
	DbBk	Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw, Czur, Jb, Gr	Bk 60, Db 30, Md i in. 10
	BkJd	Db, Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw, Czur, Jb, Gr	Jd 50, Bk 30, Db i in. 20
	JdBk	Db, Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw, Czur, Jb, Gr	Bk 50, Jd 30, Db i in. 20
	BkDb	Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw, Czur, Jb, Gr	Db 60, Bk 30, Md i in. 10
Lw	JsDb	Św, Wz, Jw	Kl, Lp, Czur, Brz	Db 70, Js 20, Św i in. 10
	Db	Św, Js, Wz, Jw	Kl, Lp, Czur, Brz	Db 80-90, Św i in. 10-20
Lł	JsDb	Wz, Gb, Jw, Kl, Lp	Św, Ol, Tp, Wb	Db 60, Js 30, Wz i in. 10
	Db	Js, Wz	Św, Lp, Ol	Db 70, Js i in. 30
Ol	Ol	Js, Brz, Wz, Św		Ol 90, Js i in. 10
OlJ	Ol	Js, Wz	Kl, Lp	Ol 80, Js i in. 20
	DbOl	Brz, Św, Js, Wz	Kl, Lp	Ol 60, Db 30, Brz i in. 10
	OlJs	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, Ol 40, Brz i in. 20

- drzewostan sosnowy z dolnym piętrzem bukowym, które przewiduje się wprowadzić gdy sosna osiągnie wiek 30-40 lat (po pierwszej prawidłowo przeprowadzonej TW). Liczba wprowadzanych sadzonek buka 3-5 tys. szt./ha (ZHL 2012). Jeżeli dolne piętro ma w przyszłości ukształtować następną generację drzewostanu należy wprowadzać buk w formie grup i kęp o wielkości odpowiedniej dla gatunku.

Ustalając składy gatunkowe na gruntach porolnych należy brać pod uwagę aktualnie obowiązujące wytyczne i zarządzenia.

Typ drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla siedlisk przyrodniczych i poszczególnych typów siedliskowych lasu (TSL) wraz z zaleceniami gospodarczymi zostały przyjęte zgodnie z Porozumieniem z dnia 23 sierpnia 2024 r. zawartym pomiędzy Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gdańsku, Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku, w sprawie uzgodnienia orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych oraz głównych założeń w sprawie postępowania hodowlanego w drzewostanach na siedliskach przyrodniczych.

Zestawienie przyjętych typów drzewostanów na siedliskach przyrodniczych Natura 2000

Kod	Typ siedliska przyrodniczego	Typ drzewostanu
1	2	3
2180	Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich (<i>Empetro nigri-Pinetum</i> , <i>Betulo-Quercetum</i>)	BkDb, BrzDb, DbBrz, So, SoBrz, SoDb
9110	Kwaśna buczyna (niżowa) (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	Bk, DbBk
9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	Bk
9160	Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	BkGbDb, BkDb, Db, GbDb, GbBk, LpDb, DbBk
9190	Kwaśne dąbrowy (<i>Quercetea robori-petraeae</i>)	BkDb, BrzDb, Db, , DbBrz, SoBrzDb, SoDb
91D0*	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi Pinetum</i> , <i>Pino mugo- Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzoźowo- sosnowe bagienne lasy borealne oraz olsy torfowcowe i inne bardziej eutroficzne i przejściowe postacie siedliska (<i>Sphagno squarrosi-Alnetum</i> i inne mezotroficzne zbiorowiska ze zw. <i>Alnion</i>)**	Brz, SoBrz, So, BrzSo, BrzOl, Ol, OlBrz
91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso – incanae</i>) i olsy źródłiskowe	JsOl, Ol, OlJs
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	Db, JsDb, JsWz, JsWzDb, WzDb
91T0	Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>)	So

Typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla siedlisk przyrodniczych i poszczególnych typów siedliskowych lasu (TSL)

TSL	Kod siedliska Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		Gatunki główne	uszlachetniające	pomocnicze	
1	2	3	4	5	6
Bs	2180	So**			So 100
Bśw		So**	Brz	Jrz	So 90 Brz 10
Bw		So**	Brz		So 90 Brz 10
Bw		SoBrz**		Ol	Brz 70 So 30
BMśw		BrzDb**	So, Os	Jrz	Db 60, Brz 30, So i in. 10
BMśw		DbBrz**	So, Os	Jrz	Brz 60, Db 30, So i in. 10
BMśw		SoDb**	Brz	Kl, Lp	Db 60, So 30, Brz i in.10
BMw		BrzDb**	So	Jrz	Db 60, Brz 30, So i in. 10
BMw		DbBrz**	So	Jrz	Brz 60, Db 30, So i in. 10
LMśw		BkDb**	So, Brz, Os	Kl, Gb	Db 50, Bk 30, So i in. 20
LMśw	9110	Bk	Db, Brz	Kl, Jw	Bk 80 Db i in. 20
LMw		Bk	Db, Ol	Jw, Kl, Lp	Bk 80 Db i in. 20
Lśw		Bk	Db	Jw, Kl, Lp	Bk 90 Db i in. 10
Lśw		DbBk	Lp	Jw, Czir	Bk70 Db i in. 30
Lw		Bk	Db, Ol	Jw, Kl, Lp	Bk 70 Db i in. 30
LMśw	9130	Bk	Db, Lp, Gb	Jw, Kl,	Bk 80 Db i in. 20
Lśw		Bk	Db, Gb	Jw, Lp, Czir	Bk 90 Db i in. 10
Lw		Bk	Db, Gb	Jw, Lp, Czir	Bk 90 Db i in. 10

TSL	Kod siedliska Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia	
		Gatunki główne	uszlachetniające	pomocnicze		
1	2	3	4	5	6	
LMśw	9160	BkGbDb	Lp	Jw, KL, Czur	Db 30, Gb 30, Bk 30 Lp i in. 10	
LMśw		BkDb	Gb, Lp	Jw, KL, Czur	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20	
LMśw		Db	Bk, Gb	Jw, Kl, Czur	Db 70, Bk 20, Gb i in. 10	
LMśw		GbDb	Bk, Lp	Jw, Kl, Czur	Db 50, Gb 30, Bk i in. 20	
LMśw		LpDb	Gb, Bk	Jw, Kl, Czur	Db 50, Lp 30, Gb i in. 20	
LMw		GbDb	Ol,Brz,Os	Jw, Os	Db 60, Gb 30, Bk i in. 10	
LMw		BkGbDb	Lp, Ol	Jw, Os	Db 30, Gb 30, Bk 30 Lp i in. 10	
LMw		Db	Gb,Bk, Ol	Lp, Jw	Db 80, Gb i in. 20	
LMw		BkDb	Gb, Lp, Ol	Jw, Os	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20	
Lśw		BkGbDb	Lp	Jw, Czur, Jb	Db 30, Gb 30, Bk 20 Lp i in. 20	
Lśw		GbBk	Db, Lp	Jw, Czur, Jb	Bk 50, Gb 30, Db i in. 20	
Lśw		GbDb	Bk, Lp	Jw, Czur, Jb	Db 50, Gb 30, Lp i in. 20	
Lśw		LpDb	Gb, Bk	Jw, Czur, Jb	Db 50, Lp 30, Gb i in. 20	
Lśw		BkDb	Gb, Lp	Jw, Czur, Jb	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20	
Lśw		Db	Gb, Bk, Lp	Jw, Czur, Jb	Db 80, Gb i in. 20	
Lśw		DbBk	Gb, Jw, Lp	Kl, Czur, Jb	Bk 50, Db 30, Gb i in. 20	
Lw		BkGbDb	Lp	Jw, Czur, Jb	Db 30, Gb 30, Bk 20 Lp i in. 20	
Lw		BkDb	Gb, Lp	Jw, Czur, Jb	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20	
Lw		GbDb	Bk, Lp	Jw, Czur, Jb	Db 50. Gb 30, Bk i in. 20	
Lw		Db	Gb, Bk	Jw, Czur, Jb	Db 80, Gb i in. 20	
Lw	DbBk	Gb, Jw,Lp	Kl, Czur, Jb	Bk 50, Db 30, Gb i in. 20		
BMśw	9190	BrzDb***	So, Os	Kl, Lp	Db 60, Brz 30, So i in. 10	
BMśw		DbBrz***	So, Os	Kl, Lp	Brz 60, Db 30, So i in. 10	
BMśw		SoBrzDb***	Bk, Os	Kl, Lp	Db 30, Brz,30, So 30, Bk i in. 10	
BMw		SoDb	Bk, Brz	Kl, Ol, Os, Jrz	Db 70, So20, Bk i in 10	
BMw		Db	So, Brz	Ol, Os	Db 80, So i in. 20	
BMw		BkDb	So, Brz	Kl, Ol, Os, Jrz	Db 70, Bk 20, So i in. 10	
LMśw		BkDb	So, Brz	Gb, Kl, Lp	Db 70, Bk 20, Brz i in. 10	
LMśw		Db	Bk, So, Brz	Gb, Kl, Lp	Db 80, So i in. 20	
LMśw		SoBrzDb***	Bk	Os, Ol	Db 30, Brz 30, So 30, Bk i in. 10	
LMśw		BrzDb***	So, Bk	Kl, Gb, Os	Db 60, Brz 30, So i in. 10	
LMśw		DbBrz***	So	Kl, Ol, Os	Brz 60, Db 30, So i in. 10	
LMw		BkDb	So, Brz	KL, Os	Db 70, Bk 20, So i in. 10	
LMw		Db	So, Brz, Ol	Kl, Os	Db 80, So i in. 20	
LMw		BrzDb***	So, Bk, Ol	Kl, Os	Db 60, Brz 30, So i in. 10	
LMw		DbBrz***	So	Kl, Ol, Os	Brz 60, Db 30, So i in. 10	
Lśw		BkDb	Jw, So, Brz	Kl, Gb, Os	Db 70, Bk 20, Jw i in. 10	
Lśw		Db	Jw, Bk, So, Brz	Kl, Gb, Lp	Db 80, Bk i in. 20	
Bb		91D0*	So	Brz		So 90, Brz 10
BMb			So	Brz		So 90, Brz 10
BMb			Brz	So		Brz 90, So 10
BMb	SoBrz			Ol	Brz 60, So i in 40	
BMb	BrzSo			Ol	So 60, Brz i in 40	
LMb	Brz		So		Brz 90, So 10	
LMb	SoBrz		Ol		Brz 60, So 30, Ol i in. 10	
LMb	BrzOl		So		Ol 50, Brz 30, So i in. 20	
LMb	Ol		Brz, So		Ol 70-80, Brz i in. 20-30	
LMb	OlBrz		So		Brz 50-60, Ol 40-50	

TSL	Kod siedliska Natura 2000	TD		Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		Gatunki główne	uszlachetniające	pomocnicze		
1	2	3	4	5	6	
Lw	91E0*	JsOI	Wz,	Gb, Kl, Lp	OI 60, Js 30, Wz i in.10	
Lw		OI	Js, Wz	Gb, Kl, Lp	OI 80, Js i in. 20	
Lł		OIJ	Wz, Db, Brz	Tp, Wb	Js 40, OI 40, Wz i in. 20	
Lł		JsOI	Wz, Db, Brz	Tp, Wb	OI 60, Js 30, Wz i in. 20	
OI		OI	Js, Brz		OI 90, Js i in. 10	
OIJ		OI	Js, Wz		OI 80, Js i in.20	
OIJ		JsOI	Brz, Db, Wz	Kl, Jw	OI 60. Js 30, Brz i in. 10	
OIJ		OIJ	Brz, Db, Wz	Kl, Jw	Js 40, OI 40, Brz i in. 10	
Lw	91F0	Db	Wz, Jw, Js	Kl, Lp, Czc	Db 80, Wz i in. 20	
Lw		JsDb	Wz, Jw	Kl, Lp, Czc	Db 70, Js i in. 30	
Lw		JsWz	Db, OI	KL, Gb, Czc	Wz 40, Js 30, Db i in. 30	
Lw		JsWzDb	Jw, OI	Gb, Lp, Czc	Db 40, Wz 30, Js i in. 30	
Lw		WzDb	Js, OI	Kl, Gb, Czc	Db 50, Wz 30, Js i in.10	
Bs	91T0	So	Brz		So 90, Brz 10	
Bśw		So	Brz		So 80-90, Brz 10-20	
*	Siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym					
**	TD do zastosowania dla siedlisk przyrodniczych wyłącznie na wydmach nadmorskich					
***	TD do zastosowania dla brzożowo-dębowych lasów nadmorskich					
Dąb bezszypułkowy należy preferować na uboższych i bardziej suchych siedliskach, z kolei na siedliskach wilgotnych, o wyższej troficzności należy preferować dąb szypułkowy.						

Schemat postępowania hodowlanego i projektowania rodzajów rębni dla typów siedlisk przyrodniczych

Kod siedliska N2000	Sposób zagospodarowania	
	Rębnia zasadnicza	Rębnia zastępcza*
1	2	3
2180	Nie przewiduje się do użytkowania rębego za wyjątkiem odśniania pojawiających się wartościowych odnowień naturalnych oraz sytuacji klęskowych (Rb II / IV / V). Sprzyjanie odnowieniu naturalnemu.	
9110	II / IV / V	III
	Dążenie do zwiększenia zasobów martwego drewna celem wzbogacenia ekosystemu leśnego oraz nie pogorszenia stanu siedliska przyrodniczego, pozostawienie bez użytkowania rębego min. 10% powierzchni drzewostanu macierzystego w ramach płatu siedliska przyrodniczego w wydzieleniu.	
9130	II / IV / V	III
	Dążenie do zwiększenia zasobów martwego drewna celem wzbogacenia ekosystemu leśnego oraz nie pogorszenia stanu siedliska przyrodniczego, pozostawienie bez użytkowania rębego min. 10% powierzchni drzewostanu macierzystego w ramach płatu siedliska przyrodniczego w wydzieleniu	
9160	II / IV / V	III
	Dążenie do zwiększenia zasobów martwego drewna celem wzbogacenia ekosystemu leśnego oraz nie pogorszenia stanu siedliska przyrodniczego, pozostawienie bez użytkowania rębego min. 10% powierzchni drzewostanu macierzystego w ramach płatu siedliska przyrodniczego w wydzieleniu.	
9190	II / IV / V	III
	Dążenie do zwiększenia zasobów martwego drewna celem wzbogacenia ekosystemu leśnego oraz nie pogorszenia stanu siedliska przyrodniczego, pozostawienie bez użytkowania rębego min. 10% powierzchni drzewostanu macierzystego w ramach płatu siedliska przyrodniczego w wydzieleniu.	

Kod siedliska N2000	Sposób zagospodarowania	
	Rębnia zasadnicza	Rębnia zastępcza*
1	2	3
91D0	Pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia ekosystemu leśnego oraz poprawy stanu siedliska przyrodniczego. Nie przewiduje się do użytkowania rębego za wyjątkiem odślaniania pojawiających się wartościowych odnowień naturalnych oraz sytuacji kłęskowych (Rb II / IV / V). Sprzyjanie odnowieniu naturalnemu.	
91E0	Pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia ekosystemu leśnego oraz poprawy stanu siedliska przyrodniczego. Nie przewiduje się do użytkowania rębego za wyjątkiem odślaniania pojawiających się wartościowych odnowień naturalnych oraz sytuacji kłęskowych (Rb II / III/ IV / V). Sprzyjanie odnowieniu naturalnemu.	
91F0	Pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia ekosystemu leśnego oraz poprawy stanu siedliska przyrodniczego. Nie przewiduje się do użytkowania rębego za wyjątkiem odślaniania pojawiających się wartościowych odnowień naturalnych oraz sytuacji kłęskowych (Rb II / III/ IV / V). Sprzyjanie odnowieniu naturalnemu.	
91T0	Nie przewiduje się do użytkowania rębego za wyjątkiem odślaniania pojawiających się wartościowych odnowień naturalnych oraz sytuacji kłęskowych (Rb II / IV / V). Sprzyjanie odnowieniu naturalnemu.	

* rębnia zastępcza do zastosowania min. w sytuacjach kłęskowych, w drzewostanach uszkodzonych, zamierających, osłabionych, z objawami chorobowymi, nieobradzających, w drzewostanach wymagających uzyskania odnowienia w kępowym zmieszaniu, z wykorzystaniem mikrosiedlisk, w których rodzaj i nawrót cięć w ramach rębni zasadniczej nie daje możliwości osiągnięcia celu hodowlanego i uzyskania odnowienia zgodnego z typem drzewostanu i orientacyjnym składem gatunkowym opisanym w tabeli nr 2 powyższego porozumienia.

W uzasadnionych sytuacjach możliwa jest modyfikacja typu drzewostanu z uwzględnieniem stanu siedliska, stopnia uwilgotnienia oraz specyfiki i stanu zbiorowiska roślinnego.

1.3.8 Walory genetyczne lasu

Według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie wykazu obszarów i map regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego (Dz. U. 2015, poz. 1425) w Nadleśnictwie Bytów zostały określone następujące regiony pochodzenia LMR:

- dla gmin Borzytuchom, Bytów i Kołczygłowy: Brz 10, Bk 10, Dbb 10, Dbs 10, Ol 10, So 11, Jd 10, Md 10 i Św 10;
- dla gminy Czarna Dąbrówka: Brz 10, Bk 10, Dbb 10, Dbs 10, Ol 10, So 10, Jd 10, Md 10 i Św 10;
- dla gminy Parchowo: Brz 10, Bk 10, Dbb 10, Dbs 10, Ol 10, So 32, Jd 10, Md 10 i Św 10;
- dla gminy Studzienice: Brz 30, Bk 30, Dbb 30, Dbs 30, Ol 30, So 11, Jd 10, Md 10 i Św 10;
- dla gminy Tuchomie: Brz 10, Bk 10, Dbb 10, Dbs 10, Ol 10, So 31 i Św 10;
- dla gminy Dębica Kaszubska: Brz 10, Bk 10, Dbb 10, Dbs 10, Jd 10, Md 10, Ol 10, So 10 i Św10;

W Nadleśnictwie Bytów bazę nasienną stanowią:

- wyłączone drzewostany nasienne,
- gospodarcze drzewostany nasienne,
- drzewa mateczne,
- źródła nasion.

Wykaz obiektów selekcji nasiennej zamieszczony będzie w tomie II.

a) Wyłączone drzewostany nasienne

Nadleśnictwo Bytów posiada sześć wyłączonych drzewostanów nasiennych w siedmiu pododdziałach o łącznej powierzchni 82,36 ha.

Ich lokalizacja i krótki opis taksacyjny przedstawiono w tabeli.

Zestawienie wyłączonych drzewostanów nasiennych (WDN)

Oddział pododdział	Nr. RLMP_LP	Pow. (ha)	Rok uznania	Typ siedliskowy lasu	Opis drzewostanu (skład, wiek, zadrz., pierśnica/wysokość, bonitacja, jakość)
1	2	3	4	5	6
433b	39522	16,47	1980	BMśw	So 150-1,3-42/28-II-1
884f	39523	2,15	1989	LMśw	7So 125-0,7-40/28-II-1
884g		3,04		LMśw	9So 125-0,5-41/28-II-1
509a	39526	18,80	1989	Bśw	So 140-1,2-40/25-III-1
813b	43669	1,00	1996	Lśw	7Dg 130-0,8-70/35-I-1
472a	55448	19,85	2013	Bśw	9So 95-0,9-32/25-II-2
654b	57864	21,05	2017	Lśw	8Db.b 135-1,0-37/27-III-2
Razem		82,36			

b) Gospodarcze drzewostany nasienne

Według stanu na 01.01.2025 r. na terenie Nadleśnictwa Bytów zaewidencjonowano gospodarcze drzewostany nasienne w 79 pododdziałach o łącznej powierzchni 482,02 ha.

Zestawienie powierzchni gospodarczych drzewostanów nasiennych (GDN)

Gatunek GDN	Nr. RLMP_LP	Oddział pododdział	Powierzchnia pododdziału (ha)	Powierzchnia GDN (ha)
1	2	3	4	5
So	39450	298i	1,94	6,38
		299b	1,64	
		299c	2,80	
	39454	347d	7,69	10,81
		347h	3,12	
	39457	383h	3,67	6,62
		383i	2,95	
	39458	510b	2,01	7,09
		510d	5,08	
	39459	521d	1,56	12,52
		521g	1,94	
		522i	9,02	
	39538	758b	1,12	4,99
		759b	2,58	
		759h	1,29	
39547	508b	2,46	2,46	
39548	471c	0,73	1,23	

Gatunek GDN	Nr. RLMP_LP	Oddział pododdział	Powierzchnia pododdziału (ha)	Powierzchnia GDN (ha)
1	2	3	4	5
		471d	0,50	
	39552	469d	3,15	3,15
	39554	192b	0,55	2,56
		193h	2,01	
	39555	327c	3,24	3,24
	39557	358j	1,48	1,48
	39563	320p	3,53	3,53
	39564	350d	7,62	8,51
		350f	0,89	
	39568	257g	6,36	9,13
		257h	2,77	
	39569	397h	4,53	4,53
	39574	246g	1,87	1,87
	39576	171a	9,80	21,54
		172b	3,16	
		172d	8,58	
	58090	538c	5,70	8,33
		538f	2,63	
	58092	319c	4,87	4,87
	58093	349d	13,48	13,48
	58094	353g	3,18	3,18
	58095	356g	11,32	11,32
	58096	274g	12,50	85,55
		275f	17,49	
		276b	8,12	
		277d	18,23	
		278f	3,05	
		325c	4,85	
		325d	4,48	
		325f	4,90	
		360a	8,66	
		360c	3,27	
	58346	511g	11,12	11,12
	58347	435d	6,52	11,01
		436d	4,49	
	58348	519a	26,72	26,72
	58573	559d	2,93	2,93
	58575	564g	0,59	0,59
Razem GDN So (29 obiektów, 55 pododdziałów)				290,74

Gatunek GDN	Nr. RLMP_LP	Oddział pododdział	Powierzchnia pododdziału (ha)	Powierzchnia GDN (ha)
1	2	3	4	5
Bk	39544	689h	5,71	6,37
		689k	0,66	
	39537	699a	4,44	20,74
		699b	9,10	
		699c	7,20	
	39556	381c	9,49	9,49
	57552	698f	11,97	11,97
	57553	735c	10,65	27,94
		736c	14,73	
		736g	2,56	
	60448	701b	16,08	17,91
		701f	1,83	
Razem GDN Bk (6 obiektów, 12 pododdziałów)				94,42
Db.b	39540	692h	16,79	22,21
		692j	5,42	
	39542	693c	12,32	12,32
	39545	642c	6,23	6,23
	39566	602g	4,54	4,54
	60449	644k	5,03	20,92
		655f	11,76	
655j		4,13		
Razem GDN Db.b (5 obiektów, 8 pododdziałów)				66,22
Brz	39561	353m	2,92	2,92
Razem GDN Brz (1 obiekt, 1 pododdział)				2,92
Md	43668	711h	15,19	15,19
	43670	431b	10,57	10,57
Razem GDN Md (2 obiekty, 2 pododdziały)				25,76
Jd	60443	494m	1,96	1,96
Razem GDN Jd (1 obiekt, 1 pododdział)				1,96
OGÓŁEM				482,02

c) Drzewa mateczne

Na terenie Nadleśnictwa uznano 30 drzew matecznych, w oddz.:

Zestawienie drzew matecznych

Oddział pododdział	Gatunek	Sztuk	Nr rejestrowy	
			IBL	LMP
1	2	3	4	5
222f	So	2	6606, 6607	39487, 39492
222g	So	1	6605	39486

Oddział pododdział	Gatunek	Sztuk	Nr rejestrowy	
			IBL	LMP
1	2	3	4	5
433b	So	14	1211-1216, 6608, 9946- 9948, 10552-10555	39510, 39511, 39513- 39515, 39517, 39518, 45173-45175, 55451-55454
434b	So	3	1208-1210	39519, 39520, 39521,
509a	So	3	6609, 10550, 10551	39516, 55449, 55450
623f	So	1	1203	51674
624g	So	1	1204	39505
792a	Dg	3	6599-6601	39502, 39503, 39498
813b	Dg	2	6597, 6598	39499, 42705
Razem		30		

d) Źródła nasion

W Nadleśnictwie Bytów do źródeł nasion zaliczono drzewa w oddz.:

Wykaz źródeł nasion

Oddział pododdział	Gatunek panujący	Sztuk	Nr. rejestrowy LMP
1	2	3	4
432b	Lp	10	55770
469i	Gb	2	43667
600h	Jw	5	55773
604m	Lp	3	43586
701b	Js	2	43666
719c	Czp	4	43584
	Kl. zw	2	43585
719m	Kl. zw	3	
Razem		31	

e) Uprawy pochodne

Na terenie Nadleśnictwa Bytów zatwierdzono do realizacji 12 bloków upraw pochodnych o łącznej powierzchni 999,99 ha:

- Blok I (dla So) – obejmuje oddz.: 317c,g-i, 318c-h, 319c,i,j,n-p, 320f,g,l-p, 355b,d,h,i, 356c-h,
– łączna powierzchnia – 88,87 ha,
– pochodzenie sadzonek – WDN - Nadleśnictwo Bytów, oddz. 433b;

- Blok II (dla So) – obejmuje oddz.: 874c-i, 875a – blok zrealizowany,
 – łączna powierzchnia – 26,38 ha,
 – pochodzenie sadzonek WDN - Nadleśnictwo Bytów, oddz. 884f,g;
- Blok III (dla So) – obejmuje oddz.: 314l-n, 352a-d, 353a,b – blok zrealizowany,
 – łączna powierzchnia – 24,33 ha,
 – pochodzenie sadzonek – WDN - Nadleśnictwo Bytów,
 – adres wg PUL 2015-2024 –234b, 235a,
 – WDN zlikwidowany;
- Blok IV (dla So) – obejmuje oddz.: 509a-f, 510b,d-j, 511c-g, 520b-k, 521a-h,
 522a,b,d,h,i,
 – łączna powierzchnia – 145,18 ha,
 – pochodzenie sadzonek – WDN - Nadleśnictwo Bytów, oddz. 509a;
- Blok V (dla So) – obejmuje oddz.: 117c-h, 118b-d,
 – łączna powierzchnia – 37,47 ha,
 – pochodzenie sadzonek – WDN - Nadleśnictwo Bytów, oddz. 433b;
- Blok VI (dla Jd) – obejmuje oddz.: 468c, 469a,
 – łączna powierzchnia – 5,57 ha,
 – pochodzenie sadzonek – WDN – Nadleśnictwo Osusznica,
 oddz. 244b 245a 246g 247a;
- Blok VII (dla Dbb) – obejmuje oddz.: 673j, 679f,g, 680d,h,j, 681c – blok zrealizowany,
 – łączna powierzchnia – 13,78 ha,
 – pochodzenie sadzonek – WDN – Nadleśnictwo Świerczyna,
 oddz. 464h, 473a;

Blok VIII (dla Dbb) – obejmuje oddz.: 422o – blok zrealizowany,
– łączna powierzchnia – 12,31 ha,
– pochodzenie sadzonek – WDN - Nadleśnictwo Bytów, oddz. 654b;

Blok IX (dla Dbb) – obejmuje oddz.: 677a – blok zrealizowany,
– łączna powierzchnia – 8,87 ha,
– pochodzenie sadzonek – WDN - Nadleśnictwo Bytów, oddz. 654b;

Blok X (dla Bk) – obejmuje oddz.: 832d, 833a, 834c,f-h,
– łączna powierzchnia – 9,50 ha,
– pochodzenie sadzonek – WDN - Nadleśnictwo Gościno, oddz. 25b;

Blok XI (dla So) – obejmuje oddz.: 907b,c, 908a – blok zrealizowany,
– łączna powierzchnia – 44,40 ha,
– pochodzenie sadzonek – WDN - Nadleśnictwo Bytów,
– adres wg PUL 2015-2024 –234b, 235a,
– WDN zlikwidowany;

Blok XII (dla So) – obejmuje oddz.: 795a,b, 796a,b, 797a, 798a,c, 816a, 817a, 818a, 819a,b,
820a,b, 839a, 840b,c, 841a, 842a,b, 843a, 844a-c,
845a-c, 846b,c, 847b, 848i, 854b,f, 855a, 856a,b,
858a,b, 859a, 862a, 863a, 864a, 865a,c, 866af,g, 867g,
868a, 869a, 875b, 876a, 877b,f – blok zrealizowany,
– łączna powierzchnia – 583,33 ha,
– pochodzenie sadzonek – PN - Nadleśnictwo Niedźwiady,
obręb Przechlewo oddz. 166b, 167f,
– PN - Nadleśnictwo Szczecinek,
obręb Wierzchowo oddz. 295d;

Według stanu na 1.01.2025 r. Nadleśnictwo posiada 903,60 ha (powierzchnia zredukowana – 898,29 ha) upraw pochodnych.

Wykaz upraw pochodnych

Oddział poddz.	Powierzchnia (ha)	Pochodzenie nasion	Numer bloku
1	2	3	4
98 b	5,62	So – WDN – Sławno – 309c	poza blokiem
99 a	4,58	So – WDN – Niedźwiady – 294a,d,f	poza blokiem
100c	3,84	So – WDN – Sławno – 309c	poza blokiem
117c	4,01	So – WDN – Bytów – 433b	V
117d	3,43	So – WDN – Bytów – 433b	V
118b	3,80	So – WDN – Bytów – 433b	V
196a	3,30	So – WDN – Bytów – 433b	poza blokiem
229c	3,76	So – WDN – Karnieszewice – 317j, 318d,f, 319d	poza blokiem
314l	1,75	So – WDN – Bytów – PUL 2015-2024 –234b, 235a	III
314m	1,57	So – WDN – Bytów – PUL 2015-2024 –234b, 235a	III
314n	4,24	So – WDN – Bytów – PUL 2015-2024 –234b, 235a	III
317c	4,08	So – WDN – Bytów – 433b	I
		Dg – WDN – Bytów – 813b	poza blokiem
317g	2,42	So – WDN – Bytów – 433b	I
317h	2,67	So – WDN – Bytów – 433b	I
317i	3,31	So – WDN – Bytów – 433b	I
318d	2,30	So – WDN – Bytów – 433b	I
318f	1,56	So – WDN – Bytów – 433b	I
318g	3,04	So – WDN – Bytów – 433b	I
318h	3,38	So – WDN – Bytów – 433b	I
319i	1,91	So – WDN – Bytów – 433b	I
319n	1,67	So – WDN – Bytów – 433b	I
319o	2,68	So – WDN – Bytów – 433b	I
319p	1,77	So – WDN – Bytów – 433b	I
320f	0,67	So – WDN – Bytów – 433b	I
320g	0,99	So – WDN – Bytów – 433b	I
320l	1,21	So – WDN – Bytów – 433b	I
320m	1,20	So – WDN – Bytów – 433b	I
320n	3,94	So – WDN – Bytów – 433b	I

Oddział poddz.	Powierzchnia (ha)	Pochodzenie nasion	Numer bloku
1	2	3	4
349a	4,09	So – WDN – Bytów – PUL 2015-2024 –234b, 235a	poza blokiem
351a	2,71	So – WDN – Bytów – PUL 2015-2024 –234b, 235a	poza blokiem
352a	3,04	So – WDN – Bytów – PUL 2015-2024 –234b, 235a	III
352b	3,55	So – WDN – Bytów – PUL 2015-2024 –234b, 235a	III
352c	1,95	So – WDN – Bytów – PUL 2015-2024 –234b, 235a	III
352d	2,92	So – WDN – Bytów – PUL 2015-2024 –234b, 235a	III
353a	2,62	So – WDN – Bytów – PUL 2015-2024 –234b, 235a	III
353b	2,69	So – WDN – Bytów – PUL 2015-2024 –234b, 235a	III
354d	1,67	So – WDN – Bytów – 433b	poza blokiem
355b	3,91	So – WDN – Bytów – 433b	I
355d	5,18	So – WDN – Bytów – 433b	I
355i	5,94	So – WDN – Bytów – 433b	I
356c	3,72	So – WDN – Bytów – 433b	I
356d	1,31	So – WDN – Bytów – 433b	I
356f	2,01	So – WDN – Bytów – 433b	I
356h	2,55	So – WDN – Bytów – 433b	I
388h	1,54	So – WDN – Bytów – 509a	poza blokiem
422o	12,31	Dbb – WDN – Bytów – 654b	VIII
426b	2,38	So – WDN – Bytów – 509a	poza blokiem
433g	3,68	So – WDN – Bytów – 433b	poza blokiem IN SITU
468c	4,18	Jd – WDN – Osusznica – 244b 245a 246g 247a	VI
469a	1,39	Jd – WDN – Osusznica – 244b 245a 246g 247a	VI
507c	1,86	So – WDN – Bytów – PUL 2015-2024 –234b, 235a	poza blokiem
510f	2,06	So – WDN – Bytów – 509a	IV
510g	3,48	So – WDN – Bytów – 509a	IV
510h	1,96	So – WDN – Bytów – 509a	IV
510i	3,56	So – WDN – Bytów – 509a	IV
511c	2,85	So – WDN – Bytów – 509a	IV
511d	2,88	So – WDN – Bytów – 509a	IV
511f	3,93	So – WDN – Bytów – 509a	IV

Oddział poddz.	Powierzchnia (ha)	Pochodzenie nasion	Numer bloku
1	2	3	4
520a	5,84	So – WDN – Karnieszewice – 317j, 318d,f, 319d	poza blokiem
520c	1,97	So – WDN – Bytów – 509a	IV
520d	1,84	So – WDN – Bytów – 509a	IV
520g	4,17	So – WDN – Bytów – 509a	IV
520h	3,89	So – WDN – Bytów – 509a	IV
520i	2,04	So – WDN – Bytów – 509a	IV
520j	1,79	So – WDN – Bytów – 509a	IV
520k	1,54	So – WDN – Bytów – 509a	IV
521a	4,03	So – WDN – Bytów – 509a	IV
521b	3,61	So – WDN – Bytów – 509a	IV
521c	4,08	So – WDN – Bytów – 509a	IV
522a	2,85	So – WDN – Bytów – 509a	IV
522b	3,71	So – WDN – Bytów – 509a	IV
531g	1,63	So – WDN – Bytów – PUL 2015-2024 –234b, 235a	poza blokiem
667d	1,96	Bk - DM	poza blokiem
667h	1,14	Bk - DM	poza blokiem
673h	3,38	Dbb – WDN – Świerczyna – 464h, 473a	poza blokiem
673j	2,17	Dbb – WDN – Świerczyna – 464h, 473a	VII
677a	8,87	Dbb – WDN – Bytów – 654b	IX
679f	0,97	Dbb – WDN – Świerczyna – 464h, 473a	VII
679g	3,55	Dbb – WDN – Świerczyna – 464h, 473a	VII
680d	1,08	Dbb – WDN – Świerczyna – 464h, 473a	VII
680h	1,93	Dbb – WDN – Świerczyna – 464h, 473a	VII
680j	2,71	Dbb – WDN – Świerczyna – 464h, 473a	VII
681c	1,37	Dbb – WDN – Świerczyna – 464h, 473a	VII
719r	2,23	Dg - DM	poza blokiem
795a	13,56	So – PN – Niedźwiady – 167f	XII
795b	10,53	So – PN – Niedźwiady – 167f	XII
796a	22,00	So – PN – Niedźwiady – 167f	XII

Oddział poddz.	Powierzchnia (ha)	Pochodzenie nasion	Numer bloku
1	2	3	4
796b	2,18	So – PN – Niedźwiady – 167f	XII
797a	14,85	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
798a	16,46	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
798c	3,11	So – PN – Niedźwiady – 167f	XII
816a	13,94	So – PN – Niedźwiady – 167f	XII
817a	24,10	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
818a	23,96	So – PN – Niedźwiady – 166b	XII
819a	23,58	So – PN – Niedźwiady – 167f	XII
820a	3,31	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
820b	15,59	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
832d	1,11	Bk – WDN – Gościno – 25b	X
833a	1,18	Bk – WDN – Gościno – 25b	X
834c	2,02	Bk – WDN – Gościno – 25b	X
834g	2,60	Bk – WDN – Gościno – 25b	X
839a	28,16	So – PN – Niedźwiady – 167f	XII
840b	4,55	So – PN – Niedźwiady – 167f	XII
840c	18,08	So – PN – Niedźwiady – 167f	XII
841a	23,18	So – PN – Niedźwiady – 167f	XII
842a	5,09	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
842b	18,41	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
843a	23,49	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
844a	12,95	So – PN – Niedźwiady – 167f So – PN – Szczecinek – 295d	XII
844b	1,24	So – PN – Niedźwiady – 167f So – PN – Szczecinek – 295d	XII
844c	7,05	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
845a	13,08	So – PN – Niedźwiady – 167f So – PN – Szczecinek – 295d	XII
845b	1,74	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
845c	1,98	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
846b	5,30	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
846c	10,23	So – PN – Szczecinek – 295d	XII

Oddział poddz.	Powierzchnia (ha)	Pochodzenie nasion	Numer bloku
1	2	3	4
847b	13,03	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
848i	9,28	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
854b	8,50	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
854f	0,92	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
855a	9,01	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
856a	8,83	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
858a	1,71	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
858b	5,81	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
859a	11,68	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
862a	11,31	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
863a	10,25	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
864a	7,18	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
865a	3,78	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
865c	15,93	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
866a	14,48	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
866f	2,21	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
866g	0,80	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
867g	4,70	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
868a	3,60	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
869a	8,60	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
874c	4,62	So – WDN – Bytów – 884f,g	II
874d	4,05	So – WDN – Bytów – 884f,g	II
874f	4,43	So – WDN – Bytów – 884f,g	II
874g	3,39	So – WDN – Bytów – 884f,g	II
874h	8,18	So – WDN – Bytów – 884f,g	II
874i	0,56	So – WDN – Bytów – 884f,g	II
875a	1,15	So – WDN – Bytów – 884f,g	II
875b	28,25	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
876a	19,92	So – PN – Szczecinek – 295d	XII

Oddział poddz.	Powierzchnia (ha)	Pochodzenie nasion	Numer bloku
1	2	3	4
877b	19,50	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
877f	2,10	So – PN – Szczecinek – 295d	XII
884a	1,02	So – WDN – Bytów – 884f,g	poza blokiem IN SITU
884c	0,72	So – WDN – Bytów – 884f,g	poza blokiem IN SITU
884d	11,27	So – WDN – Bytów – 884f,g	poza blokiem IN SITU
899a	19,43	So – WDN – Bytów – PUL 2015-2024 –234b, 235a	poza blokiem IN SITU
907b	3,82	So – WDN – Bytów – PUL 2015-2024 –234b, 235a	XI
Razem	902,36		

f) Uprawy testujące

Na terenie Nadleśnictwa Bytów zaewidencjonowano 3 uprawy testujące:

Wykaz upraw testujących

Oddział poddz.	Powierzchnia (ha)	Podmiot testujący
1	2	3
88g	3,81	Instytut Dendrologii PAN w Kórniku
383c	5,01	IBL Sękocin Stary
541j	3,18	Instytut Dendrologii PAN w Kórniku
Razem	12,00	

g) Produkcja szkółkarska

Materiał sadzeniowy na potrzeby Nadleśnictwa dostarczany jest z własnej szkółki leśnej zlokalizowanej w oddz. 432b na terenie leśnictwa Jutrzenka na powierzchni 15,82 ha.

Powierzchnia produkcyjna szkółki, przeznaczona bezpośrednio do produkcji materiału sadzeniowego wynosi 9,90 ha.

1.3.9 Stan środowiska przyrodniczego

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Bytów jak i w jego zasięgu terytorialnym znajdują się następujące formy ochrony przyrody: rezerваты przyrody, park krajobrazowy, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, ochrona gatunkowa roślin i zwierząt. Wszystkie te formy ochrony zostały szczegółowo omówione w programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa.

1.3.9.1 Opis walorów przyrodniczych Nadleśnictwa

Zestawienie cennych obiektów przyrodniczych

Rodzaj obiektu	Liczba	Pow. całkowita (ha)	Pow. w zasięgu N-ctwa (ha)	Powierzchnia w zarządzie Nadleśnictwa					9/4 %
				lasy (ha)	%	grunty nieleśne (ha)	%	razem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rezerwaty przyrody	10	270,76*	265,37	108,00	59,6	73,31	40,4	181,31	68,3
Park krajobrazowy	1	37040,00	15169,37	10156,22	94,8	551,82	5,2	10708,04	70,6
Obszary Natura 2000 – OSO	2	360007,71	18879,33	12766,71	95,1	659,22	4,9	13425,93	71,1
Obszary Natura 2000 – SOO	4	9789,78	5267,68	2515,60	86,5	391,63	13,5	2907,23	55,2
Pomniki przyrody	20	X	X	X	X	X	X	X	X
Strefy ochrony gatunkowej	3	227,28	227,28	210,90	92,8	16,38	7,2	227,28	100,0
Ekosystemy referencyjne	515	X	X	902,21	100,0	X	X	902,21	X

*wg aktów prawnych 270,38 ha



Pomnik przyrody (aleja lipowa) w leśnictwie Modrzewo (fot. T. Talewski)

1.3.9.2 Dominujące funkcje lasu

Ze względu na główną (dominującą) funkcję, lasy Nadleśnictwa Bytów (pow. zalesiona i niezalesiona – 22067,32 ha) podzielono na:

- ⇒ lasy rezerwatowe – 103,38 ha (0,5%),
- ⇒ lasy ochronne – 6604,95 ha (29,9%),
- ⇒ lasy gospodarcze – 15358,99ha (69,6%).



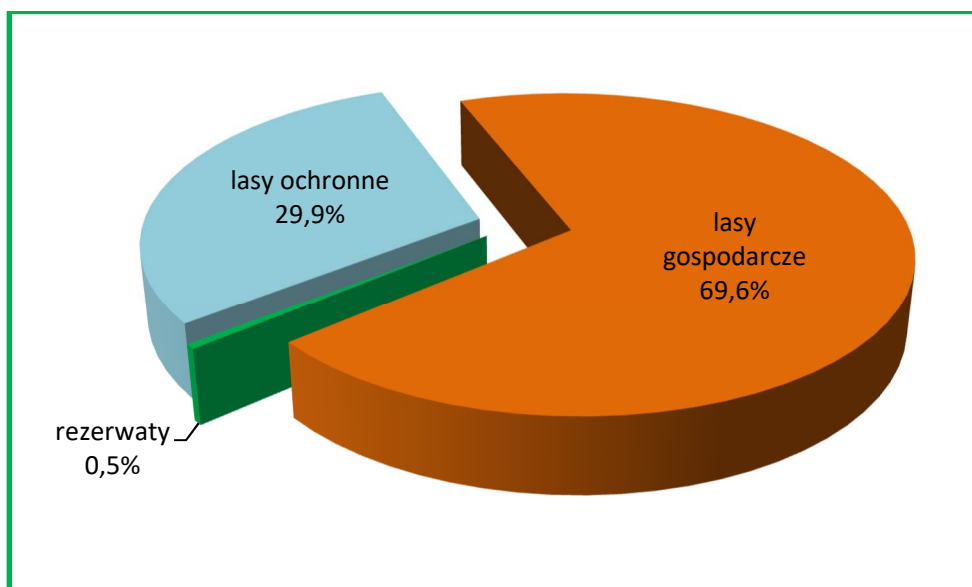
Rezerwat przyrody „Mechowiska Czaple” (fot. L. Szarzyński)

Zasięg lasów ochronnych jest na etapie zatwierdzania przez Ministra Klimatu i Środowiska.

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności

Lp	Funkcje lasów i kategorie ochronności	Powierzchnia (ha)	%
1	2	3	4
1.	Rezerваты	103,38	0,5
2.	Lasy ochronne – razem w tym:	6604,95	29,9
	Lasy glebochronne	69,87	0,3
	Lasy glebochronne, wodochronne	32,23	0,1
	Lasy glebochronne, w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	6,55	0,0
	Lasy wodochronne	6046,86	27,4
	Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	147,44	0,7
	Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, będące ostoją zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	3,47	0,0
	Lasy wodochronne, na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych	5,01	0,0
	Lasy wodochronne będące drzewostanami nasiennymi wyłączonymi z użytkowania rębnego	19,51	0,1
	Lasy wodochronne będące ostoją zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	65,21	0,3

Lp	Funkcje lasów i kategorie ochronności	Powierzchnia (ha)	%
1	2	3	4
	Lasy wodochronne, w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	0,59	0,0
	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	8,81	0,1
	Lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych	6,99	0,0
	Lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego	62,85	0,3
	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	123,89	0,6
	Lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	5,67	0,0
3.	Lasy gospodarcze	15358,99	69,6
Razem		22067,32	100,0



Udział dominujących funkcji lasu w Nadleśnictwie Bytów

Szczegółowe zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów Nadleśnictwa według głównych funkcji lasu zawiera tabela III, która zamieszczona będzie w załącznikach do elaboratu oraz przy opisach taksacyjnych.

Rezerwaty przyrody

Na gruntach Nadleśnictwa występuje dziesięć rezerwatów przyrody:

- „Dolina Huczka” – położony jest w leśnictwie Gałęźnia, obejmuje obszar 12,27 ha (w tym 6,71 ha na gruntach Nadleśnictwa Bytów), utworzony w 2007 r.;
- “Gniazda orła bielika” – położony jest w leśnictwie Unichowo, obejmuje obszar 10,57 ha, utworzony w 1981 r.;

- „Gołębia Góra” – położony jest w leśnictwie Miedzierza, obejmuje obszar 7,36 ha (wg Zarządzenia MLiPD z dnia 3 grudnia 1981 r. – 6,95 ha), utworzony w 1982 r.
- „Grodzisko Borzytuchom” – położony jest w leśnictwie Świerkówko, obejmuje obszar 27,03 ha (wg Zarządzenia RDOŚ w Gdańsku z dnia 29 listopada 2017 r. – 26,92 ha), utworzony w 1981 r.;
- „Jeziorko Sitna” – położony jest w leśnictwie Unichowo, obejmuje obszar 40,45 ha, utworzony w 1982 r.;
- „Jeziorko Cechyńskie Małe” – położony jest w leśnictwie Jabłończ, obejmuje obszar 56,17 ha, utworzony w 1985 r.
- „Jeziorko Głębooczko” – położony jest w leśnictwie Jabłończ, obejmuje obszar 27,59 ha, utworzony w 1976 r.
- „Las nad Jeziorem Mądrzechowskim” – położony jest w leśnictwie Świerkówko, obejmuje obszar 25,00 ha, utworzony w 1998 r.;
- „Mechowiska Czaple” – położony jest w leśnictwie Czaple, obejmuje obszar 9,22 ha (wg Zarządzenia RDOŚ w Gdańsku z dnia 27 grudnia 2017 r. – 9,36 ha), utworzony w 2008 r.;
- „Skotawskie Łąki” – położony jest w leśnictwie Obrowo, obejmuje obszar 55,10, utworzony w 2008 r.;

Lasy ochronne

Lokalizacja lasów ochronnych

Kategoria ochronności	Oddziały i pododdziały	Powierzchnia w ha
1	2	3
Lasy glebochronne	41a-i, 42a-g, 43a,b, 495i, 722d-i.	69,87
Lasy glebochronne, (wodochronne)	43h, 64a,c,h,j,w, 495a,d-h, k.	32,23
Lasy glebochronne, (w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców)	722a,b,c.	6,55
Lasy wodochronne	3b-m, 6b,c,f, 12a-c, 13a,c, 18f, 19i, 20c-h,k,l, 21c-f,i-m, 22a-d, 26j, 32a-f, 34c,d,g, 35b-g, 43c-f,k-m, 44b-j, 50a-g, 51a,b,d-g,j, 55g-j, 56m, 57a,b,d,f,h, 58a-k, 59a,c-n, 60b-d,g, 61a,b,d-h, 62a-f,h,i, 63a-c,f-i, 65a-f, 66a,b, 67a-f, 74a-j, 75a-d, 76a-c, 77a-f, 80d-g, 81a-f, 82d-g,i,k-p, 83k, 85b,d,f,h-k,m-r, 86a-h, 87a-g, 93a-d, 94b,d,f,h, 95d, 96b,f,g, 97a,b, 100l, 101n,o, 102a-h,k-p, 103a-c, 104a,b, 108a-h, 109a-g,i-k, 115a-c,j, 116a-c,f, 119a,b,f-k, 121f, 122g-i,k, 123a, 128b,d,f,h,i, 129a-g, 132b,c,f,g, 133a-f,h-j, 135c-f, 137b-d,h, 138a,c-i, 139a-h, 140a, 143d,h, 146c,f,g,k, 147a, 154a-f, 155a-d,g,h, 156a,c-i, 157a-c,f-l,n-t, 158a-c,j,k, 161a,b,f-j, 162f,h,i,l, 166f, 167a-d,j, 168a-d,j-n, 169a-d, 170a-d, 171d-g, 173b,c, 174a-f,h, 175a-d,h-j, 176a-d,g-j, 177a-c,f,g, 178a,b,d,f,h, 179g,h,j, 180f,h-m, 181c,h, 187a-c,f, 188a-g, 189a-c, 190a,b,d,g,h, 191a-f, 192a-g, 193a-h, 194a-g, 195a-g, 196d,i, 199h,i, 207f-h, 208a-h, 209a-i,k, 210a-c,f,g, 215a-d, 217b,d-g, 221d,i-l,n, 222a,b,d-h, 223c,j, 224a, 231a-c, 232a,b, 233a, 244a-g,i, 245a,b,f,i,j, 246a-l, 247a-d, 250a,c,d, 251b-h,k,m, 252a-c,f,g,i,j, 253i,j, 255a-j, 256a-f,h,i, 257a-i, 258a-f, 259a-i, 260a-i, 261a-c, 262a-d, 263a-d, 264a-g, 265a-h,j, 266a-c, 267a,b,d,f, 268b,d, 269a-f,h-j,l, 270a,b, 271b-g,j-m, 278h, 279a-g, 280a-g, 281a,c-h, 282a,b, 287g, 288f-h, 289a-d,g,h, 290a-d,g-o, 291a-f, 292a-i, 293b,d-j,m-r, 296i, 297j-m, 298a,c-j, 299a-g,	6046,86

Kategoria ochrony	Oddziały i pododdziały	Powierzchnia w ha
1	2	3
	<p>300a-f,i-l,n,o,r, 301a-l, 302a-i, 303a-i,k-m, 304a-c,g-k, 305b-h,k, 306b-h, 307a-d,h,i,l,p, 308b,d,g-i,k,l, 309b,c,f-i, 310c-i, 311a,b,d-h, 312b,d-i,k,l, 313a-f,h-l, 314a,d,g-i-n, 315a,b,d,h-j,l,m,o, 316b, 317b,c,f-i, 318a-h,j, 319a-f,h-p, 320a,c,f-p, 321c-j, 326h,i, 327a-f, 328a,b, 329a-k, 330a-g, 331a-d, 332b-j,l-n, 333a-d,h, 334a-h,j,k, 335a-j, 336a-g, 337a-c, 338b-d,g, 339a-f, 340a-c, 341b,d,f, 342c,d, 343c,d, 344a,b, 361f-h, 362c,d,g,h, 363a-f,h, 364a-c,i,j,m, 365d,l,m,p, 366a,b,g, 368b,f,i, 370j, 371a-c, 372b-i, 373b,d-g, 374a-f, 375a,b,d-i, 376a,b,d-h,k,n, 377a-g, 383d-l, 384b-d,g-k,m, 386c-g, 387a-i, 389a-h, 390a-f,h, 391a,d-i,k,l, 392a-j, 393a-l, 394a,c,g,j,l, 395a-d, 396d,f,h,i, 397a,d-l, 398a,c,f,g,j,m, 412l,p, 417a,b,d-j,l,n,o, 418a-h,n-p, 419d,h,i, 420d, 421g-l,n,o,s-z,ax, 422a,f,g,l,m,p,s,z,bx,cx, 423i,k, 433c,d,g, 434a-d,g, 436a,b,d-h, 437c-f, 438a-c,g,h, 440f-j, 441a-k, 442b-g,j-s,w-z,ax-cx, 443b,c,f,l,m, 446a,b,g-j, 447b,c, 457l,m, 458a,d-h, 459a-g,i,k, 460a,b,g,i,k,m, 461m, 462a,d, 467f-k,m-o,r,s, 468f-k,n, 469b-m, 470a-g, 472c,d, 473a,c-g, 474m,o-r, 475h, 479a-f,h,j-l, 481l,m, 482m,n, 483a-f,h,i,k-n,r, 484l,m, 487i, 492b,h,i,k,l, 494f, 496k, 498a-c,f,g, 499a-j, 500g, 501j, 502a,b, 503c,w,z, 504d,f,h-p,w,y,z, 510a,b,d-j, 511a,c-h, 512d, 521d, 522a-f,h,i, 523b,d,f,h,i, 524d, 525a, 538d, 539a-h,k, 555h-l,p,r, 556c,d,g-k, 565j, 566p, 568d-i,k-n, 572b-d,g,h, 574f,j, 575c,l-n, 576b, 577b,f,g, 578d,f,i, 580g,i,k,m, 571a,c-h,j, 582j, 583a-d,g, 585a,b,n, 586b-d, 587s, 588c-f,k,m, 589b-j,l, 591b-f,h,k-n, 593b-f,h,j,l, 594f,g, 597a,j,k, 600g,h,j,l,m,p-s, 602a-c,h,i, 603c,f,g,n,o, 604a,n,o, 605a-d,g,i,j, 608a-m, 609a-c,f-j, 611i, 612a-d,i-l, 613h, 620d,i, 622g, 623c,i, 624f, 625l, 628i, 629h, 630a, 631c, 633c,l, 636c,d,f,i,k,l,n,o, 639a, 641m, 642h-l, 643g, 644d,g, 649b,d, 650h,i, 652h, 654a, 659d, 660b,g, 661a,c-h, 662a,b,d,g,h, 663a-d,i, 664a-h, 666a-d,g, 667a,d-h,l,m,o, 668b,g,h, 669c,h, 670g,h,i, 671g, 672d, 673b, 674g, 675c, 676a-h,j, 677j,l, 678a,h-j,m, 679d,h, 680c-h,j,k,m, 681a-c,f-h, 682a-d,g,h,j-n, 683a-c,f,g,i-m, 684d-m, 686c-f,i, 687a,b,d-g, 688a-g, 689a-c,f-i,k, 690b,c,o,x, 692m, 693a,b, 694a-i,k, 695a-h, 696c,h,i,k, 697a-f, 698b,c,f,g, 699c, 700a,b,d,f, 701b,d,f, 702d,g,h,i, 703a,f,j, 704i,n,o,p,s, 707a-g, 709a-g, 710b, 711b-g, 712b,h, 713a,c-g, 716i,l, 718c, 719f,h,o, 720f, 721b,d, 724a-c,f-i, 725c,g, 727d,h, 728c, 729a,d,g, 730a-f,h, 733b, 734a,b,d-i,k,m, 735a,c,d, 736a,c-g,j,k, 737c, 738a-f,h, 739f-h, 740d,h, 749b, 751a-c,g,i,j,m,n, 752a-j,m-o, 753f, 754c,d,h,i, 762m,n, 763a-c,f,j, 764a-i,k,l, 765a-f, 767c-f,h,j, 768i,k, 779b,c, 780a,d, 783c-g, 789d,g, 790d, 793h, 799a-d,h, 800a,d, 805c,f,h, 806a, 810j, 813c, 814d,f, 815c,f,g, 823a,c,d, 837a,b,f, 838a,d,f, 845a-c,f,g, 846b-d,i,j, 867c-g, 868a-d, 869a,b, 870a,d,f,h,j, 873i, 874j, 878a,b,g,h,l,m, 884d, 887g,h, 888b-f, 889a, 890m, 897a-c,f-h, 898h,k, 899d,f, 900a,b, 901b, 909a-c, 911g, 912h, 914f, 921a-h, 923a, 925d, 935a,d,f, 951a-c,f.</p>	

Kategoria ochronności	Oddziały i pododdziały	Powierzchnia w ha
1	2	3
Lasy wodochronne, (stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody)	21a, 33g, 122p, 146h, 209j, 210d, 216a-f, 223h, 224f, 257j,l, 259k, 260j, 261d, 264h, 266d-g, 267c,g, 268c,f, 269g,k, 270c, 288j, 289f, 293k,t, 301m, 303p, 304d,l, 305l, 310a, 314b,c, 315p, 317a,d, 320b, 332a, 339g, 362f, 363l,p, 368c,d, 372a, 373c, 375c, 394k, 397b, 398h, 417c, 418s, 421b,c, 436j, 442a, 443a,d,j,k, 458c, 460f, 475i, 494c,d, 495b,c, 496c, 498d, 580j, 585r,s, 586a,g, 588g, 589k,m, 591o, 593i,n, 612h, 677h, 678l, 681d, 682f,i, 686a, 689l, 698a,d, 699d, 703h, 718i, 719z, 736b,h,i, 793d, 815a,b,i, 836f, 837c,d,h, 838b,i.	147,44
Lasy wodochronne, (stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej)	115g.	3,47
Lasy wodochronne, (na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych)	383c.	5,01
Lasy wodochronne, (drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego)	433b,884g.	19,51
Lasy wodochronne, (stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej)	115d, 128a, 171a-c,h,i, 172a,b,d, 173a,f,h-j, 224c, 225a-c, 226a,b.	65,21
Lasy wodochronne, (w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców)	604r.	0,59
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	493h, 596i, 658b,f, 699f,g, 705i.	8,81
Lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych	88g, 541j.	6,99
Lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego	472a, 509a, 654b, 813b, 884f.	62,85
Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	113k-n, 114d-i, 126a-d, 127a-d, 241d-g, 242f-i, 243c, 295a-d, 296a-d, 297a.	123,89
Lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	604p, 638a-f.	5,67
Razem		6604,95

1.3.9.3 Zagrożenia środowiska przyrodniczego

Zagrożenia środowiska leśnego można podzielić na trzy zasadnicze grupy: abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne.

Z grupy zagrożeń abiotycznych na omawianym terenie największe znaczenie mają silne, wywalające wiatry, okiść, przymrozki wczesne i późne oraz okresowo występujące susze. Gwałtowne wiatry wieją przeważnie w okresie wczesnej wiosny i późnej jesieni, a powodowane przez nie uszkodzenia mają w większości charakter pojedynczych złomów i wywrotów; rzadko zniszczeniu ulegają całe drzewostany. Innym zagrożeniem abiotycznym jest okiść. Uszkodzeniom pod wpływem mokrego, ciężkiego śniegu ulegają przeważnie pojedyncze drzewa i grupy drzew, ale mogą się zdarzyć szkody obejmujące całe pododdziały, szczególnie w drzewostanach niedostatecznie pielęgnowanych w okresie młodnika i drągowiny. W wyniku przymrozków cierpią głównie młode uprawy. Groźne są przymrozki późno-wiosenne, powodujące często zmrażanie pędów buka, dębu i świerka. Mniej groźne są przymrozki wczesno-jesienne. Deficyt wilgoci powodowany długotrwałym brakiem opadów w okresie wczesnowiosennym i letnim jest jedną z głównych przyczyn słabnięcia i obumierania sadzonek w nowo założonych uprawach. W starszych drzewostanach w czasie suszy cierpi głównie świerk i buk. W okresach tych zdecydowanie zwiększa się również zagrożenie pożarowe.

Spośród czynników biotycznych największym zagrożeniem dla lasów Nadleśnictwa Bytów mogą być gradacje pierwotnych i wtórnych szkodników owadzi, występowanie grzybów pasożytniczych oraz zagrożenie ze strony ssaków roślinożernych. Ze szkodników pierwotnych lasom Nadleśnictwa najczęściej zagrażają brudnica mniszka, a ze szkodników wtórnych: kornik drukarz i przypłaszczek granatek.

W Nadleśnictwie Bytów na powierzchni 2769,70 ha stwierdzono występowanie ognisk gradacyjnych rozrodu pierwotnych szkodników sosny.

Z grzybów pasożytniczych najgroźniejszym jest korzeniowiec wieloletni, występujący przeważnie na gruntach porolnych. Z innych patogenów grzybowych wymienić należy: osutki, mączniak dębu i zgorzel siewek.

Duże znaczenie mają również ssaki roślinożerne. Uszkodzenia w postaci spałowania i zgryzania upraw i młodników występują dość często i mają bezpośredni wpływ na jakość hodowlaną tych drzewostanów.

Z czynników antropogenicznych lasom tutejszym zagrażają: ewentualne zanieczyszczenia wód, gleb i powietrza, niewłaściwa gospodarka odpadami, pożary oraz zagrożenia wynikające z bezpośredniego negatywnego oddziaływania człowieka na lasy. Uciążliwym problemem dla Nadleśnictwa jest zaśmiecanie lasów, szczególnie przy drogach publicznych, oraz wywożenie śmieci do lasu.

1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej

1.4.1 Syntetyczna ocena warunków ekonomicznych

Opis czynników wpływających na stopień trudności gospodarczych

Wśród czynników wpływających na stopień trudności gospodarczych wymienić należy:

- udział lasów i olsów w typach siedliskowych lasu, który w Nadleśnictwie wynosi 26,8%,
- powierzchniowy udział gatunków liściastych (jako gatunków panujących), który wynosi 19,5%, powierzchni gruntów zalesionych,
- udział drzewostanów młodszych oraz odnawianych (tj. I i II kl. w. oraz KO i KDO) wynosi 40,4% powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych,
- zagrożenie pożarowe oceniono na II kategorię zagrożenia pożarowego,

- kradzież drewna nie stanowi poważnego problemu, w poprzednim okresie gospodarczym ujawniono średniorocznie 1,2 przypadki kradzieży; wartość skradzionego drewna oceniono średnio na kwotę 1107,46 zł.,
- lasy innej własności (osób fizycznych i prawnych), które w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Bytów zajmują łącznie powierzchnię 1485,95 ha,
- usługi z zakresu gospodarki leśnej w lasach Nadleśnictwa wykonuje zasadniczo 8 lokalnych zakładów usług leśnych, dostosowujących możliwości wykonawcze do bieżącego zapotrzebowania Nadleśnictwa poprzez ewentualne podzlecenie części prac innym podmiotom.

1.4.1.1 Ocena ekonomiczna regionu

Charakterystyka warunków ekonomicznych powiatów i gmin w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Bytów

Jednostka terytorialna	Powierzchnia ogólna [ha]	Powierzchnia ogólna w zasięgu N-ctwa [ha]	Lesistość w zasięgu N-ctwa [%]	Lasy N-ctwa [ha]	Ludność w zasięgu N-ctwa*	Zaludnienie w zasięgu N-ctwa* [osób/km ²]
1	2	3	4	5	6	7
Powiat bytowski	219281	43457	52,4	21306,52	30500	70
Gmina Borzytuchom	10857	10420	54,3	5438,30	3100	30
Miasto i Gmina Bytów	19744	12097	35,6	4049,91	23300	193
Gmina Czarna Dąbrówka	29828	5228	70,1	3654,36	350	7
Gmina Kołczygłowy	17334	2287	73,6	1666,04	350	15
Gmina Parchowo	13121	2510	26,0	565,33	400	16
Gmina Studzienice	17596	9013	70,6	5495,89	2250	25
Gmina Tuchomie	11100	1902	23,0	436,69	750	39
Powiat słupski	229441	3404	40,9	1373,65	500	15
Gmina Dębica Kaszubska	29952	3404	40,9	1373,65	500	15
Razem	1831034	46861	51,6	22680,17	31000	66

*źródło: GUS (www.stat.gov.pl)

Nadleśnictwo Bytów położone jest w zachodniej części województwa pomorskiego. Grunty będące w stanie posiadania Nadleśnictwa znajdują się w 8 gminach należących do 2 powiatów: bytowskiego i słupskiego. Jest to region leśno-rolny, charakteryzujący się niskim zaludnieniem. Powierzchnia ogólna zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa wynosi 468,61 km². Lasy zajmują 24166,12 ha, w tym lasy w zarządzie Nadleśnictwa – 22680,17 ha. Lesistość na omawianym terenie wynosi 51,6%.

Ludność wiejska trudni się przeważnie prowadzeniem prywatnych gospodarstw rolnych. Część osób znajduje zatrudnienie w miejscowych zakładach produkcji trzody chlewnej, zakładach mięsnych, tartakach, w administracji rządowej i samorządowej, drobnych zakładach usługowych, handlu, komunikacji, a część dojeżdża do pracy do Bytowa, który jest największym ośrodkiem przemysłowym regionu, a także znaczącym węzłem drogowym. Ważną rolę na lokalnym rynku pracy odgrywają również działające na tym terenie zakłady usług leśnych, wykonujące na zlecenie Nadleśnictwa większość prac z zakresu pozyskania i hodowli lasu. W okresie letnim i jesiennym

dużą popularnością cieszy się zbieractwo płodów runa leśnego. Coraz istotniejszym źródłem dochodów dla tutejszych mieszkańców staje się agroturystyka. Jej rozwojowi sprzyjają wysokie walory przyrodnicze, krajobrazowe i rekreacyjno-wypoczynkowe omawianego regionu. Dużym zainteresowaniem, tak wśród mieszkańców, jak i przyjeżdżających turystów, cieszą się występujące tu rzeki i jeziora. Dodatkową, korzystną dla turystyki i rekreacji cechą jest brak na tym terenie uciążliwych zakładów przemysłowych. W lasach Nadleśnictwa nie zaobserwowano istotnych szkód wywołanych ujemnym oddziaływaniem przemysłu.

Lokalny rynek drzewny jest stabilny. Obecnie większość pozyskanego surowca (poza niewielką pulą przewidzianą dla odbiorców indywidualnych) sprzedawana jest za pośrednictwem aukcji internetowych na portalu leśno-drzewnym. Dzięki temu systemowi sprzedaży oferta rynkowa Nadleśnictwa dociera do podmiotów gospodarczych z terenu całego kraju. Powszechność dostępu do portalu aukcyjnego powoduje, że w przetargach na zakup drewna pozyskanego w Nadleśnictwie Bytów uczestniczyć mogą firmy z całej Polski. W ostatnim okresie najważniejszymi odbiorcami drewna były firmy:

- SILVA Sp. z o.o.,
- KRONOSPAN POLSKA Sp. z o.o., Zakład w Szczecinku,
- SYLVA Sp. z o.o.,
- EXPRO PPHUT IMPORT EXPORT Bolesław Prondziński,
- ZAKŁADY DRZEWNE "POLDAN" EKSPORT IMPORT Zygmunt Kroplewski.

1.4.1.2 Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportowymi

Obszar Nadleśnictwa jest dosyć zwarty. Grunty leśne składają się z 89 kompleksów, przy czym wyróżnia się jeden główny kompleks leśny zajmujący 14784,76 ha, czyli 65,2% powierzchni lasów Nadleśnictwa.

Odległość między najdalej położonymi miejscami Nadleśnictwa na kierunku wschód-zachód wynosi 28,6 km, a na kierunku północ-południe 32,3 km.

Występująca w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa sieć dróg publicznych o nawierzchni twardej, spełniająca funkcje szlaków komunikacyjno-wywozowych oraz dróg asfaltowych i dróg o nawierzchni ulepszonej zapewnia swobodny dojazd do większości kompleksów leśnych.

Zestawienie dróg według rangi oraz ich długość w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa przedstawia się następująco:

⇒ droga krajowa (20)	– ok. 17,59 km,
⇒ drogi wojewódzkie (209, 210, 212, 228)	– ok. 58,47 km,
⇒ drogi powiatowe i gminne	– ok. 280,72 km,
⇒ drogi leśne o szerokości od 3m	– ok. 895,60 km,
w tym dojazdy pożarowe	– ok. 142,00 km (twarde lub ulepszone – ok. 140,75 km).

Zagęszczenie docelowej sieci dróg wywozowych Nadleśnictwa jest prawidłowe, zgodne z zalecanymi wskaźnikami (630,58 km; 27,8 m/ha). Warunki transportowe drewna na terenie

Nadleśnictwa ocenia się jako dobre. Średnia odległość zrywki według danych Nadleśnictwa dla drewna tartaczego wynosi 324 m, a dla drewna stosowego 355 m. Jednak widoczne są potrzeby w zakresie wyeliminowania podwozu oraz konieczności stosowania wydłużonej zrywki.

1.4.2 Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej

Na podstawie przyjętego rozmiaru użytków głównych (grubizna brutto) zestawiono wskaźniki gospodarki zasobami na bieżący okres gospodarczy:

Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej

Lp.	Wyszczególnienie	Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy	
1	2	3	4	
1.	Powierzchnia gruntów leśnych (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) - ha	21900,73	22067,32	
2.	Zasoby drzewne na gruntach leśnych (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m ³	5289883	5002775	
3.	Zasobność drzewostanów (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m ³ /ha	242	227	
4.	Wartość majątku nadleśnictwa	wartość drzewostanów (według tablic) – tys. zł	1205605	1214776
		wartość gruntów leśnych (według metody wskaźnikowej) – tys. zł	121344	122267
		wartość środków trwałych – tys. zł	17138	17138
	Razem	tys. zł	1344087	1354181
5.	Etat 10-letni (grubizna netto)	użytki rębne – m ³ netto	984139	523723
		użytki przedrębne – m ³ netto	535000	440000
		razem użytki główne – m ³ netto	1519139	963723
		udział użytków przedrębnych - %	35,2	45,7
6.	Okresowy przyrost w 10-leciu	m ³ brutto	1566274	1214300
		przeciętnie m ³ /ha/rok	6,78	5,50
7.	Wskaźnik gospodarki zasobami (grubizna brutto)	użytkowanie rębne: m ³ /ha pow. leśn./rok	5,38	2,79
		użytkowanie przedrębne: m ³ /ha pow. leśn./rok	3,02	2,49
		użytkowanie główne: m ³ /ha pow. leśn./rok	8,40	5,28
		użytkowanie główne: % zasobów/rok	3,5	2,3
		użytkowanie główne: % przyrostu/rok	11,8	9,6
8.	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębego - % (udział w powierzchni leśnej zalesionej)	-	-	
9.	Udział lasów ochronnych - % (udział powierzchni leśnej)	25,9	29,9	
10	Powierzchnia lasów nadzorowanych – w ha	1506,30	1467,88	
	% udział w powierzchni lasów Nadleśnictwa	6,9	6,7	

W porównaniu z ubiegłym okresem gospodarczym nastąpił:

- wzrost powierzchni gruntów leśnych o 166,59 ha,
- spadek zasobów drzewnych o 287108 m³,
- spadek zasobności na gruntach zalesionych i niezalesionych o 15 m³/ha (z 242 na 227 m³/ha),
- spadek średniego wieku o 5 lat,
- spadek planowanego rozmiaru użytków rębnych o 460416 m³ netto
- spadek planowanego rozmiaru użytków głównych o 555416 m³ netto.

1.4.3 Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych

Orientacyjna prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego Nadleśnictwa (tabela XX), jest sporządzana, na podstawie danych przekazanych przez Nadleśnictwo.

Prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętne rocznie za ostatnie 3 lata (2021-2023)	Według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie u.i.	Według orientacyjnego etatu potencjalnego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3		5	6
1.	Przeciętna roczna ilość pozyskiwanego drewna	m ³	104655	96372	96372
2.	Koszty administracyjne	zł	14317910	14317910	14317910
3.	Koszty ochrony lasu	zł	691501	691501	691501
4.	Koszty nasiennictwa i selekcji	zł	160006	160006	160006
5.	Koszty odnowień i zalesień	zł/ha	3178,50	3178,50	3178,50
6.	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień	ha	579,32	232,86	232,86
7.	Koszty pielęgnowania upraw i młodników	zł/ha	638,25	638,25	638,25
8.	Przeciętna roczna ilość pielęgnowanych upraw i młodników	ha	490,24	508,53	508,53
9.	Koszty pozyskania i zrywki drewna	zł/m ³	56,35	56,35	56,35
Suma kosztów (k)		zł	23220991	21664694	21664694
10.	Przychody ze sprzedaży drewna	zł/m ³	287,62	287,62	287,62
Suma przychodów (p)		zł	30100871	27718515	27718515
Wskaźnik udziału kosztów w przychodach (k/p)		zł	0,77	0,78	0,78

1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych

Zestawienie powierzchni wybranych grup drzewostanów

Grupa drzewostanów	Powierzchnia (ha)
1	2
Drzewostany w klasie odnowienia	770,44
Drzewostany w klasie do odnowienia	80,05
Drzewostany do przebudowy w tym:	353,22
A – do pilnej przebudowy pełnej	157,15
B – do stopniowej przebudowy pełnej	-
C – do przebudowy częściowej	196,07

Zestawienie powierzchni cech drzewostanów

Rodzaj cechy	Powierzchnia (ha)
1	2
Drzewostan sztuczny	13164,84
Drzewostan naturalny	4111,98
Drzewostan obcy	11,86
Uprawa po rębni złożonej	287,86
Młodnik po rębni złożonej	861,88
Drzewostan wyżywicowany	11,29
Drzewostan porolny	4967,52
Uprawa testująca	12,00
Drzewostan nasienny wyłączony	82,36
Drzewostan nasienny gospodarczy	482,02
Otulina rezerwatu	514,66
Otulina WDN	54,15
Otulina szkółki leśnej	27,12
Otulina ośrodka wypoczynkowego	66,48
Uprawa pochodna	903,60

1.5.1 Ocena możliwości produkcyjnych lasu

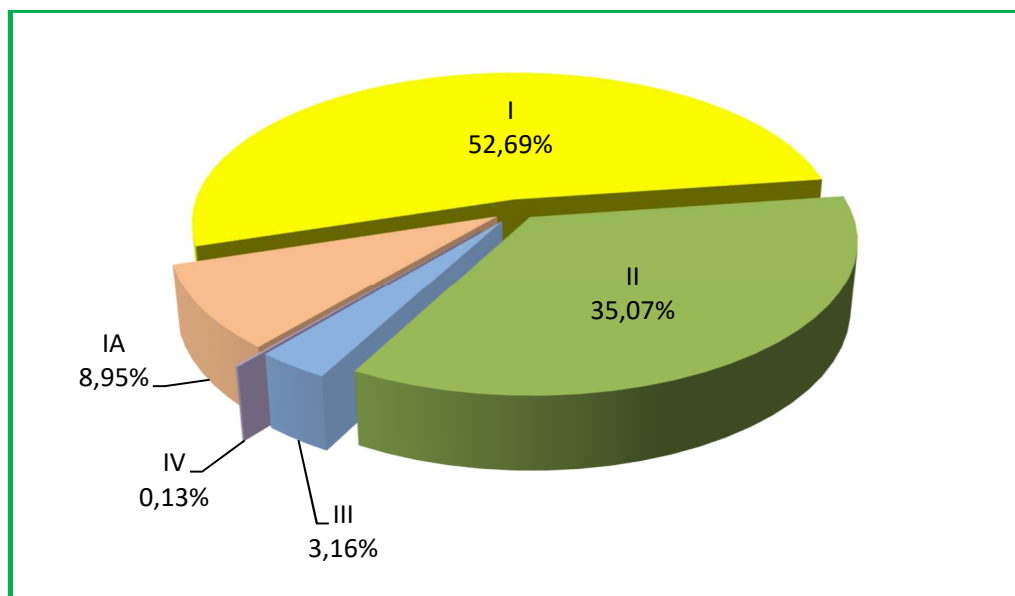
1.5.1.1 Przeciętne bonitacje gatunków panujących

Zestawienie powierzchni drzewostanów ważniejszych gatunków panujących według klas bonitacji

Gatunek panujący	Bonitacja	Powierzchnia (ha)	%
1	2	3	4
So	IA	1935,92	11,29
	I	9527,47	55,57
	II	5570,08	32,49
	III	98,52	0,57
	IV	14,49	0,08
	Razem		17146,48
Md	I	161,37	83,26
	II	32,44	16,74
	Razem	193,81	100,00
Bk	I	1225,52	46,52
	II	1282,29	48,68
	III	123,97	4,71
	IV	2,43	0,09
	Razem	2634,21	100,00
Db Dbs Dbb Dbc	I	89,26	11,29
	II	431,14	54,55
	III	262,92	33,26
	IV	7,10	0,90
	Razem	790,42	100,00
Brz	I	339,28	61,78
	II	156,61	28,52
	III	49,12	8,94
	IV	4,20	0,76
	Razem	549,21	100,00
OI	I	2,62	1,14
	II	93,87	40,87
	III	132,73	57,79
	IV	0,47	0,20
	Razem	229,69	100,00

Zestawienie powierzchni drzewostanów według bonitacji

Bonitacja	Powierzchnia (ha)	%
1	2	3
IA	1935,92	8,95
I	11395,56	52,69
II	7584,88	35,07
III	683,81	3,16
IV	28,69	0,13
Razem	21628,86	100,00



Udział powierzchniowy drzewostanów według bonitacji w Nadleśnictwie Bytów

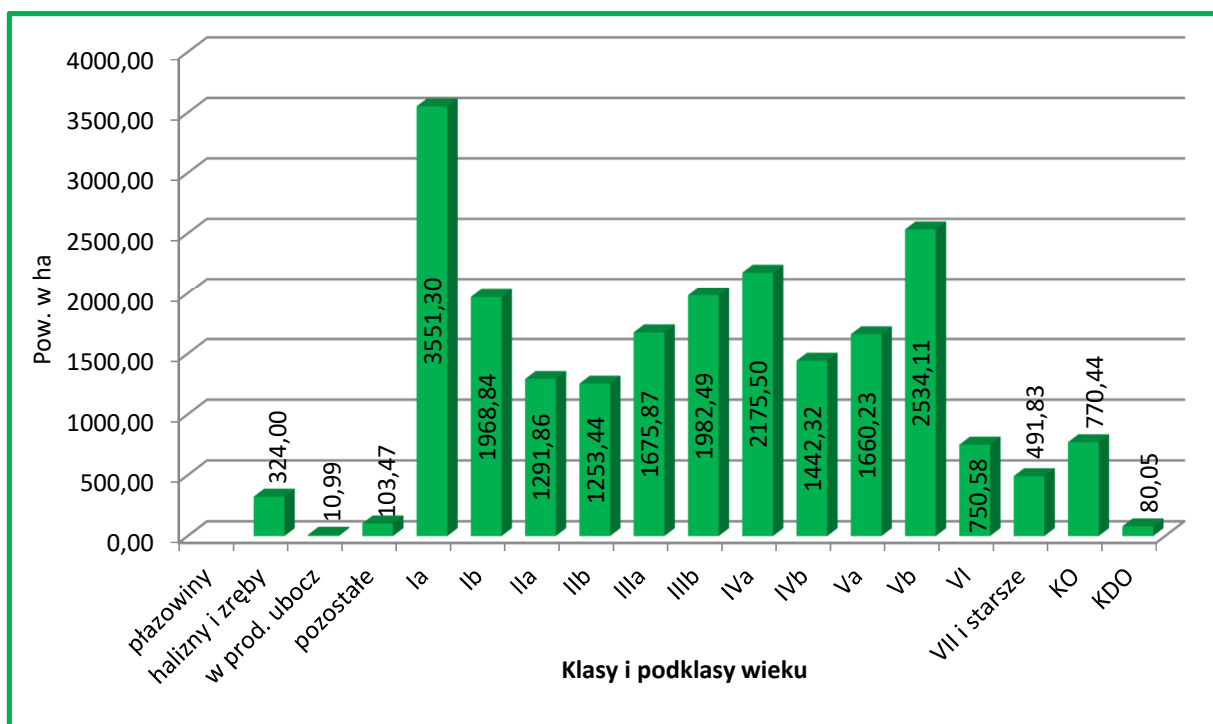
W Nadleśnictwie Bytów dominują drzewostany w I i II klasie bonitacji. Przeciętna średnioważona bonitacja dla sosny wynosi I,2, a ogółem dla wszystkich gatunków panujących I,3. Dominacja tych klas bonitacji świadczy o przeciętnych potencjalnych możliwościach produkcyjnych Nadleśnictwa.

1.5.1.2 Udział powierzchniowy i miąższościowy klas i podklas wieku

Zestawienie powierzchni i miąższości zasobów drzewnych na gruntach leśnych w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	Stan na 1.01.2015 r.		Stan na 1.01.2025 r.		Różnica
	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³
1	2	3	4	5	6
płatowiny					
halizny i zręby	<u>294,39</u> 5045	<u>1,34</u> 0,10	<u>324,00</u> 4689	<u>1,47</u> 0,09	<u>+ 29,61</u> - 356
w prod. ubocz.	<u>14,13</u> 46	<u>0,06</u> 0,00	<u>10,99</u> 10	<u>0,05</u> 0,00	<u>- 3,14</u> - 36
pozostałe	<u>54,17</u> 629	<u>0,25</u> 0,01	<u>103,47</u> 2843	<u>0,47</u> 0,06	<u>+ 49,30</u> + 2214
przestoje	39648	0,75	83463	1,67	+ 43815
la	<u>1334,50</u> 355	<u>6,09</u> 0,01	<u>3551,30</u> 275	<u>16,11</u> 0,01	<u>+ 2216,80</u> - 80

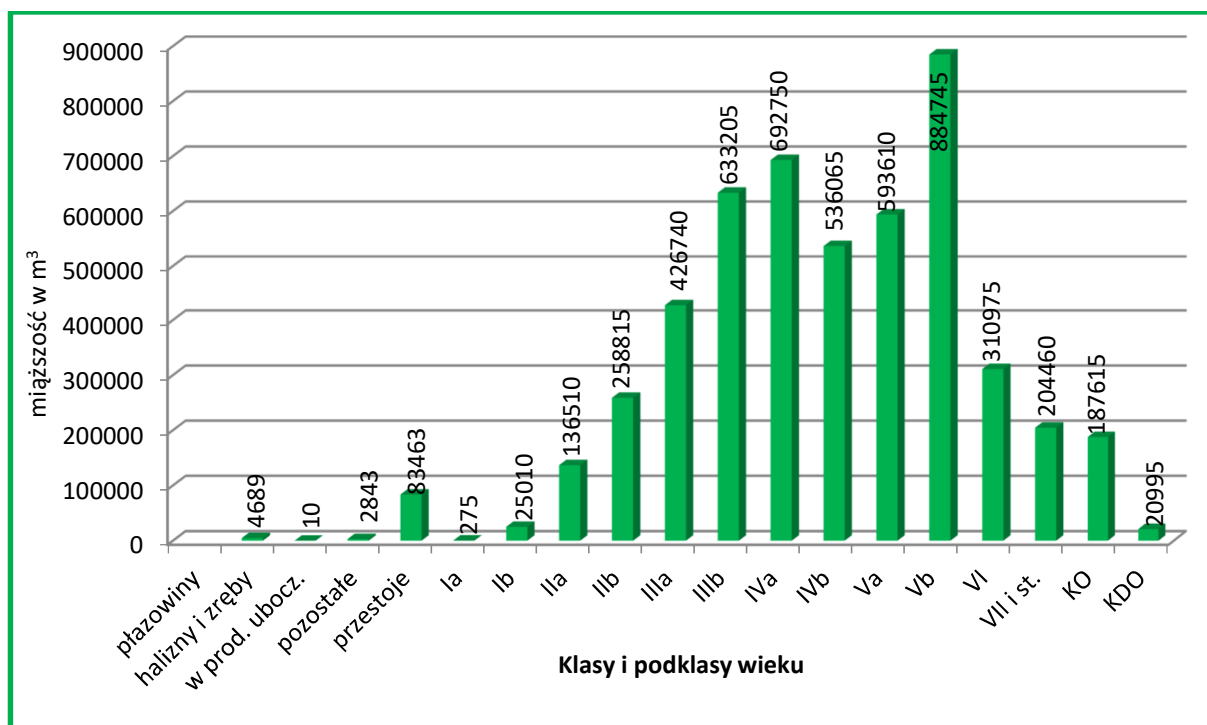
Klasa wieku	Stan na 1.01.2015 r.		Stan na 1.01.2025 r.		Różnica
	Pow. ha Miaższość m ³	Udział %	Pow. ha Miaższość m ³	Udział %	Pow. ha Miaższość m ³
1	2	3	4	5	6
lb	<u>1267,66</u> 10315	<u>5,79</u> 0,19	<u>1968,84</u> 25010	<u>8,92</u> 0,50	<u>+ 701,18</u> + 14695
IIa	<u>1319,52</u> 169720	<u>6,03</u> 3,21	<u>1291,86</u> 136510	<u>5,85</u> 2,73	<u>- 27,66</u> - 33210
IIb	<u>1947,31</u> 339670	<u>8,89</u> 6,42	<u>1253,44</u> 258815	<u>5,68</u> 5,17	<u>- 693,87</u> - 80855
IIIa	<u>2258,91</u> 553995	<u>10,31</u> 10,47	<u>1675,87</u> 426740	<u>7,59</u> 8,53	<u>- 583,04</u> - 127255
IIIb	<u>2633,06</u> 759370	<u>12,02</u> 14,36	<u>1982,49</u> 633205	<u>8,98</u> 12,66	<u>- 650,57</u> - 126165
IVa	<u>1830,06</u> 545135	<u>8,36</u> 10,31	<u>2175,50</u> 692750	<u>9,86</u> 13,85	<u>+ 345,44</u> + 147615
IVb	<u>2003,27</u> 636750	<u>9,15</u> 12,04	<u>1442,32</u> 536065	<u>6,54</u> 10,72	<u>- 560,95</u> - 100685
Va	<u>3876,55</u> 1212450	<u>17,69</u> 22,90	<u>1660,23</u> 593610	<u>7,52</u> 11,87	<u>- 2216,32</u> - 618840
Vb	<u>894,65</u> 314830	<u>4,09</u> 5,95	<u>2534,11</u> 884745	<u>11,48</u> 17,66	<u>+ 1639,46</u> + 569915
VI	<u>905,87</u> 338515	<u>4,14</u> 6,40	<u>750,58</u> 310975	<u>3,40</u> 6,22	<u>- 155,29</u> - 27540
VII i st.	<u>343,59</u> 124990	<u>1,57</u> 2,37	<u>491,83</u> 204460	<u>2,23</u> 4,09	<u>+ 148,24</u> + 79470
KO	<u>836,54</u> 215200	<u>3,82</u> 4,07	<u>770,44</u> 187615	<u>3,49</u> 3,75	<u>- 66,10</u> - 27585
KDO	<u>86,55</u> 23220	<u>0,40</u> 0,44	<u>80,05</u> 20995	<u>0,36</u> 0,42	<u>- 6,50</u> - 2225
Razem	<u>21900,73</u> 5289883	<u>100,00</u> 100,00	<u>22067,32</u> 5002775	<u>100,00</u> 100,00	<u>+ 166,59</u> - 287108



Powierzchnia drzewostanów w klasach i podklasach wieku – stan na 1.01.2025 r.

W Nadleśnictwie Bytów największą powierzchnię zajmują drzewostany w podklasach: Ia (16,11%) i Vb (11,48%), a największy niedobór obserwuje się w podklasie IIb (5,68%) i IIa (5,85%).

Udział gruntów niezalesionych w powierzchni gruntów leśnych Nadleśnictwa wynosi 1,99%. Przeciętny wiek drzewostanów w Nadleśnictwie to 56 lat.



Miąższość drzewostanów w klasach i podklasach wieku – stan na 1.01.2025 r.

W Nadleśnictwie Bytów największa miąższość zgrupowana jest w drzewostanach Vb (17,66%) i IVa (13,85%) podklasy wieku. Przeciętna zasobność na gruntach leśnych Nadleśnictwa wynosi 227 m³/ha i zmalała o 15 m³/ha w porównaniu do ubiegłego okresu.

Drzewostanów ponad 100 letnich jest w Nadleśnictwie 1689,30 ha (7,8% gruntów zalesionych).

Zestawienie powierzchni drzewostanów ponad 100-letnich

Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)	%
1	2	3
So	1017,31	60,2
Św	1,07	0,1
Dg	1,97	0,1
Jd	1,96	0,1
Bk	399,07	23,6
Db, Dbb	262,88	15,6
Brz	2,34	0,1
Ol	2,70	0,2
Razem	1689,30	100,0

Głównym gatunkiem panującym w drzewostanach ponad 100-letnich w Nadleśnictwie jest sosna zwyczajna (60,2%). Ważnymi są też drzewostany z panującym bukiem (23,6%) oraz dębami

(15,6%). Pozostałe drzewostany ponad 100-letnie w warunkach Nadleśnictwa Bytów nie mają większego znaczenia.

Charakterystyka struktury pięterowej drzewostanów

Struktura pięterowa drzewostanów	Powierzchnia (ha)	%
1	2	3
Jednopięterowe	20709,80	95,75
Dwupięterowe	68,57	0,32
Wielopięterowe	-	0,00
Klasa odnowienia	770,44	3,56
Klasa do odnowienia	80,05	0,37
Razem	21628,86	100,00

W Nadleśnictwie Bytów zdecydowanie dominują drzewostany o strukturze jednopięterowej – 95,75% powierzchni. Drzewostany dwupięterowe zajmują 0,32%, natomiast drzewostany wielopięterowe i o budowie przerębowej nie występują. Udział drzewostanów w klasie odnowienia (KO) wynosi – 3,56%, a w klasie do odnowienia (KDO) – 0,37%.

Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębna

Kategoria drzewostanu	Powierzchnia (ha)	%
1	2	3
Poniżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	15148,60	70,04
Ustalonego wieku dojrzałości rębnej	4589,16	21,22
Powyżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	1040,61	4,81
W klasie odnowienia	770,44	3,56
W klasie do odnowienia	80,05	0,37
Razem	21628,86	100,00

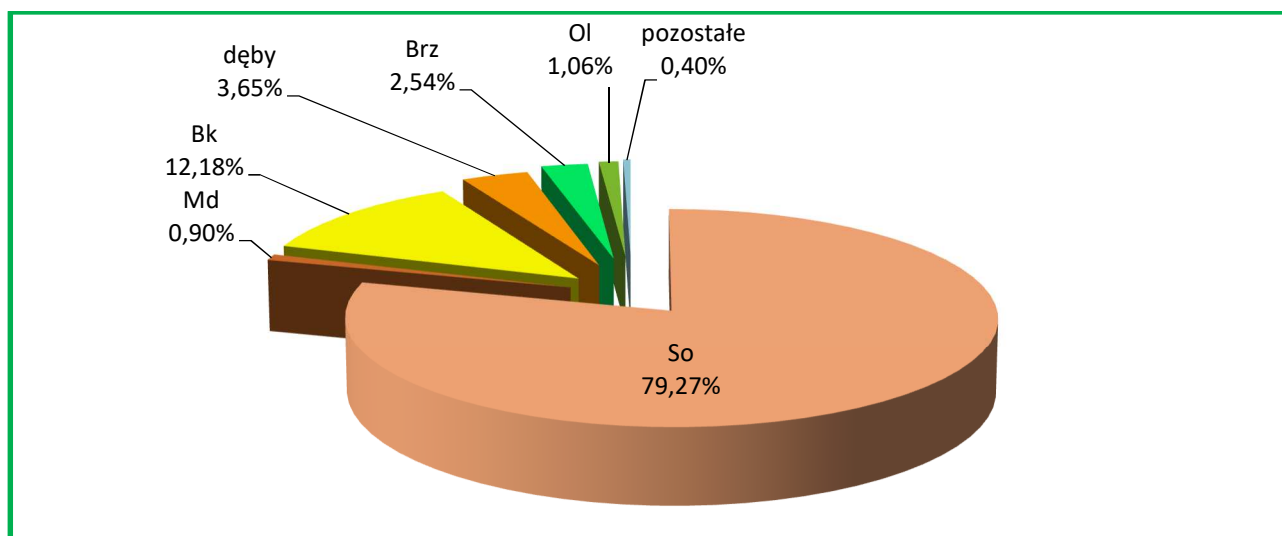
W Nadleśnictwie Bytów dojrzałość rębna osiągnęło 29,96% drzewostanów.

1.5.1.3 Udział powierzchniowy i miąższościowy gatunków panujących

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg panujących gatunków drzew

Gatunek	Stan na 1.01.2015 r.		Stan na 1.01.2025 r.		Różnica
	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³
1	2	3	4	5	6
So	17334,84	80,48	17146,48	79,27	- 188,36
	4359090	82,49	3966542	79,41	- 392548
Md	158,38	0,74	193,81	0,90	+ 35,43
	42035	0,80	52935	1,06	+ 10900
Św	376,67	1,75	49,79	0,23	- 326,88
	97451	1,84	10036	0,20	- 87415

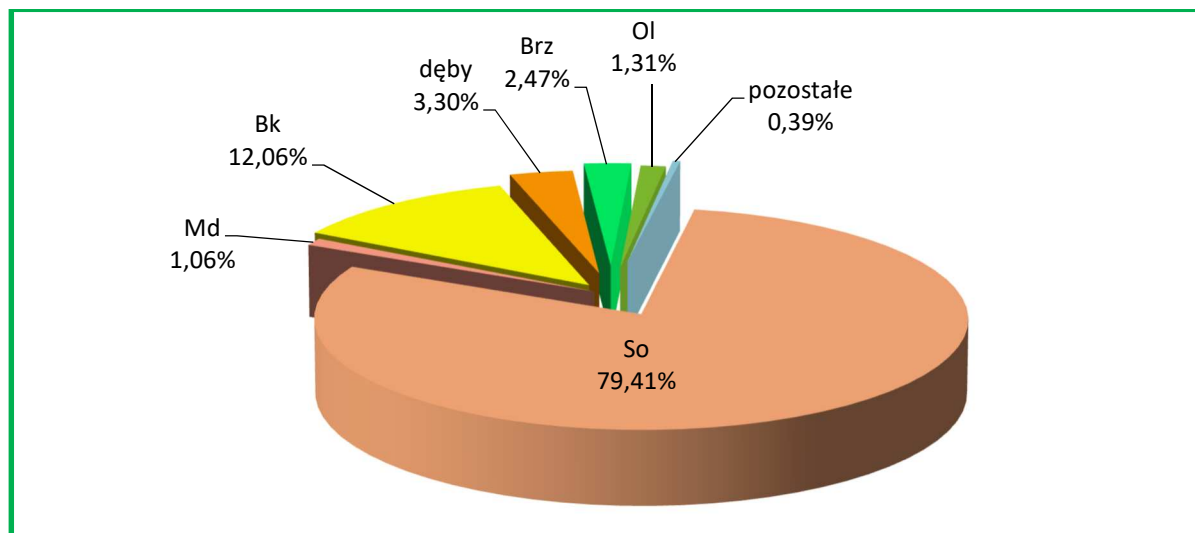
Gatunek	Stan na 1.01.2015 r.		Stan na 1.01.2025 r.		Różnica
	Pow. ha Miaższość m ³	Udział %	Pow. ha Miaższość m ³	Udział %	Pow. ha Miaższość m ³
1	2	3	4	5	6
Jd	<u>3,55</u> 1730	<u>0,02</u> 0,03	<u>5,03</u> 1740	<u>0,02</u> 0,03	<u>+ 1,48</u> + 10
Dg	<u>6,67</u> 1600	<u>0,03</u> 0,03	<u>7,33</u> 1606	<u>0,03</u> 0,03	<u>+ 0,66</u> + 6
Bk	<u>2260,12</u> 481001	<u>10,49</u> 9,10	<u>2634,21</u> 602257	<u>12,18</u> 12,06	<u>+ 374,09</u> + 121256
Db	<u>417,71</u> 82826	<u>1,94</u> 1,57	<u>369,90</u> 99673	<u>1,71</u> 1,99	<u>- 47,81</u> + 16847
Dbs	<u>12,86</u> 172	<u>0,06</u> 0,00	<u>81,44</u> 2120	<u>0,38</u> 0,04	<u>+ 68,58</u> + 1948
Dbb	<u>131,33</u> 42286	<u>0,61</u> 0,80	<u>333,80</u> 62565	<u>1,54</u> 1,25	<u>+ 202,47</u> + 20279
Dbc	<u>5,39</u> 205	<u>0,03</u> 0,00	<u>5,28</u> 865	<u>0,02</u> 0,02	<u>- 0,11</u> + 660
Kl	<u>0,41</u> 85	<u>0,00</u> 0,00	<u>0,12</u> 30	<u>0,00</u> 0,00	<u>- 0,29</u> - 55
Jw			<u>0,99</u> 220	<u>0,01</u> 0,00	<u>+ 0,99</u> + 220
Js	<u>0,90</u> 290	<u>0,00</u> 0,01			<u>- 0,90</u> - 290
Gb	<u>13,65</u> 3170	<u>0,06</u> 0,06	<u>20,57</u> 5860	<u>0,10</u> 0,12	<u>+ 6,92</u> + 2690
Brz	<u>613,98</u> 126747	<u>2,85</u> 2,40	<u>549,21</u> 123203	<u>2,54</u> 2,47	<u>- 64,77</u> - 3544
OI	<u>195,82</u> 44705	<u>0,91</u> 0,85	<u>229,69</u> 65296	<u>1,06</u> 1,31	<u>+ 33,87</u> + 20591
Os	<u>5,76</u> 770	<u>0,03</u> 0,02	<u>1,21</u> 285	<u>0,01</u> 0,01	<u>- 4,55</u> - 485
Razem grunty zalesione	<u>21538,04</u> 5284163	<u>100,00</u> 100,00	<u>21628,86</u> 4995233	<u>100,00</u> 100,00	<u>+ 90,82</u> - 288930
Grunty niezalesione	<u>362,69</u> 5720	X	<u>438,46</u> 7542	X	<u>+ 75,77</u> + 1822
Razem	<u>21900,73</u> 5289883	X	<u>22067,32</u> 5002775	X	<u>+ 166,59</u> - 287108



Udział powierzchniowy gatunków panujących na gruntach zalesionych Nadleśnictwa – stan na 1.01.2025 r.

W lasach Nadleśnictwa Bytów jako gatunki panujące w drzewostanach występuje 15 gatunków drzew. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, panująca na 79,27% powierzchni. Ważniejszymi gatunkami są również: buk – 12,18%, dęby – 3,65%, brzoza – 2,54%, olsza – 1,06% i modrzew – 0,90%. Pozostałe gatunki występują sporadycznie, na niewielkich powierzchniach.

W porównaniu z ubiegłym okresem gospodarczym zwiększyła się powierzchnia głównie drzewostanów bukowych i dębowych, a zmalała głównie drzewostanów świerkowych i sosnowych. W sumie powierzchnia gruntów zalesionych wzrosła o 90,82 ha, to jest o 0,4% w stosunku do okresu początkowego poprzedniego planu u.l.



Udział miąższościowy gatunków panujących na gruntach zalesionych Nadleśnictwa – stan na 1.01.2025 r.

Miąższość zasobów drzewnych wynika głównie z udziału powierzchniowego poszczególnych gatunków, stąd największa miąższość (79,41%) skupiona jest w drzewostanach z sosną jako gatunkiem panującym. W ubiegłym 10-leciu miąższość drzewostanów Nadleśnictwa zmniejszyła się o 288930 m³, czyli 5,5%. Wzrost miąższości nastąpił głównie w buku, dębach i olszy, a spadek głównie w świerku i sośnie.

1.5.1.4 Udział powierzchniowy i miąższościowy gatunków „rzeczywistych”

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów Nadleśnictwa wg rzeczywistego udziału gatunków drzew (bez przestojów)

Gatunek	Stan na 1.01.2015 r.		Stan na 1.01.2025 r.		Różnica
	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³
1	2	3	4	5	6
So	<u>15582,46</u>	<u>72,35</u>	<u>15047,08</u>	<u>69,56</u>	<u>- 535,38</u>
	4042880	77,11	3638135	74,09	- 404745
Sob	<u>1,11</u>	<u>0,01</u>	<u>0,21</u>	<u>0,00</u>	<u>- 0,90</u>
	250	0,00	60	0,00	- 190
Soc	<u>3,17</u>	<u>0,01</u>	<u>2,68</u>	<u>0,01</u>	<u>- 0,49</u>
	245	0,00	470	0,01	+ 225
Sow			<u>0,05</u>	<u>0,00</u>	<u>+ 0,05</u>
			10	0,00	+ 10

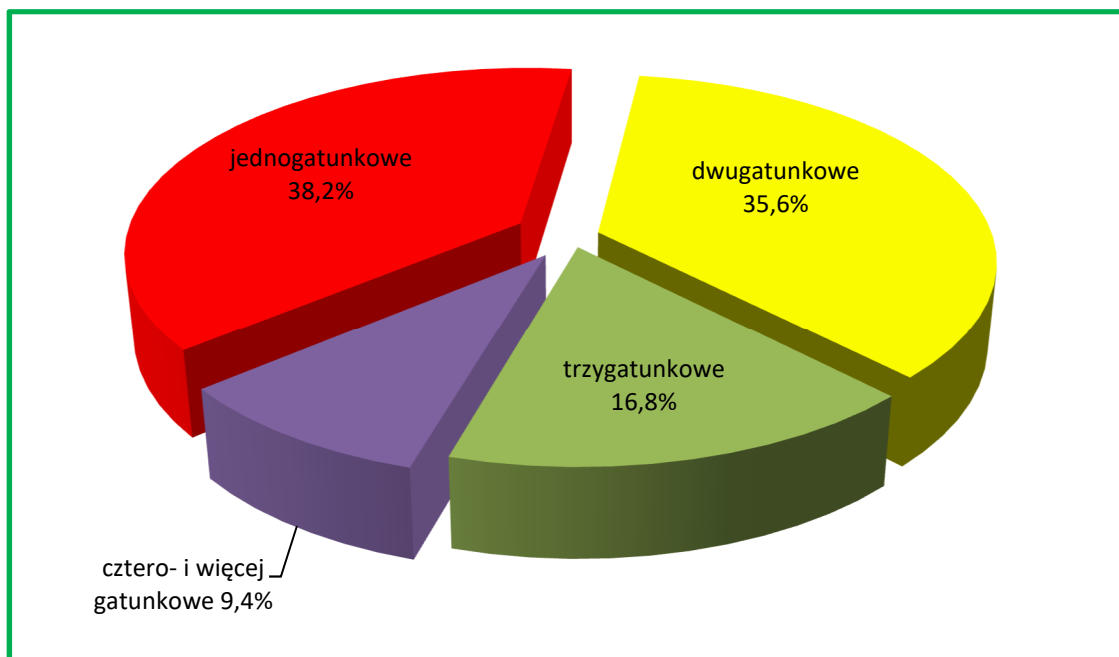
Gatunek	Stan na 1.01.2015 r.		Stan na 1.01.2025 r.		Różnica
	Pow. ha Miaższność m ³	Udział %	Pow. ha Miaższność m ³	Udział %	Pow. ha Miaższność m ³
1	2	3	4	5	6
Md	<u>287,83</u>	<u>1,34</u>	<u>339,43</u>	<u>1,57</u>	<u>+ 51,60</u>
	67535	1,29	88795	1,81	+ 21260
Św	<u>974,42</u>	<u>4,52</u>	<u>336,42</u>	<u>1,56</u>	<u>- 638,00</u>
	284780	5,43	94030	1,91	- 190750
Jd	<u>8,05</u>	<u>0,04</u>	<u>9,27</u>	<u>0,04</u>	<u>+ 1,22</u>
	3220	0,06	2275	0,05	- 945
Dg	<u>14,26</u>	<u>0,07</u>	<u>12,31</u>	<u>0,06</u>	<u>- 1,95</u>
	4390	0,08	4315	0,09	- 75
Bk	<u>2439,67</u>	<u>11,33</u>	<u>2971,03</u>	<u>13,74</u>	<u>+ 531,36</u>
	436175	8,32	587970	11,97	+ 151795
Db	<u>588,04</u>	<u>2,73</u>	<u>579,96</u>	<u>2,68</u>	<u>- 8,08</u>
	98185	1,87	125935	2,56	+ 27750
Dbs	<u>39,24</u>	<u>0,18</u>	<u>103,34</u>	<u>0,48</u>	<u>+ 64,10</u>
	0	0	300	0,01	+ 300
Dbb	<u>171,34</u>	<u>0,80</u>	<u>439,84</u>	<u>2,03</u>	<u>+ 268,50</u>
	34630	0,66	52275	1,06	+ 17645
Dbc	<u>13,45</u>	<u>0,06</u>	<u>14,57</u>	<u>0,07</u>	<u>+ 1,12</u>
	1090	0,02	2685	0,05	+ 1595
Kl	<u>2,66</u>	<u>0,01</u>	<u>3,80</u>	<u>0,02</u>	<u>+ 1,14</u>
	305	0,01	705	0,01	+ 400
Jw	<u>4,31</u>	<u>0,02</u>	<u>12,29</u>	<u>0,06</u>	<u>+ 7,98</u>
	535	0,01	1975	0,04	+ 1440
Wz	<u>0,21</u>	<u>0,00</u>	<u>0,22</u>	<u>0,00</u>	<u>+ 0,01</u>
	10	0,00	50	0,00	+ 40
Js	<u>0,87</u>	<u>0,00</u>	<u>0,57</u>	<u>0,00</u>	<u>- 0,30</u>
	250	0,00	220	0,00	- 30
Gb	<u>44,70</u>	<u>0,21</u>	<u>51,69</u>	<u>0,24</u>	<u>+ 6,99</u>
	8360	0,16	12155	0,25	+ 3795
Brz	<u>1124,84</u>	<u>5,22</u>	<u>1430,78</u>	<u>6,62</u>	<u>+ 305,94</u>
	205600	3,92	221675	4,51	+ 16075
Ol	<u>227,38</u>	<u>1,06</u>	<u>259,91</u>	<u>1,20</u>	<u>+ 32,53</u>
	54200	1,03	75460	1,54	+ 21260
Ols	<u>0,31</u>	<u>0,00</u>	<u>0,10</u>	<u>0,00</u>	<u>- 0,21</u>
	55	0,00	20	0,00	- 35
Ak	<u>0,29</u>	<u>0,00</u>	<u>0,14</u>	<u>0,00</u>	<u>- 0,15</u>
	60	0,00	40	0,00	- 20
Tp	<u>0,18</u>	<u>0,00</u>			<u>- 0,18</u>
	50	0,00			- 50
Os	<u>8,25</u>	<u>0,04</u>	<u>7,44</u>	<u>0,03</u>	<u>- 0,81</u>
	1675	0,03	2035	0,04	+ 360
Lp	<u>1,00</u>	<u>0,00</u>	<u>5,73</u>	<u>0,03</u>	<u>+ 4,73</u>
	35	0,00	180	0,00	+ 145
Razem	<u>21538,04</u> 5244515	<u>100,00</u> 100,00	<u>21628,86</u> 4911770	<u>100,00</u> 100,00	<u>+ 90,82</u> - 332745

W składach gatunkowych drzewostanów Nadleśnictwa Bytów zinwentaryzowano w sumie 23 gatunki drzew. W porównaniu z tabelą wg gatunków panujących mniejszy jest rzeczywisty powierzchniowy udział sosny – o 9,71% (2099,40 ha). Pozostałe gatunki wchodzi częściej w skład drzewostanu jako gatunki współpanujące i domieszkowe, przez co ich rzeczywisty udział w powierzchni gruntów zalesionych Nadleśnictwa jest większy lub na podobnym poziomie jak

udział gatunków panujących. W okresie ostatniego 10-lecia uległa zwiększeniu rzeczywista powierzchnia głównie buka, dębów i brzozy, a zmalała głównie świerka i sosny.

Pod względem bogactwa gatunkowego drzewostany Nadleśnictwa Bytów można scharakteryzować następująco:

- jednogatunkowe - 38,2%,
- dwugatunkowe - 35,6%,
- trzygatunkowe - 16,8%,
- cztero- i więcej gatunkowe - 9,4%.



Charakterystyka bogactwa gatunkowego w Nadleśnictwie Bytów

1.5.1.5 Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości

Zestawienie spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących

Gatunek panujący	Bieżący roczny przyrost (tablicowy)	
	m ³ brutto	%
1	2	3
So	94685	77,96
Md	1465	1,21
Św	395	0,33
Jd	35	0,03
Dg	10	0,01
Bk	18040	14,86
Db	2360	1,94
Dbs	120	0,10
Dbb	650	0,54
Dbc	70	0,06
Kl	-	-
Jw	15	0,01

Gatunek panujący	Bieżący roczny przyrost (tablicowy)	
	m ³ brutto	%
1	2	3
Gb	70	0,06
Brz	2430	2,00
Ol	1085	0,89
Os	-	-
Razem	121430	100,00

Spodziewany tablicowy bieżący roczny przyrost miąższności określono w wysokości 121430 m³ brutto. Wielkość przyrostu w poszczególnych gatunkach jest ściśle związana z udziałem danego gatunku w miąższności zasobów drzewnych Nadleśnictwa, stąd też najwyższego przyrostu należy się spodziewać w drzewostanach sosnowych. Udział sosny w przyroście ogólnym Nadleśnictwa wynosi 77,96%.

Spodziewany tablicowy bieżący roczny przyrost miąższności w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębny w Nadleśnictwie stanowi około 86% ogólnego spodziewanego przyrostu i wynosi 104720 m³ brutto/1 rok.

Zestawienie spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższności wg klas wieku

Klasa wieku	Bieżący roczny przyrost (tablicowy)	
	m ³ brutto	%
1	2	3
I	8595	7,08
II	26355	21,70
III	32355	26,64
IV	23905	19,69
V	21950	18,08
VI	3730	3,07
VII	1465	1,21
VIII i starsze	350	0,29
KO	2465	2,03
KDO	260	0,21
Razem	121430	100,00

Uwzględniając podział na klasy wieku, można przyjąć, że najwyższy spodziewany bieżący roczny przyrost miąższności nastąpi w drzewostanach III (32355 m³ – 26,64%) klasy wieku. Średnio na 1 ha drzewostanów spodziewany roczny przyrost bieżący określono w wysokości 5,61 m³.

Uzyskany w ostatnim dziesięcioleciu roczny przyrost bieżący użyteczny wynosił 156627 m³ brutto, a wielkość rocznego spodziewanego tabelarycznego przyrostu miąższności określono na 133070 m³ brutto.

1.5.2 Ocena stanu uszkodzeń drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z typami drzewostanów

1.5.2.1 Stan uszkodzeń drzewostanów

Zestawienie powierzchni drzewostanów według przyczyn i % uszkodzeń

Przyczyna uszkodzenia	% uszkodzenia										Łącznie
	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	
Pow. w ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Owady	980,81	417,97	38,50	3,58	3,69	-	-	-	-	-	1444,55
Grzyby	40,15	24,32	-	-	-	-	-	-	-	-	64,47
Zwierzyzna	2065,33	682,14	200,94	14,28	15,02	-	-	-	-	-	2977,71
Klimat	244,46	116,27	57,92	4,77	6,81	-	-	-	-	-	430,23
Pożar	8,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,25
Inne	0,45	4,80	-	-	-	-	-	-	-	-	5,25
Ogółem	3339,45	1245,50	297,36	22,63	25,52	-	-	-	-	-	4930,46
% udziału	67,73	25,26	6,03	0,46	0,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00

Drzewostany, w których zinwentaryzowano uszkodzenia (w różnym stopniu) zajmują powierzchnię 4930,46 ha, co stanowi 22,8% powierzchni gruntów zalesionych Nadleśnictwa. Uszkodzenia istotne (powyżej 20%) występują w drzewostanach na powierzchni 345,51 ha, to jest na 1,6% powierzchni gruntów zalesionych. Najczęstszymi, stwierdzonymi podczas inwentaryzacji przyczynami uszkodzeń były zwierzyna i owady.

1.5.2.2 Zgodność składu gatunkowego drzewostanów z typami drzewostanów (TD)

Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z typem drzewostanu (TD)

Grupa drzewostanów	Powierzchnia (ha)	%
1	2	3
Uprawy i młodniki do 10 lat		
„1” skład gatunkowy zgodny TD	3511,85	98,89
„2” skład gatunkowy częściowo zgodny TD	39,45	1,11
„3” skład gatunkowy niezgodny TD	-	-
Razem	3551,30	100,00
Drzewostany w wieku powyżej 10 lat		
„1” skład gatunkowy zgodny TD	16594,76	91,80
„2” skład gatunkowy częściowo zgodny TD	1284,53	7,10
„3” skład gatunkowy niezgodny TD	198,27	1,10
Razem	18077,56	100,00

Grupa drzewostanów	Powierzchnia (ha)	%
1	2	3
Ogółem drzewostany		
„1” skład gatunkowy zgodny TD	20106,61	92,96
„2” skład gatunkowy częściowo zgodny TD	1323,98	6,12
„3” skład gatunkowy niezgodny TD	198,27	0,92
Ogółem powierzchnia gruntów leśnych zalesionych	21628,86	100,00

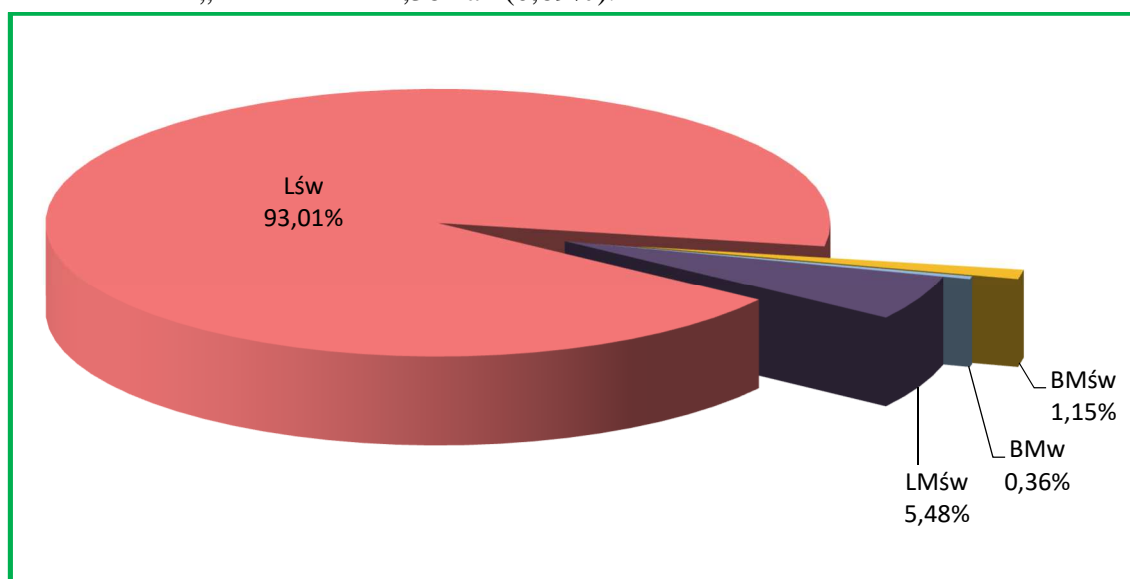
Zestawienie powierzchni drzewostanów o składzie niezgodnym z TD według typów siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia (ha)	%	Gatunki panujące
1	2	3	4
BMśw	2,28	1,15	Św (2,28 ha)
BMw	0,71	0,36	OI (0,71 ha)
LMśw	10,87	5,48	Brz (7,12 ha), Św (3,75 ha)
Lśw	184,41	93,01	Md (69,44ha), Brz (67,10 ha), So (37,14 ha), Św (10,08 ha), OI (0,65 ha)
Razem	198,27	100,00	

W Nadleśnictwie Bytów drzewostany niezgodne z typem drzewostanu zajmują 198,27 ha, czyli 0,92% powierzchni wszystkich drzewostanów. Najwięcej drzewostanów o składzie niezgodnym jest na Lśw – 184,41 ha i LMśw – 10,87 ha.

Gatunkami panującymi w drzewostanach niezgodnych z TD są:

- Brz na powierzchni - 74,22 ha (37,43%);
- Md - „ - - 69,44 ha (35,02%);
- So - „ - - 37,14 ha (18,73%);
- Św - „ - - 16,11 ha (8,13%);
- OI - „ - - 1,36 ha (0,69%).



Udział powierzchniowy drzewostanów o składzie niezgodnym z TD według typów siedliskowych lasu

1.5.3 Jakość hodowlana i techniczna drzewostanów

Jakość hodowlaną upraw i młodników do 10 lat określono biorąc pod uwagę ich stopień pokrycia oraz stopień obniżenia przydatności hodowlanej. Jakość hodowlaną młodników i młodszych drzewostanów określono według kryteriów oceny ich zdrowotności oraz cech wzrostu i rozwoju. Jakość techniczną drzew w drzewostanach starszych (oraz przestojów i zadrzewień) określono według kryteriów zawartych we wskaźnikach jakości technicznej.

1.5.3.1 Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych

Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych zajmują w Nadleśnictwie powierzchnię 3210,65 ha. Uprawy i młodniki zgodne z orientacyjnym składem gatunkowym (przyjętym w poprzednim planie u.l.) stanowią 98,90% tej powierzchni – 3175,50 ha. Uprawy i młodniki częściowo zgodne stanowią 1,10% - 35,15 ha. Uprawy i młodniki niezgodne z orientacyjnym składem gatunkowym nie występują.

Zdecydowaną większość (3059,88 ha – 95,30%) stanowią uprawy i młodniki o zadrzewieniu w przedziale 1,0-0,9; uprawy i młodniki o zadrzewieniu 0,8-0,7 zajmują 127,51 ha – 3,97%. Reszta to uprawy i młodniki o zadrzewieniu 0,6-0,5 (23,26 ha – 0,73%). Upraw przepadłych nie zaewidencjonowano. Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych wynosi około 0,94.

1.5.3.2 Odnowienia podokapowe oraz uprawy i młodniki po rębniach złożonych

Odnowienia podokapowe w KO występują na ogólnej powierzchni manipulacyjnej 770,44 ha. Tworzą je warstwy podrostów, nalotów i podsadzeń z panującymi bukiem, dębem, sosną, świerkiem, jaworem i jodłą. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KO wynosi 56,2%, a przeciętna jakość hodowlana 12.

Odnowienia podokapowe w KDO występują na ogólnej powierzchni manipulacyjnej 32,39 ha. Gatunkiem panującym w tych odnowieniach jest buk i dąb. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KDO wynosi 26,5%, a przeciętna jakość hodowlana 12.

Uprawy i młodniki po rębniach złożonych opisano w pododdziałach o ogólnej powierzchni 1149,74 ha. Ich skład gatunkowy jest w większości zgodny z typem drzewostanu, a przeciętny stopień pokrycia wynosi 89,3%. Omawiane uprawy i młodniki charakteryzują się dobrą jakością hodowlaną, ocenioną przeciętnie na 12.

Zestawienie powierzchni drzewostanów Ia klasy wieku według jakości hodowlanej

Jakość hodowlana	Powierzchnia (ha)	%
1	2	3
11	1650,51	46,48
12	1744,08	49,11
13	10,94	0,31
21	68,01	1,91
22	76,18	2,15
23	1,58	0,04
Razem	3551,30	100,00

Stwierdzić należy, że jakość upraw i młodników w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych oraz upraw po rębniach złożonych jest wysoka: uprawy bardzo dobre zajmują powierzchnię 1650,51 ha (46,48%), uprawy dobre – 1744,08 ha (49,11%), uprawy zadowalające – 156,71 ha (4,41%). Składy gatunkowe upraw i młodników są dobrze dostosowane do siedlisk i osiągnęły wysoki wskaźnik zadrzewienia. Negatywny wpływ na jakość hodowlaną miały głównie uszkodzenia od zwierzyny płowej.

1.5.3.3 Młodniki i młodsze drzewostany

Zestawienie powierzchni drzewostanów w wieku powyżej 10 lat według jakości hodowlanej

Jakość hodowlana	Powierzchnia (ha)	%
1	2	3
11	2074,26	20,39
12	6752,21	66,38
13	255,03	2,51
21	445,67	4,38
22	604,51	5,94
23	17,54	0,17
31	3,71	0,04
32	17,17	0,17
33	2,22	0,02
Razem	10172,32	100,00

Młodniki i młodsze drzewostany (bez Ia klasy wieku), dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość hodowlaną, zajmują powierzchnię 10172,32 ha. Przeważają drzewostany z symbolem klasyfikacyjnym 12, które łącznie z ocenionymi na 11 i 21 zajmują 91,15% powierzchni tej grupy drzewostanów. Jakością oznaczoną symbolem 22 charakteryzuje się 5,94% drzewostanów. Udziały drzewostanów z innymi jakościami wynoszą od 0,02% do 2,51%.

1.5.3.4 Jakość techniczna drzew w drzewostanach

Zestawienie powierzchni drzewostanów według jakości technicznej gatunku panującego

Jakość techniczna	Powierzchnia (ha)	%
1	2	3
1	57,75	0,73
2	5387,99	68,16
3	2389,14	30,22
4	70,36	0,89
Razem	7905,24	100,00

Drzewostany, dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość techniczną, zajmują powierzchnię 7905,24 ha. Sosnę, jako główny gatunek drzewostanów Nadleśnictwa Bytów

oceniano w większości wskaźnikiem 2 (w około 57,21% drzewostanów). Wyliczona średnioważona jakość techniczna dla So wynosi 2,3. Jakość techniczną gatunków liściastych najczęściej oceniano na 3. Wskaźnikiem jakości 4, zdeterminowanym przeważnie niską pierśnicą, oceniano zwykle występujące w składzie drzewostanów starszych młodsze gatunki drzew oraz młode drzewostany zaplanowane do przebudowy intensywnej typu A.

1.5.4 Charakterystyka gruntów leśnych niezalesionych

Zestawienie gruntów leśnych niezalesionych wg grup i rodzajów powierzchni

Lp.	Grupa i rodzaj powierzchni	Powierzchnia (ha)
1	2	3
1	Do odnowienia - razem	324,00
	w tym: zręby (z ubiegłego okresu)	324,00
	halizny	-
	płazowiny	-
2	W produkcji ubocznej - razem	10,99
	w tym: plantacje choinek	3,13
	plantacje krzewów	-
	poletka łowieckie	7,86
3	Pozostałe - razem	103,47
	w tym: przewidziane do naturalnej sukcesji	83,86
	objęte szczególnymi formami ochrony	13,26
	przewidziane do małej retencji	6,35
	wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji	-
Ogółem		438,46

Na terenie Nadleśnictwa udział gruntów leśnych niezalesionych wynosi 1,99% powierzchni gruntów leśnych (zalesionych i niezalesionych).

2. DANE PLANISTYCZNO-PROGNOSTYCZNE

2.1. Podział na gospodarstwa

Do gospodarstwa specjalnego zaliczono:

- rezerwaty przyrody wraz z ich otulinami,
- lasy glebochronne na stokach i zboczach o nachyleniu powyżej 45° oraz na stromych zboczach jarów, wąwozów i wzgórz,
- lasy stanowiące wyłączone drzewostany nasienne,
- lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej,
- lasy na gruntach wpisanych do rejestru zabytków i ze stanowiskami archeologicznymi w strefie „W” i „W-1”,
- lasy na terenie ośrodków wypoczynkowych i w ich najbliższym otoczeniu,

- lasy na siedliskach Bb, BMb, LMb, Lł oraz na siedlisku Bs,
- lasy ze źródłiskami i inne, cenne pod względem przyrodniczym lub krajobrazowym, w szczególności na gruntach przyległych do rzek,
- ostoje różnorodności biologicznej,
- lasy, na których zinwentaryzowano priorytetowe siedliska przyrodnicze Natura 2000,
- lasy z rodzajem powierzchni „szczególna ochrona”.

Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych zaliczono obszary uznanych lasów ochronnych z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

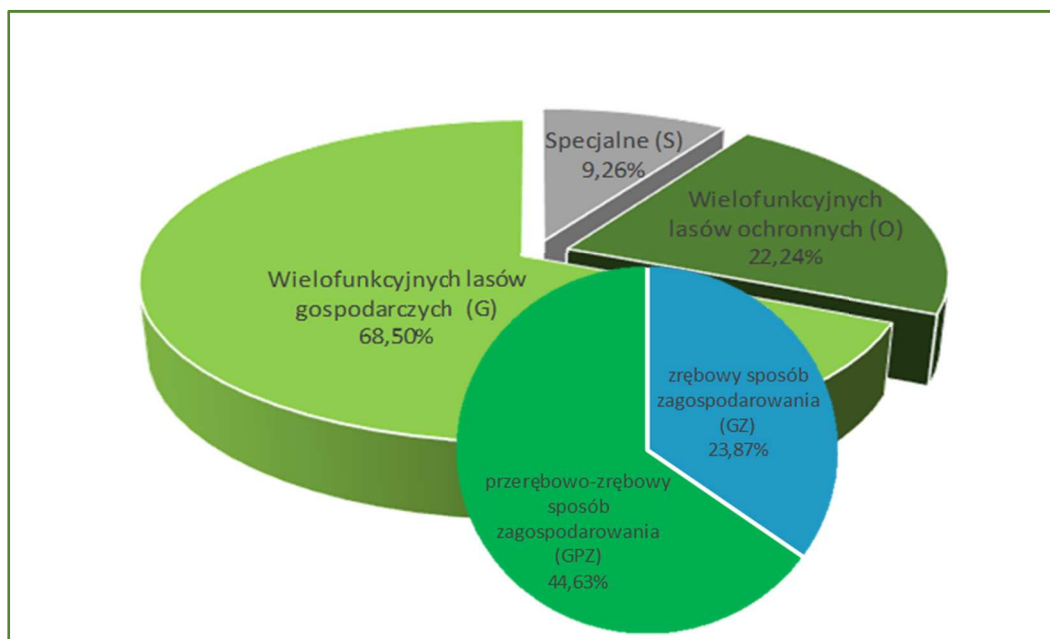
Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych zaliczono pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymogi ochrony przyrody. W gospodarstwie tym, dla potrzeb obliczenia etatów cząstkowych wyodrębniono obszary kwalifikujące się do jednolitych sposobów zagospodarowania.

W warunkach Nadleśnictwa są to:

- obszary o zrębowym sposobie zagospodarowania - w odniesieniu głównie do Bśw, BMśw (z TD So; z wyjątkiem KO i KDO) i BMw (z TD So), na których przewidziane jest stosowanie rębni zupełnej,
- obszary o przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania - w odniesieniu do pozostałych siedlisk oraz KO i KDO bez względu na siedlisko, gdzie projektowane są rębnie częściowe, stopniowe i gniazdowe, a także lasy w zasięgu terytorialnym Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” gdzie nie projektowano użytkowania rębego rębniami zupełnymi.

Zestawienie powierzchni gruntów zalesionych i miąższości wg gospodarstw (bez przestojów)

Gospodarstwo		powierzchnia – ha miąższość – m ³ brutto	%
1		2	3
1.	Specjalne (S)	<u>2001,91</u> 587490	<u>9,26</u> 11,96
2.	Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	<u>4811,18</u> 1149065	<u>22,24</u> 23,39
3.	Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)	<u>14815,77</u> 3175215	<u>68,50</u> 64,65
	w tym: zrębowy sposób zagospodarowania (GZ)	<u>5163,57</u> 817995	<u>23,87</u> 16,66
	przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania (GPZ)	<u>9652,20</u> 2357220	<u>44,63</u> 47,99
Razem grunty zalesione		<u>21628,86</u> 4911770	<u>100,00</u> 100,00



Udział powierzchniowy drzewostanów według gospodarstw

2.2. Przyjęte wieki rębności

Komisja Założeń Planu dla Nadleśnictwa Bytów przyjęła następujące przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew:

Przyjęte wieki rębności

Gatunek	Wiek rębności
1	2
Db, Js	140
Jd	120
Bk	110
So, Md	100
Św, Dg, Brz, Gb, Ol, Kl, Lp, Ak, Jw	80
Os, Ol odroślowa	60
Tp, Wb, Ols	40

Dla sosny, świerka, jodły, dębu i buka wieki rębności odpowiadają zakresom wieków rębności określonym dla Nadleśnictwa w wykazie zamieszczonym w rozdziale VIII instrukcji u.l. Dla wszystkich gatunków drzew przyjęto wieki rębności zgodne z poprzednim planem urządzenia lasu.

Wieki rębności określają przeciętne wieki osiągnięcia przyjętego celu gospodarowania i służą do obliczenia etatów według dojrzałości w gospodarstwach lasów ochronnych, zrębowym i przerębowo-zrębowym, lecz nie muszą być zgodne z wiekiem dojrzałości rębnej konkretnego drzewostanu.

2.3. Podział na ostępy

Dla zapewnienia wymogów ładu przestrzennego zachowano dotychczasowy podział na ostępy stałe, przyjęty w poprzednich planach u.l. Lasy podzielono na 566 ostępów stałych. W nielicznych przypadkach, podyktowanych korektą ładu przestrzennego, przyjęciem gruntów itp., zoptymalizowano ich zasięg.

Dodatkowo w celu przyspieszenia procesu odnowienia w blokach drzewostanów rębnych i starszych, w niektórych oddziałach planowano cięcia w ramach tzw. ostępów przejściowych (w 3 przypadkach). Są to oddziały: 387, 561, 908.

2.4. Przyjęte etaty użytkowania rębego

Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu

Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego

Gospodarstwo	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)							Etaty z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązywania planu	Etaty przyjęte na okres obowiązywania planu
	Etaty wg dojrzałości drzewostanów		Etaty wg zrównania średniego wieku	Etaty optymalny	Etaty z potrzeb przebudowy	Etaty wg okresów uprzętnienia w KO i KDO	Etaty z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązywania planu		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku							
	m ³ brutto								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Specjalne (S)	X	X	X	X	110	198	12431	12431	
Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	14433	15616	16426	15616	417	4130	102000	102000	
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GZ)	<u>15582</u> 46,55	<u>13901</u> 41,76	<u>16165</u> 49,26	<u>15582</u> 46,55	<u>1294</u> 6,01	X	X	<u>150751</u> 485,85	
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GPZ)	40266	35335	33708	35335	863	15048	X	319810	
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GP)	X	X	X	X	0	0	0	0	
Razem wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)	55848	49236	49873	50917	2157	15048	0	470561	
Razem	70281	64852	66299	66533	2684	19376	114431	584992	

Przyjęte etaty są:

- ⇒ w gospodarstwie specjalnym (S) – etatem wynikającym z potrzeb hodowlanych,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – etatem wynikającym z potrzeb hodowlanych i ochronnych, stanowiącym 65,3% miąższościowego etatu optymalnego,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych ze zrębowym sposobem zagospodarowania (GZ) – etatem stanowiącym 96,7% miąższościowego i 104,4% powierzchniowego etatu optymalnego,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych z przerębowo-zrębowym sposobem zagospodarowania (GPZ) - etatem stanowiącym 90,5% miąższościowego etatu optymalnego,

⇒ razem przyjęty etat w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych wynosi 470561 m³ brutto, to jest 92,4% etatu optymalnego.

Łączny, przyjęty etat w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych i wielofunkcyjnych lasów gospodarczych wynosi 572561 m³ brutto i stanowi – 86,1% sumy etatów optymalnych w tych gospodarstwach.

Jest on niższy od sumy etatów według zrównania średniego wieku w Nadleśnictwie o 13,6% (662990 m³). Można więc wnioskować, że na koniec okresu gospodarczego średni wiek drzewostanów Nadleśnictwa nieznacznie wzrośnie. Aktualnie średni wiek drzewostanów wynosi 56 lat i jest wyższy od połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów Nadleśnictwa o około 5 lat (odstępstwo od pożądanego stanu). Różnica ta nie powinna być pogłębiana. W związku z tym przyjęty etat należy traktować jako orientacyjny etat według pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych Nadleśnictwa. Nie zagraża on trwałości i stabilności lasów Nadleśnictwa.

Projektując cięcia rębne oraz planując związane z nimi procesy odnowieniowe, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, uwzględniano:

- przyjęty cel hodowlany (TD),
- ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,
- zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w LP, w tym Zarządzenie nr 87 Dyrektora DGLP z dnia 12 lipca 2024 r.

Priorytetowo, w pierwszej kolejności brano pod uwagę inicjowanie i kształtowanie naturalnych procesów odnowieniowych, oraz wykorzystywanie istniejących już odnowień naturalnych i sztucznych w drzewostanach.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego odbywało się, z zachowaniem ostępowego porządku cięć, nawrotów cięć i okresów odnowienia, z uwzględnieniem specyficznych grup drzewostanów, w następującej kolejności:

- drzewostany w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia,
- drzewostany do przebudowy intensywnej,
- drzewostany rębne i starsze.

Analizując lokalizację użytkowania rębego w poszczególnych grupach drzewostanów uzyskano następujące dane:

Zestawienie grup drzewostanów i zaplanowanego w nich użytkowania rębego

Grupa drzewostanów	Ogółem	Zaprojektowano do cięć w 10-leciu		Pozostaje	
	ha		%	ha	%
1	2	3	4	5	6
Poniżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	15148,60	-	-	15148,60	100,0
W wieku dojrzałości rębnej	4589,16	2025,37	44,1	2563,79	55,9
Powyżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	1040,61	359,83	34,6	680,78	65,4
W klasie odnowienia	770,44	761,67	98,9	8,77	1,1

Grupa drzewostanów	Ogółem	Zaprojektowano do cięć w 10-leciu		Pozostaje	
	ha	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6
W klasie do odnowienia	80,05	29,07	36,3	50,98	63,7
Razem	21628,86	3175,94	14,7	18452,92	85,3

Drzewostany potencjalnie nadające się do użytkowania rębego (rębne i starsze oraz KO i KDO) zajmują w Nadleśnictwie 30,0% powierzchni gruntów zalesionych, to jest 6480,26 ha. Użytkowaniem rębnym objęto 49,0% tych drzewostanów. Drzewostany w klasie odnowienia zaprojektowano do cięć na powierzchni 761,67 ha (98,9% powierzchni), w tym 588,66 ha cięciami uprzątającymi. W drzewostanach w klasie do odnowienia rębnie złożone planuje się wykonać na powierzchni 29,07 ha. Nie planowano cięć rębnych w KDO na powierzchni 50,98 ha. Są to drzewostany, w których zaplanowano tylko odnowienie złożone.

Ze względów ochronnych i z konieczności zachowania ładu przestrzennego i czasowego, nie objęto planem cięć części drzewostanów starszych – 680,78 ha. Ich powierzchnia w poszczególnych gospodarstwach przedstawia się następująco:

Zestawienie powierzchni (ha) drzewostanów starszych nie objętych planem cięć

Gospodarstwo	Pozostawiono bez cięć ze względu na:		Razem
	cel ochronny	ład przestrzenny	
1	2	3	4
Specjalne (S)	536,66	3,40	540,06
Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	50,78	32,27	83,05
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GZ)	10,99	15,56	26,55
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GPZ)	13,10	18,02	31,12
Razem	611,53	69,25	680,78

Najwięcej (79,3%) drzewostanów starszych, nieobjętych użytkowaniem rębnym, zaliczono do gospodarstwa specjalnego.

Dodatkowe modyfikacje projektowanych cięć wynikające z Zarządzenia nr 87 zostaną omówione z Elaboracie.

Użytki rębne niezaliczone na poczet przyjętego etatu

Zestawienie użytkowania rębego niezaliczonego na poczet etatu

Kategoria cięć	Powierzchnia (ha)	m ³ brutto netto
1	2	3
Uprzątnięcie płazowin	-	-
Uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	-
Poszerzenie linii podziału powierzchniowego i uprzątnięcie zadrzewień na gruntach nieleśnych	9,32	<u>1457</u> 1240

Kategoria cięć	Powierzchnia (ha)	m ³ brutto netto
1	2	3
Razem	9,32	<u>1457</u> 1240

Łączny przyjęty rozmiar użytkowania rębnego

Zestawienie łączne netto użytkowania rębnego przyjętego na okres realizacji planu

Lp.	Wyszczególnienie	m ³ netto
1	2	3
1.	Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu	497605
2.	Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych	24878
3.	Użytki rębne niezaliczone na poczet przyjętego etatu	1240
4.	Razem przyjęty rozmiar użytkowania rębnego	523723
5.	Plan za ubiegły okres gospodarczy:	
	PUL 2015-2024	673351
	Aneks do PUL 2015-2024	984139
6.	Wykonanie w minionym okresie	949554

Przyjęty rozmiar netto cięć użytków rębnych jest o 22,2% niższy od planu z ubiegłego okresu, o 46,8% niższy od aneksu do planu i o 44,8% niższy od wykonania.

W projekcie planu zastosowane zostały zmiany wynikające z Zarządzenia nr 87 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych regulujące wytyczne w zakresie ograniczenia stosowania cięć zupełnych i zastąpienia ich innymi rodzajami cięć. Modyfikacje w zaplanowanych rębniach wykonano na 106 pozycjach (Rb-Ib, Rb-IIa, Rb-IIIa, Rb-IIIau, Rb-IIIb i Rb-IVa). Zestawienie zmian przedstawia poniżej zamieszczona tabela.

Zestawienie wynikające z analizy Zarządzenia nr 87

Rodzaj zmian	liczba pozycji		pow. manipulacyjna	
	przed	po	przed	po
1	2	3	4	5
Rb IB zmiana % miąższości	25	25	67,76	67,46
zmiana Rb IB na IIA	6	6	18,95	21,70
zmiana Rb IB na IIIAU	1	1	0,60	0,60
zmiana Rb IB na IVA	14	14	39,60	102,66
zmiana Rb IB na IVD	8	8	16,56	62,46
Łączna liczba zmian Rb I wynikająca z Zarządzenia 87	54	54	143,47	254,88
zmiana z Rb IIA na IVA	2	2	11,40	27,38
Łączna liczba zmian Rb II wynikająca z Zarządzenia 87	2	2	11,40	27,38
zmiana Rb IIIA na IIA	2	2	6,90	6,90

Rodzaj zmian	liczba pozycji		pow. manipulacyjna	
	przed	po	przed	po
1	2	3	4	5
Rb IIIAU zmiana % miąższości	46	46	167,93	163,89
Łączna liczba zmian Rb IIIA wynikająca z Zarządzenia 87	48	48	174,83	170,79
Rb IIIB zamiast RBIIIAU	1	1	6,01	6,01
Łączna liczba zmian Rb IIIB wynikająca z Zarządzenia 87	1	1	6,01	6,01
Rb IVA zmiana % miąższości	1	1	5,76	5,76
Łączna liczba zmian Rb IVA wynikająca z Zarządzenia 87	1	1	5,76	5,76
Łącznie Rb IB, Rb IIIA, Rb IIIAU, Rb IIIB, Rb IVA	106	106	341,47	464,82

Większość zmian polegała na obniżeniu % pozyskania miąższości i zmianie sposobu pozyskania (głównie zaplanowanych rębni zupełnych).

2.5. Przyjęty rozmiar użytkowania przedrębego

Przyjęty powierzchniowy rozmiar cięć ustalony został na podstawie zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych. Rozmiar miąższościowy, jako rozmiar orientacyjny w m³ grubizny netto na 10 lecie, określono na podstawie:

- wyników użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie w okresie ostatnich 5 lat (łącznie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- wyników użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie w okresie 10-lecia (łącznie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości (Tabela VIIIA),
- wielkości uzyskanego w ubiegłym dziesięcioleciu przyrostu bieżącego użytecznego, biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do przyrostu użytecznego,
- zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

W trakcie realizacji użytkowania przedrębego, w miarę potrzeby, TW i TP mogą przybierać charakter cięć przekształcających, wspierających przebudowę drzewostanów.

Przyjętą powierzchnię drzewostanów przewidzianych do użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie przedstawia tabela:

Zestawienie przyjętego (obligatoryjnego) rozmiaru powierzchniowego użytkowania przedrębego dla Nadleśnictwa na okres realizacji planu

CPP	Trzebieże			Ogółem
	TW	TP	Razem trzebieże	
Powierzchnia w ha				
1	2	3	4	5
-	2298,24	7021,20	9319,44	9319,44

W ramach użytkowania przedrębego zrezygnowano z planowania czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny (CPP). Drzewostany w przejściowej fazie rozwojowej, gdzie w trakcie

wykonywania zabiegu pielęgnacyjnego może zaistnieć potrzeba poboru grubizny, zaplanowano do TW, a drzewostany na słabych siedliskach do zabiegu hodowlanego CP.

Wskazania dotyczące użytkowania przedrębego obejmują drzewostany, w których nie przewiduje się użytkowania rębego.

Użytkowaniem przedrębnym nie objęto 3612,87 ha drzewostanów w wieku powyżej 20 lat, tj. 22,4% powierzchni tej grupy drzewostanów. Są to przeważnie drzewostany rębne i starsze, w których ze względu na zachowanie ładu czasowego i przestrzennego nie planowano cięć rębnych oraz drzewostany młodsze zdrowe, o niskim i równomiernym zwarcu, gdzie trzebież wykonano w ostatnich latach ubiegłego 10-lecia i w trakcie taksacji nie stwierdzono w nich potrzeby prowadzenia zabiegu w bieżącym okresie gospodarczym.

Orientacyjny miąższościowy rozmiar użytkowania przedrębego ustalono sumarycznie, bez podziału na gospodarstwa, rodzaje cięć, gatunki drzew i klasy wieku. Intensywność użytkowania w poszczególnych drzewostanach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów.

Orientacyjny rozmiar grubizny planowanej do pozyskania w ramach cięć przedrębnych przyjęto po analizie następujących danych:

Wskaźniki użytkowania przedrębego

Wykonanie w poprzednim 10-leciu (razem z użytkami przygodnymi)		Wykonanie w poprzednim 10-leciu wg wykonania w okresie ostatnich 5 lat (2019-2023)		Orientacyjny rozmiar przyjęty na 10-lecie	
m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha
1	2	3	4	5	6
520380	47,09	555778	41,96	440000	47,21

Zestawienie danych, na podstawie których zaprojektowano orientacyjny rozmiar grubizny planowanej do pozyskania w ramach użytkowania przedrębego

Lp.	Wyszczególnienie	m ³ netto	%	objaśnienie
1	2	3	4	5
1.	Rozmiar planowanego użytkowania przedrębego w ubiegłym okresie (wg aneksu PUL 2015-2024)	535000	-	-
2.	Rozmiar użytkowania przedrębego na 10-lecie według wykonania w okresie ostatnich 5 lat	555778	-	-
3.	Spodziewany w bieżącym 10-leciu tabelaryczny przyrost miąższości	971440	-	-
4.	Spodziewany w bieżącym 10-leciu przyrost miąższości w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym (tablicowy)	837760	-	-
5.	Uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny	1253019	-	
6.	Przyjęty orientacyjny rozmiar użytkowania przedrębego	440000	82,2	6:1
			79,2	6:2
			45,3	6:3
			52,5	6:4
			35,1	6:5

Przyjęty rozmiar użytkowania przedrębego to około **53%** spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębny. Przyjęty rozmiar miąższościowy będzie wielkością orientacyjną, natomiast ustalony i przyjęty rozmiar powierzchniowy stanowiąc będzie zadania obligatoryjne, do wykonania w okresie obowiązywania nowego planu u.l.

Zestawienie rozmiaru użytków głównych oraz etatów składowych i danych porównawczych

Lp.	Wyszczególnienie	Grubizna		%	objaśnienie
		m ³ netto	m ³ brutto		
1	2	3	4	5	6
1.	Miąższość zasobów drzewnych ogółem	-	5002775	x	x
2.	Wielkość spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości	-	1214300	x	x
3.	Uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny	1253019	1566274	x	x
4.	Przyjęty rozmiar użytkowania rębego (łącznie z 5% przyrostem)	523723	615699	12,3	4:1
				50,7	4:2
				39,3	4:3
				54,0	4:6
5.	Przyjęty orientacyjny rozmiar użytkowania przedrębego	440000	550000	11,0	5:1
				45,3	5:2
				35,1	5:3
				47,2	5:6
6.	Ogółem przyjęty rozmiar użytków głównych	963723	1165699	23,3	6:1
				96,0	6:2
				74,4	6:3

Planowana do pozyskania w ramach użytkowania rębego i przedrębego miąższości grubizny, po uwzględnieniu 5% przyrostu w użytkach rębnych zaliczonych na etat, wynosić będzie: netto – 963723 m³, brutto – 1165699 m³. Stanowi to około 96,0% spodziewanego tabelarycznego bieżącego przyrostu miąższości oraz około 23,3% miąższości zasobów Nadleśnictwa. Rozmiar ten należy traktować jako maksymalny.

W stosunku do planu z ubiegłego okresu (1253351 m³ netto), aktualnie projektowany rozmiar netto użytkowania głównego jest mniejszy o 289628 m³, czyli o 23,1%, a w stosunku do aneksu do planu (1519139 m³ netto) aktualnie projektowany rozmiar netto użytkowania głównego jest mniejszy o 555416 m³, czyli o 36,6%. Przyjęty rozmiar stanowi 74,4% uzyskanego w ubiegłym okresie przyrostu bieżącego użytecznego.

2.6. Orientacyjny rozmiar zadań hodowlanych

Rozmiar przyjętych prac odnowieniowych i pielęgnacyjnych na bieżący okres gospodarczy przedstawia się następująco (w ha):

**Zestawienie zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu przyjętych
na okres realizacji planu**

Lp.	Rodzaje zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu	Zadania wg tabeli XVIII	Zadania przyjęte na 10-lecie
		Powierzchnia w ha	
1	2	3	4
1.	Odnowienia i zalesienia otwarte	933,41	815,74
	w tym: halizn, płazowin i zrębów	324,00	324,00
	gruntów nieleśnych	21,04	21,04
	zrębów projektowanych (80% wg tabeli XVIII)	588,37	470,70
2.	Odnowienia pod osłoną	1289,80	1289,80
	w tym: przy rębniach złożonych	1111,72	1111,72
	podsadzenia (wprowadzanie dolnego piętra)	155,17	155,17
	dolesianie luk i przerzedzeń	22,91	22,91
3.	Poprawki i uzupełnienia	15,08	225,63
	w tym: w uprawach i młodnikach	15,08	15,08
	w projektowanych odnowieniach i zalesieniach (10%)	0,00	210,55
4.	Wprowadzanie podszytów	0,00	0,00
5.	Pielęgnowanie	5085,26	5085,26
	w tym: pielęgnowanie upraw (PU)	1614,91	1614,91
	w tym: pielęgnowanie gleby	871,23	871,23
	czyszczenia wczesne (CW)	743,68	743,68
	pielęgnowanie młodników (CP)	3470,35	3470,35
6.	Melioracje	1812,98	1812,98
	w tym: wodne	0,00	0,00
	agrotechniczne	1812,98	1812,98

W bieżącym 10-leciu przewiduje się 815,74 ha odnowień i zalesień otwartych. Realizując powyższe zadania należy pamiętać o wykorzystywaniu istniejących odnowień naturalnych (w grupach i kępach), których jakość i rozwój zapewniają dalszy sukces hodowlany.

Odnowienia pod osłoną drzewostanów związane z rębnią częściową, gniazdową i stopniową zaplanowano na powierzchni 1111,72 ha. W drzewostanach użytkowanych rębniami złożonymi (II, IIIB i IV) w miarę możliwości powinno się dążyć do uzyskania odnowienia naturalnego. Tam, gdzie nie powstanie młode pokolenie z obsiewu naturalnego należy wykonać podsadzenia lub podsiew, np. przy przebudowie drzewostanów. W drzewostanach użytkowanych i przewidzianych do użytkowania rębnią IIIA planuje się odnowienie sztuczne na powierzchni 340,30 ha.

Podsadzenia (wprowadzanie II piętra) zaprojektowano na siedliskach BMśw, LMśw i Lśw na powierzchni 155,17 ha, w drzewostanach IIa-IVa kl. wieku. Poprawki i uzupełnienia przewidywane są w wysokości 225,63 ha, w tym poprawki na gruntach projektowanych do odnowienia i zalesienia (zgodnie z zaleceniem KZP - 10%) – 210,55 ha.

Pielęgnowaniem gleby planuje się objąć powierzchnię 871,23 ha. Jest to powierzchnia manipulacyjna, nieobejmująca wielokrotności zabiegów.

Czyszczenia wczesne w uprawach istniejących projektuje się wykonać na powierzchni 743,68 ha. Łączna obligatoryjna powierzchnia pielęgnowania upraw wynosić będzie 1614,91 ha.

Zgodnie z wytycznymi KZP nie planowano pielęgnowania gleby i CW w uprawach projektowanych. Potrzeba wykonania tych zabiegów określana będzie na bieżąco w ciągu całego okresu gospodarczego przez personel Nadleśnictwa.

Czyszczenia późne – bez pozyskania grubizny (CP) zaplanowano na powierzchni 3470,35 ha. Czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny (CP-P) nie planowano.

Zabiegi agrotechniczne przewiduje się wykonać na powierzchni 1812,98 ha.

Wykonując prace hodowlane należy zwrócić uwagę, ażeby na granicy pole - las, woda - las oraz wzdłuż szlaków komunikacyjnych wprowadzane były gatunki liściaste, tak w formie podsadzeń i podszytów, jak i - zwłaszcza na uboższych siedliskach - przy odnawianiu zrębów. Pozwoli to we właściwy sposób kształtować strefę ekotonową, a ponadto wpłynie korzystnie na zabezpieczenie przeciwpożarowe obszarów leśnych. Należy pamiętać również, żeby na każdym etapie prac hodowlanych popierać w składach drzewostanów gatunki rodzime, zgodne z warunkami siedliskowymi.

2.7. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu

2.7.1 Ochrona lasu

Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu określono na podstawie danych Nadleśnictwa i ZOL oraz danych z inwentaryzacji stanu lasu przeprowadzonej w trakcie prac nad projektem planu u.l., w szczególności wynikających z oceny jakości hodowlanej lub technicznej i stopnia uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności ich składu gatunkowego z TD. Przeanalizowano stan zdrowotny i sanitarny lasu oraz aktualne i potencjalne oddziaływanie zespołu niekorzystnych czynników biotycznych, abiotycznych i antropogenicznych.

Do głównych czynników mających wpływ na powstawanie zagrożeń dla lasów Nadleśnictwa należą:

- udział drzewostanów na gruntach porolnych;
- udział monokultur gatunków iglastych;
- warunki meteorologiczne;
- stan zwierzyny płowej.

Obecny stan sanitarny lasów jest dość dobry, posusz występuje pojedynczo i nie wpływa znacząco na obniżenie odporności drzewostanów.

Przy podejmowaniu decyzji dotyczących ochrony lasu należy kierować się następującymi zasadami:

- profilaktyka działania,
- stosowanie zintegrowanych metod ochrony lasu, obejmujących działania modyfikujące środowisko w kierunku zmian niekorzystnych dla sprawców szkód, a korzystnych dla ich wrogów naturalnych,
- indywidualizacja rozwiązań – elastyczność przy podejmowaniu decyzji,
- minimalizacja szkód ekologicznych, jakie mogą wystąpić w efekcie wykonywania zabiegów,
- ocena prognozy ekonomicznej szkodliwości choroby lub szkodnika.

Według danych ZOL Szczecinek w Nadleśnictwie Bytów na powierzchni 1787,54 ha występują ogniska gradacyjne rozrodu pierwotnych szkodników sosny. Obszar ognisk obejmuje

oddz.: 78, 103, 104, 108, 111, 140, 163-166, 175, 204, 217-221, 226, 236, 238, 239, 248, 266-269, 286, 312, 318, 346-348, 385, 386, 389-393, 401, 406, 410, 437, 450, 451, 482, 541, 543, 544, 547, 557-559, 562, 579, 831, 891-896, 906-908, 919, 920.

Zestawienie powierzchni drzewostanów według przyczyn i % uszkodzeń zamieszczone jest w punkcie 1.5.2.1.

W warunkach Nadleśnictwa Bytów największe znaczenie mają szkody powodowane przez owady i zwierzynę płową.

Powierzchnia drzewostanów z zinwentaryzowanymi uszkodzeniami od zwierzyny według podklas wieku i przedziałów uszkodzeń

Klasa wieku	Przedział uszkodzeń w %			Razem
	10 - 20	30 – 40	powyżej 40	
	Powierzchnia drzewostanów w ha			
1	2	3	4	5
Ia	1281,24	53,95	2,16	1337,35
Ib	994,16	122,02	6,11	1122,29
IIa	412,53	29,05	0,11	441,69
IIb	36,87	8,43	2,37	47,67
IIIa i starsze	22,67	1,77	4,27	28,71
Razem	2747,47	215,22	15,02	2977,71

Drzewostany ze stwierdzonymi uszkodzeniami od zwierzyny zajmują łącznie 2977,71 ha, czyli ok. 13,8% powierzchni gruntów zalesionych Nadleśnictwa, w tym z uszkodzeniami powyżej 20% - 230,24 ha. Wśród drzewostanów pierwszej klasy wieku, najbardziej wrażliwych na uszkodzenia, uprawy i młodniki uszkodzone powyżej 20% (zgryzane i spałowane) zajmują powierzchnię 184,24 ha (3,3% pow. I kl. w.). Uszkodzenia w II i starszych klasach wieku, to w zasadzie zablizniające się już ślady po spałowaniu. 92,3% powierzchni z zinwentaryzowanymi uszkodzeniami od zwierzyny przypada na przedział „10-20%”, 7,2% - na przedział „30 – 40%”, a 0,5% - na uszkodzenia „powyżej 40%”.

2.7.2 Ochrona przeciwpożarowa

Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej określono na podstawie obowiązujących przepisów prawnych, analizy stanu zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie oraz analizy i oceny aktualnego stanu ochrony przeciwpożarowej Nadleśnictwa. Dodatkowo dokonano analizy i oceny elementów ochrony przeciwpożarowej takich jak:

- sieć punktów systemu obserwacyjnego,
- sieć punktów czerpania wody i dojazdu do nich,
- rozmieszczenie i wyposażenie baz sprzętu,
- sieć dróg i dojazdów pożarowych wraz z ich numerami i rodzajem nawierzchni oraz infrastrukturą związaną z siecią dróg pożarowych (np. przepusty, przejazdy, mosty, wiadukty), na podstawie danych zawartych w SILP,
- system łączności i alarmowania,
- rozmieszczenie lotnisk, lądowisk oraz innych miejsc startów i lądowań,
- oznakowanie terenów leśnych tablicami informacyjno-ostrzegawczymi,

- sieć pasów przeciwpożarowych,
- stacje meteorologiczne i punkty prognostyczne,
- lokalne punkty orientacyjne w terenie.

Wykonawca uwzględnił dodatkowo porozumienie Komendanta Głównego PSP i Dyrektora Generalnego LP z 13 czerwca 2007 r. w sprawie współpracy w zakresie wdrażania map numerycznych nadleśnictw do stosowania w jednostkach organizacyjnych PSP, w myśl którego wyszczególnia się obiekty uznane za przydatne dla PSP.

Całość zagadnień dotyczących ochrony przeciwpożarowej została naniesiona na mapy tematyczne (i w LMN) i uzgodniona z Komendą Wojewódzką PSP w Gdańsku.

Nadleśnictwo Bytów w ubiegłym okresie gospodarczym zaliczone było do II kategorii zagrożenia pożarowego. Aktualne wyliczenia, dokonane zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2015 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad bezpieczeństwa przeciwpożarowego lasów (Dz. U. z 2015 r. poz. 1070), również kwalifikują Nadleśnictwo Bytów do II kategorii zagrożenia pożarowego lasu.

Obserwacja przeciwpożarowa prowadzona jest w formie całodziennych dyżurów w okresie od 15 marca do 15 października w uzgodnieniu z RDLP w Szczecinku oraz dodatkowych patroli terenowych w okresie szczególnego zagrożenia. Obserwacja prowadzona jest z dwóch punktów obserwacyjnych, wyposażonych w kamery przemysłowe, zlokalizowanych w oddz. 456i (o współrzędnych geograficznych: długość - 17°28'14"E, szerokość - 54°14'07"N) oraz w oddz. 749g (długość - 17°37'02"E, szerokość - 54°08'80"N). Punkty te wraz z punktami obserwacyjnymi sąsiednich Nadleśnictw (Leśny Dwór, Lipusz, Łupawa, Osusznica, Trzebielino) spełniają wymagania § 5 ust.2 Rozporządzenia MŚ z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów.

W systemie ochrony przeciwpożarowej RDLP w Szczecinku bardzo ważną rolę spełniają samoloty i śmigłowce. Od 2020 roku leśna baza lotnicza (LBL) dla całej RDLP w Szczecinku, zlokalizowana na terenie po byłym lotnisku w Wilczych Laskach (współrzędne geograficzne: długość - E 16°43'14.93", szerokość - N 53°35'38.31", radiotelefon Szczecinek 1-101, 2-101, kanał pracy – 8), dysponuje dwoma helikopterami oraz jednym dromaderem. Bazy operacyjne znajdują się w Kołaczku (Nadleśnictwo Połczyn) oraz w Trzebielinie (Nadleśnictwo Trzebielino). Rola samolotów i śmigłowców polega głównie na patrolowaniu zagrożonych terenów i gaszeniu pożarów leśnych.

Większość kompleksów leśnych Nadleśnictwa dostępna jest dzięki publicznej sieci dróg twardych, umożliwiających przejazd ciężkiego sprzętu gaśniczego.

Nadleśnictwo utrzymuje 32 dojazdy pożarowe o łącznej długości 142,00 km. Są to w większości drogi spełniające wymogi dotyczące szerokości, skrajni, nośności, łuków pionowych i poziomych. Część tych dojazdów (140,75 km) ma nawierzchnię twardą lub ulepszoną. Pozostałe (1,25 km) to drogi naturalne profilowane (gruntowe). Wymienione dojazdy pożarowe podlegają szczególnej dbałości o ich stan i prawidłowe oznakowanie na całej trasie przebiegu. Część dojazdów Nadleśnictwo zamierza zmodernizować. W pierwszej kolejności będą to prace inwestycyjne polegające na budowie nowych środków trwałych na dojazdach pożarowych nr: 11, 12, 14, 17, 19, 25 i 30.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. zmienionym przez Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 lipca 2022 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów i terenów, obowiązek urządzania i utrzymywania pasów przeciwpożarowych położonych

przy drogach publicznych i parkingach nie dotyczy drzewostanów starszych niż 30 lat, drzewostanów położonych przy drogach o nawierzchni nieutwardzonej, z wyjątkiem dróg poligonowych i międzypolygonowych oraz lasów o szerokości mniejszej niż 200 m.

Aktualnie Nadleśnictwo utrzymuje około 7,40 km pasów typu A, 12,35 km pasów typu B i około 6,23 km pasów typu F, natomiast pasy typu BK utrzymują PKP.

Należy zwrócić uwagę, ażeby wzdłuż szlaków komunikacyjnych oraz na granicy pole-las i woda-las wprowadzane były gatunki liściaste, tak przy wykonywaniu podsadzeń, jak i przy odnawianiu zrębów. Właściwie ukształtowana strefa ekotonowa powinna korzystnie wpływać na zabezpieczenie przeciwpożarowe przyległych obszarów leśnych.

Nadleśnictwo posiada samochód patrolowo – gaśniczy Isuzu z dołączaną przyczepką, na której znajduje się moduł gaśniczy z pompą wysokociśnieniową oraz zbiornikiem na wodę.

Dla celów przeciwpożarowych zagwarantowany jest także sprzęt używany na co dzień do wykonywania prac z zakresu gospodarki leśnej. Są to w szczególności: pługi do wyorywania pasów, ciągniki, pilarki łańcuchowe. Rodzaj i ilość sprzętu zgodna jest z normą dla Nadleśnictwa w II kategorii zagrożenia, określoną w Rozporządzeniu MŚ z dnia 22 marca 2006 r.

Ogólna sytuacja Nadleśnictwa pod względem możliwości zaopatrzenia w wodę jest dobra z uwagi na występujące jeziora, rzeki, cieki i zbiorniki wodne. Nadleśnictwo po uzgodnieniu z PSP wyznaczyło i dostosowało do wymogów obowiązujących w tym zakresie 13 punktów czerpania wody.

System zaopatrzenia wodnego spełnia wymogi prawa w tym zakresie, jest zgodny m.in. z Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu z 2020 roku oraz z § 39 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. zmienionego Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 lipca 2022 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów i terenów.

Szczegółowe dane dotyczące ochrony przeciwpożarowej lasu przedstawiono i omówiono w planie ochrony przeciwpożarowej, który jest uzgodniony z Nadleśnictwem Bytów, RDLP w Szczecinku i Komendą Wojewódzką PSP w Gdańsku.

2.8. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu

Obecne uwarunkowania ekonomiczne nie sprzyjają pozyskiwaniu w lasach Nadleśnictwa Bytów żywicy, karpiny przemysłowej, kory garbarskiej i roślin przemysłowych. W zakresie użytkowania ubocznego w Nadleśnictwie realizuje się pozyskanie choinek oraz użytkowanie gruntów związanych z gospodarką leśną i gruntów nieleśnych. Pozyskanie choinek średniorocznie kształtowało się na poziomie 500 sztuk.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa gospodarka łowiecka prowadzona jest w 13 obwodach łowieckich dzierzawionych przez 8 kół łowieckich.

Nadleśnictwo nadzoruje gospodarkę łowiecką w 8 obwodach łowieckich:

- obwód Nr 105 – KŁ „Bielsko” Bielsko Biała,
- obwód Nr 122 – KŁ „Trop” Bytów,
- obwód Nr 123 – KŁ „Trop” Bytów,
- obwód Nr 124 – KŁ „Głuszec” Borzytuchom,
- obwód Nr 147 – KŁ „Trop” Bytów,
- obwód Nr 148 – KŁ „Głuszec” Borzytuchom,
- obwód Nr 175 – KŁ „Jeleń” Studzienice,
- obwód Nr 176 – KŁ „Trop” Bytów,

Obwody łowieckie występujące w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa, lecz nie będące w nadzorze to:

- obwód Nr 91 – WKŁ 27 „Knieja” Słupsk,
- obwód Nr 103 – KŁ „Odynec” Sopot,
- obwód Nr 104 – KŁ „Hubertus” Warszawa,
- obwód Nr 178 – KŁ „Jeleń” Studzienice,
- obwód Nr 179 – KŁ „Hubertus” Kramarzyny.

Są to obwody skrajne, nadzorowane przez sąsiednie nadleśnictwa.

Nadleśnictwo Bytów należy do III (Bytów) Łowieckiego Rejonu Hodowlanego RDLP w Szczecinku.

Zestawienie powierzchni (ha) związanej z gospodarką łowiecką

Poletka łowieckie na gruntach leśnych niezalesionych	Poletka łowieckie niestanowiące wyłączeń (PNSW)	Grunty nieleśne w użytkowaniu kół łowieckich i OHZ
1	2	3
7,86	1,50	111,80

W Nadleśnictwie Bytów wg wyników inwentaryzacji zwierzyny łownej na dzień 10.03.2024 r. w obwodach nadzorowanych występuje 510 szt. jeleni, 645 szt. saren i 71 szt. dzików.

Głównym zadaniem Nadleśnictwa w ramach gospodarki łowieckiej bieżącego 10-lecia będzie współpraca z kołami łowieckimi w zakresie:

- przeprowadzania inwentaryzacji zwierząt łownych,
- stosownych uzgodnień podczas zatwierdzania rocznych planów łowieckich, uwzględniających problemy w zarządzaniu populacjami zwierząt łownych,
- poprawiania warunków bytowania zwierzyny poprzez: utrzymywanie śródleśnych łąk i pastwisk, uzgadnianie lokalizacji pasów zaporowych, pozostawianie bez odnowienia powstałych w drzewostanach mikroluk bez szkody dla trwałości lasu oraz kształtowanie stref ekotonowych i remiz poprzez odpowiedni dobór gatunków drzew biocenotycznych.

2.9. Określenie potrzeb z zakresu infrastruktury technicznej

Prace z zakresu infrastruktury technicznej realizowane będą na bieżąco, zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi Nadleśnictwa.

2.9.1 Budowa i remonty dróg

Występująca w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Bytów sieć dróg publicznych o nawierzchni asfaltowej pozwala na dojazd do większości kompleksów. Wystarczająco gęsta jest sieć dróg leśnych. W trakcie prac urzędniowych zinwentaryzowano na terenie Nadleśnictwa 895,60 km dróg o szerokości od 3 m. Wśród dróg leśnych 142,00 km stanowią dojazdy pożarowe. Docelowa sieć dróg w Nadleśnictwie ma długość 630,58 km, w tym: drogi publiczne – 356,78 km, drogi leśne – 273,80 km.

W bieżącym 10-leciu Nadleśnictwo przeprowadzi prace inwestycyjne polegające na budowie nowych środków trwałych na dojazdach pożarowych nr: 11, 12, 14, 17, 19, 25 i 30 – około 33,75 km.

2.9.2 Budownictwo ogólne

W stanie posiadania Nadleśnictwa znajdują się:

- 2 budynki administracyjne w tym budynek administracyjno-biurowy Nadleśnictwa w Bytowie oraz budynek administracyjno-socjalny na Szkółce Leśnej w Jutrzence,
- 18 budynków mieszkalnych (w tym 15 leśniczówek i nadleśniczówka),
- 1 lokal mieszkalny znajdujący się w budynku leśniczówki Świerkówko,
- 1 lokal użytkowy (dzierżawa – byłe zaplecze OTL w Bytowie),
- 36 budynków gospodarczych (w tym budynek gospodarczy z salą narad oraz salą edukacyjną przy siedzibie nadleśnictwa w Bytowie),
- 7 wiat (w tym 3 wiaty edukacyjne),
- 3 budynki magazynowe na Szkółce Leśnej w Jutrzence,
- 2 wieże obserwacyjne (teren leśnictwa Czarna Dąbrowa oraz leśnictwa Miedzierza)

Budynki mieszkalne pełnią głównie rolę mieszkań funkcyjnych dla pracowników służby leśnej, 2 budynki oraz 1 lokal mieszkalny są wynajmowane przez byłych pracowników Lasów Państwowych.

W zamierzeniach remontowych i inwestycyjnych na najbliższe 10-lecie Nadleśnictwo planuje:

- przebudowę wraz z odcinkową budową dojazdu pożarowego nr 30 w leśnictwie Gałęźnia,
- budowę drogi nr 144 w leśnictwie Modrzewo,
- przebudowę dojazdu pożarowego nr 12 w leśnictwie Gałęzowo,
- budowę drogi wywozowej nr 165 w leśnictwie Zielony Dwór,
- przebudowę dojazdu pożarowego nr 11 w leśnictwie Gałęźnia,
- przebudowę dojazdu pożarowego nr 14 w leśnictwie Jutrzenka,
- budowę dojazdu pożarowego nr 17 w leśnictwie Jutrzenka,
- budowę oraz remont dojazdu pożarowego nr 19 w leśnictwie Modrzewo,
- przebudowę dojazdu pożarowego nr 25 w leśnictwie Jabłończ,
- budowę drogi wywozowej nr 121 w leśnictwie Czaple,
- przebudowę drogi wywozowej nr 139 w leśnictwie Jutrzenka,
- budowę drogi wywozowej nr 120 w leśnictwie Miedzierza,
- budowę kancelarii podwójnej dla leśnictwa Osieki oraz leśnictwa Gałęźnia,
- budowę kancelarii dla leśnictwa Unichowo,
- budowę przystani kajakowej (Gołębia Góra I),
- budowę przystani kajakowej (Gołębia Góra II),
- budowę przystani kajakowej (Różki).

2.9.3 Melioracje wodne

Zlokalizowane na gruntach Nadleśnictwa rowy, cieki i zbiorniki wodne są niezbędnym elementem do prowadzenia właściwej gospodarki leśnej oraz zabezpieczają potrzeby Nadleśnictwa w zakresie zaopatrzenia w wodę dla celów przeciwpożarowych. W trakcie prac taksacyjnych zinwentaryzowano w Nadleśnictwie około 166,9 km rowów, w tym podstawowych 13,6 km. Resztę, to jest 153,3 km stanowią rowy szczegółowe o szerokości 1-2 m.

W związku z przedłużającymi się okresami suszy, zaobserwowanymi w poprzednim okresie gospodarczym, bardzo rzadko podejmowane są czynności mające na celu konserwację rowów na gruntach leśnych. W zależności od potrzeb, Nadleśnictwo na podstawie zleceń udzielanych

Zakładom Usług Leśnych, przeprowadza odmulanie i konserwację rowów, zlokalizowanych przede wszystkim na wydzierżawionych łąkach śródleśnych. Takie czynności podejmowane są w celu utrzymania właściwego ekosystemu łąkarskiego, który mógłby ulec degradacji w kierunku turzycowisk.

2.9.4 Mała retencja

Lasy wpływają korzystnie na stabilność układu hydrograficznego. Powodują zatrzymanie wód opadowych w ściółce i próchnicy nawet na długie okresy. W trosce o ochronę wód i o stabilność bilansu wodnego uznano lasy wodochronne o łącznej powierzchni 6320,32 ha. Obejmują one ciągi mokradeł (siedlisk bagiennych i podmokłych), tereny w sąsiedztwie cieków, źródlisk wodnych oraz naturalnych i sztucznych zbiorników wodnych. Gospodarka leśna na tych terenach powinna być przyporządkowana celowi ochronnemu. Postępowanie w tym zakresie odnosi się do zachowania cieków wodnych w ich naturalnych korytach, ochrony śródleśnych bagien, drobnych zbiorników wodnych i utrzymywania sprawności przepustów pod drogami. Sposobem gospodarczym można wykonać małe zbiorniki zasilane wodami gruntowymi w bezodpływowych zagłębieniach i obniżeniach terenu, położone poza istniejącą siecią hydrograficzną oraz instalować urządzenia melioracji wodnych niezwiązane z poborem wody (np. odpływ regulowany). Wykonanie innych urządzeń małej retencji wymaga sporządzenia dokumentacji technicznej obejmującej m. in. operat wodnoprawny.

Obecnie Nadleśnictwo nie prowadzi żadnych przedsięwzięć w tym zakresie.

2.10 Turystyka i rekreacja

Lasy Nadleśnictwa Bytów położone są w większości na obszarze o wysokich walorach przyrodniczych, krajobrazowych i rekreacyjno-wypoczynkowych. Tereny leśne, są znakomitą bazą dla amatorów czynnego wypoczynku na łonie przyrody, a obszary porośnięte płatanami czernicy i brusznicy oraz dobre urodzaje grzybów powodują, że lasy te są często odwiedzane przez ludność miejscową i przyjezdną. Kompleksy leśne, w których występuje dużo zwierzyny, stanowią atrakcyjne tereny łowieckie. Dość duże znaczenie mają także zlokalizowane tu rzeki, czyste i zasobne w ryby jeziora oraz duża ilość śródleśnych oczek wodnych.

Rzeźba terenu Nadleśnictwa Bytów jest zróżnicowana. Przeważa teren silnie falisty i pagórkowaty, nachylony ku południowemu zachodowi. Niewielkie tylko powierzchnie charakteryzują się równym ukształtowaniem.

Do najciekawszych przyrodniczo i krajobrazowo obszarów Nadleśnictwa Bytów należy zaliczyć występujące w zasięgu Nadleśnictwa dziesięć rezerwatów przyrody oraz Park Krajobrazowy „Dolina Słupi”, którego ponad 40% powierzchni znajduje się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa.

Bogactwo przyrodnicze, nieskażone środowisko oraz ciekawa historia regionu stanowią pierwszorzędne znaczenie dla osadnictwa rekreacyjnego, wypoczynku weekendowego i rozwoju agroturystyki.

W celu ukierunkowania ruchu turystycznego przez najciekawsze tereny Nadleśnictwa wyznaczono liczne szlaki przystosowane do uprawiania turystyki pieszej, rowerowej, konnej i wodnej.

Szlaki piesze:

- żółty - Doliny Słupi (Bytów – Gostkowo – Gałęźnia Mała);

- zielony – Krajobrazów młodoglacjalnych (Jerzkowice - Łupawsko – Barnowo);
- niebieski – Krainy lasów i jezior (Jasień – Młynki – Żukówko – Jamno - Gołczewo – Pomysk Wielki – Bytów – Sierzno)

Szlaki rowerowe:

- szlak zwiniętych torów – Miastko - Lębork;
- Pętla Kaszubska Wielka – Bytów – Studzienice – Łupawsko – Jeżowice – Budowo – Niepogłędzie – Krosnowo – Jutrzenka -Dąbrówka - Bytów ;
- Szlak grzybowy – Ugoszcz – Czarna Dąbrowa;
- Kaszubskim lasem – Rzepnica – Pomysk Mały – Grzmiąca - Bytów;
- Pętla Kaszubska Mała – Krosnowo – Niedarzyno - Dąbie;
- Przez Zielone Serce Pomorza – Sominy – Studzienice – Mądrzechowo – Bytów -Dąbie – Krosnowo – Gałąźnia Mała ;
- Ugoszcz-Rabacino-Gajówka Róg- Jezioro Wieckie – Sominy – Studzienice.

Szlaki kajakowe:

- rzeką Słupią;
- rzeką Kamienicą;

Szlak konny:

- od oddz. 473 – Soszyca – Gołębia Góra – Krosnowo – do oddz. 129 – Hrabiny Marion von Donhoff

Ścieżki edukacyjne:

- Okolice Jeziora Głębokiego – leśnictwo Gałęzowo
- Grodzisko Borzytuchom – leśnictwo Świerkówko
- Jezioro Borowe
- Gałąźnia Mała
- Szlakiem Bytowskich Jezior Lobeliowych – leśnictwo Jabłończ
- Leśne Uroczysko – leśnictwo Jabłończ
- Dąbrowa Rzepnicka – leśnictwo Jabłończ
- Las nad Jeziorem Mądrzechowskim – leśnictwo Zielony Dwór
- Szlakiem Pięciu Jezior – leśnictwo Obrowo
- Gołębia Góra – leśnictwo Miedzierza.

Z urządzeń i obiektów turystycznych usytuowanych na terenie Nadleśnictwa wymienić także należy:

- sala edukacyjna nadleśnictwa;
- wiata edukacyjno-turystyczna na szkółce leśnej Jutrzenka (693c);
- Zielony Punkt Kontrolny Rzepnica - trasa do biegów na orientację;
- Zielona klasa;
- miejsca postoju (21 szt.) oddz.: 74j, 77f, 161d, 198b, 238a, 243a, 265j, 266c (2 szt.), 301c, 322a, 471a, 541k, 557b, 583f, 622c, 627d, 661a, 693c, 822a, 931d;
- miejsca palenia ognisk (12 szt.) oddz.: 74j, 83d, 265j (2 szt.), 266c, 300h, 499k, 541h, 549g, 583f, 693c, 699b;
- obozowiska harcerskie (2szt.) oddz.: 44j, 67c, 137d;
- plaże (2 szt.) oddz. 57c, 422ax.

Bieżące wypełnianie przez lasy funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej Nadleśnictwo powinno realizować poprzez:

- udostępnianie wstępu do lasu z zachowaniem zasad w zakresie ochrony przyrody i ochrony przeciwpożarowej,
- współpracę z RDOŚ i Konserwatorem Zabytków oraz z władzami samorządowymi w zakresie organizacji ruchu turystycznego, ochrony przyrody i zabytków,
- oznaczenie osobliwości przyrodniczych i miejsc historycznych, jeżeli nie zagraża to dewastacją obiektów chronionych,
- pozostawianie otulin wokół zbiorników wodnych i tras turystycznych,
- śledzenie rozwoju ruchu turystycznego i dostosowywanie liczby i rodzaju urządzeń turystycznych do aktualnych potrzeb.

2.11 Program ochrony przyrody – po weryfikacji i aktualizacji

Aktualizacja programu ochrony przyrody polegała na zebraniu dostępnych materiałów odnośnie form ochrony przyrody i ich weryfikacji terenowej. W tym celu wykorzystano informacje i dane udostępnione przez:

- Nadleśnictwo Bytów,
- Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Gdańsku,
- Park Krajobrazowy „Dolina Słupi”,
- Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku, Delegatura w Słupsku,
- Ministerstwo Klimatu i Środowiska - dane dotyczące inwentaryzacji przyrodniczej obszarów znajdujących się w sieci Natura 2000,
- Wydział Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Bytowie i Słupsku.

Podczas weryfikacji terenowej i kameralnej aktualizacji podlegały:

- adresy wszystkich form ochrony przyrody w Nadleśnictwie,
- wykazy istniejących form ochrony przyrody: obszarów Natura 2000, pomników przyrody i innych,
- wykaz drzewostanów szczególnie cennych pod względem przyrodniczym,
- wykaz gatunków flory i fauny podlegających ochronie ścisłej i częściowej,
- wykaz naturalnych siedlisk przyrodniczych,
- wykaz ostoi różnorodności biologicznej.

Szczegółowe informacje odnośnie walorów przyrodniczo - krajobrazowych zamieszczone są w „Programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Bytów”.

3 PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOPODARCZEGO

3.1 Przewidywany stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego

Spodziewaną na koniec bieżącego okresu gospodarczego ogólną wielkość zasobów miąższości grubizny brutto gruntów leśnych Nadleśnictwa Bytów obliczono poprzez odjęcie miąższości grubizny brutto drewna przewidzianego do pozyskania w planie u.l. od sumy miąższości grubizny na początku okresu i spodziewanego przyrostu miąższości grubizny w okresie obowiązywania planu u.l. Dane te przedstawione są w tabeli.

Stan zasobów drzewnych na 31.12.2034 r.

Miąższość grubizny na początku okresu (na gruntach zal. i niezal.)	Spodziewany przyrost miąższości w okresie obowiązywania planu tabelaryczny	Miąższość grubizny przewidziana do pozyskania	Spodziewana miąższość grubizny na koniec okresu (1+2-3)	Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha na koniec okresu (na gruntach zal. i niezal.)
m ³ brutto				
1	2	3	4	5
5002775	1214300	1165699	5051376	229

Na koniec okresu gospodarczego, przy pełnej realizacji zadań gospodarczych, można się spodziewać wzrostu miąższości zasobów drzewnych Nadleśnictwa, o 48601 m³, to jest o około 1,0%. Wielkość ta jest szacunkowa.

Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha gruntów leśnych na koniec okresu gospodarczego będzie większa o ok. 2 m³/ha od przeciętnej zasobności na początku okresu.

Miąższość grubizny brutto przewidziana do pozyskania w bieżącym 10-leciu stanowi 96,0% spodziewanego w tym okresie tabelarycznego przyrostu bieżącego.

3.2 Rzeczywisty i pożądany stan zasobów drzewnych

3.2.1 Rzeczywisty, a pożądany skład gatunkowy

W Nadleśnictwie Bytów zdecydowana większość drzewostanów charakteryzuje się dobrym dostosowaniem gatunkowym do siedliska. Drzewostany zgodne z typami drzewostanów zajmują 92,96% powierzchni, a drzewostany niezgodne – 0,92%, reszta, czyli 6,12%, to drzewostany częściowo zgodne. Dla utrzymania, czy nawet zwiększenia tej zgodności ważny jest prawidłowy dobór gatunków w nowo zakładanych uprawach oraz właściwe prowadzenie zabiegów hodowlanych we wszystkich fazach rozwojowych drzewostanów. W niektórych drzewostanach niezgodnych z siedliskiem zaprojektowano działania zmierzające do zmiany składu gatunkowego, kwalifikując je do przebudowy poprzez rębnie i odnowienie bądź poprzez podsadzenia.

3.2.2 Rzeczywista, a pożądana budowa pionowa oraz struktura wiekowa

Stosowane na siedliskach borowych sposoby zagospodarowania prowadzą z reguły do powstania drzewostanów jednowiekowych, często o ubogim składzie gatunkowym i kępowej formie zmieszania. W gospodarstwie przerębnowo – zrębowym tworzą się drzewostany bardziej zróżnicowane gatunkowo i wiekowo, czasami dwupiętrowe.

W warunkach Nadleśnictwa Bytów ważne dla struktury wiekowej oraz budowy pionowej drzewostanów było wprowadzenie dolnego piętra w drzewostanach jednowiekowych na gruntach porolnych. Dotychczasowe działania w tym zakresie zasługują na ocenę dobrą. Można sądzić, że także obecny sposób planowania użytkowania rębno i działań hodowlanych, będzie nadal zmierzał w kierunku poprawy rzeczywistej struktury wiekowej i budowy pionowej drzewostanów na pożądaną. Aktualnie w Nadleśnictwie Bytów drzewostany jednopiętrowe zajmują 95,75%. Pozostałą powierzchnię stanowią KO i KDO – 3,93% i drzewostany dwupiętrowe - 0,32%. W trakcie prac taksacyjnych zaewidencjonowano (o różnym stopniu pokrycia) 563,09 ha drzewostanów z nalotami, 162,70 ha z podsadzeniami produkcyjnymi oraz 3009,97 ha drzewostanów z podrostami i podrostami o charakterze dolnego piętra.

3.2.3 Rzeczywisty, a pożądany stan zdrowotny i sanitarny

Na zdrowotność lasów mają wpływ uwarunkowania genetyczne, siedliskowe, zjawiska klęskowe wywołane przez czynniki abiotyczne i biotyczne oraz działalność człowieka.

Zagrożenie lasów czynnikami biotycznymi, abiotycznymi i antropogenicznymi jest stosunkowo wysokie. Wynika to ze stałego, równoczesnego oddziaływania na środowisko leśne wielu czynników, określanych jako stresowe, powodujących niekorzystne zjawiska i zmiany w stanie zdrowotnym i sanitarnym lasów. Zmiany te zależą z jednej strony od odporności lasów na te czynniki, z drugiej zaś od nasilenia ich występowania. Stałe oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, warunki pogodowo-klimatyczne, nasilenie występowania klęsk żywiołowych (huragany, gradobicia, susze, pożary) oraz szkodników biotycznych, zwiększają podatność drzew na choroby. Natomiast przez różnorodność składów gatunkowych, w szczególności udział gatunków liściastych na siedliskach borowych, uzyskamy zdecydowaną poprawę odporności na czynniki szkodotwórcze.

Obecny stan zdrowotny i sanitarny lasów Nadleśnictwa Bytów, mimo zagrożeń, należy ocenić jako dobry, a prowadzony monitoring lasu, podejmowanie działań zgodnie z wymogami Instrukcji ochrony lasu oraz zaleceniami Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku i RDLP w Szczecinku, gwarantują stałą jego poprawę.

3.2.4 Rzeczywista, a pożądana wielkość zasobów drzewnych

Porównanie spodziewanego przyrostu bieżącego z planowanym użytkowaniem w bieżącym dziesięcioleciu pozwala na sformułowanie odpowiednich wniosków dotyczących wielkości planowanych zadań.

Spodziewany w przyszłym 10-leciu roczny przyrost bieżący oszacowano na:

- 121430 m³ brutto (tj. 5,50 m³/ha),
- 97144 netto (tj. 4,40 m³/ha).

Średnioroczne użytkowanie rębne i przedrębne (brutto) na bieżący okres gospodarczy planowane jest w wysokości 114070 m³. Stanowi to 96,0% spodziewanego przyrostu bieżącego. W związku z tym wnioskować można, że miąższość zapasu w całym Nadleśnictwie na koniec okresu może nieznacznie wzrosnąć.

3.2.5 Rzeczywista, a pożądana podaż surowca drzewnego

Drewno należy do strategicznych zasobów naturalnych kraju. Polski przemysł drzewny prawie w całości oparty jest na surowcu rodzimego pochodzenia i w sytuacji zwiększonego popytu wewnętrznego oraz dobrej koniunktury może odczuwać barierę dalszego wzrostu w postaci niedoboru surowca. Z przebiegu dotychczasowej sprzedaży wnioskować należy, że ilość drewna oferowana na rynek przez Nadleśnictwo Bytów, jest nieco niższa od możliwości nabywczej (popytu) przemysłu drzewnego.

4 PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

4.1 Prace przygotowawcze

4.1.1 Prace geodezyjne

Dokumentacja geodezyjna przekazana wykonawcy projektu planu przed pracami urządzeniowymi została przeanalizowana przez BULiGL oddział w Szczecinku. Rozbieżności między otrzymaną dokumentacją, a stanem faktycznym na gruncie (stwierdzone podczas prac terenowych) były wyjaśniane na bieżąco i zgłaszane Nadleśniczemu, który decydował o sposobie ujęcia ich w planie u.l., bądź zlecał na bieżąco do opracowania geodezyjnego. Grunty, które postanowiono opisać zgodnie z ich faktycznym stanem na gruncie zachowały dotychczasowy obowiązujący stan ewidencyjny. Dla tych gruntów sporządzono protokół rozbieżności z ewidencją, z podziałem na leśnictwa. Będą one wymagały dostosowania w odpowiednich ośrodkach geodezyjnych po zatwierdzeniu pul.

Podstawowym materiałem geodezyjnym dla prac urządzeniowych był podkład leśnej mapy numerycznej, na którym uwzględniono wszystkie zmiany w stanie posiadania.

Do planu urządzenia lasu przyjęto stan na 1.01.2025 r.

4.1.2 Prace siedliskowe

Typ siedliska i elementy gleb określono na podstawie operatu glebowo-siedliskowego, sporządzonego w roku 2000 przez firmę Usługi Gleboznawczo-Urządzeniowe „Siedlisko” s.c. M. Nawrot i Synowie ze Szczecinka; gleby zostały opisane i skartowane w oparciu o „Klasyfikację gleb leśnych Polski” z 2000 r. (CILP 2000).

4.2 Prace urządzeniowe

Szósta rewizja planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Bytów została wykonana przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku na podstawie umowy nr ZI.271.1.2023 z dnia 7 czerwca 2023 r., zawartej pomiędzy wykonawcą, a Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Szczecinku.

Prace urządzeniowe terenowe i kameralne wykonała pracownia urządzeniowa BULiGL Oddział w Szczecinku U-3, w składzie:

Kierownik pracowni	- Daniel Świątek,
Wykonawcy	- Władysław Kowalski,
	- Grzegorz Młyński,
	- Tomasz Klim,
	- Karol Grzeca,
	- Justyna Butrym,
	- Maciej Wołoszkiewicz.

Prace wykonano zgodnie z:

- Ustawą o lasach z dnia 28 września 1991 r. (tekst jednolity Dz. U. 2024 r., poz. 530),

- Rozporządzeniem Ministra Środowiska 28 września 1991 z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz.U. z 2012 r. poz. 1302),
- Instrukcją urządzania lasu z 2011 r.,
- Zasadami hodowli lasu z 2011 r.,
- Instrukcją ochrony lasu z 2011 r.,
- Instrukcją ochrony przeciwpożarowej z 2020 r.,
- wytycznymi i ustaleniami Komisji Założeń Planu,
- Zarządzeniem nr 87 Dyrektora DGLP z dnia 12 lipca 2024 r.

Prace terenowe (taksacyjne) zostały wykonane w 2023 r. Kołowe powierzchnie próbne założono wiosną 2024 roku. W trakcie prac terenowych uzgodniono z leśniczymi i przedstawicielami Nadleśnictwa opisy taksacyjne i wskazania gospodarcze (bądź ich brak) dla każdego wyłączenia. Dodatkowym uzgodnieniom podlegał projekt podziału lasów uznanych za ochronne oraz plan cięć użytków rębnych.